

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

Nr. 14

IUNIE 2025

SmartLab

Accreditare Erasmus+

cultural - educaționale

Revista Liceului Teoretic Bogdan Vodă

REPERE
CULTURAL – EDUCAȚIONALE

REVISTĂ BIANUALĂ

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia-Mihaela Neculăeș

Traduceri
prof. Monica Tudorache

Corecturi
prof. Silvia Mîrț

Coperta și desktop publishing
prof. Neculai Juncă

Editura PIM
Iași - 2025

Erasmus+

Colectivul de redacție

- Prof. Neculai Juncă
- Prof. Monica Tudorache
- Prof. Mîrț Silvia
- Prof. Neculăeș Aissa
- Prof. Cășuneanu Alina
- Prof. Paiu Ana Maria

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

cultural -
educative

editura pim
Iași, 2025

ISSN: 2668 – 1196

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia–Mihaela Neculăeș

Colectivul de redacție

- prof. Neculai Juncă
- prof. Monica Tudorache
- prof. Silvia Mîrț
- prof. Alina Cășuneanu
- prof. Aissa Neculăeș
- prof. Ana Maria Paiu

Copertă și desktop publishing: Neculai Juncă

Traduceri: Monica Tudorache

Corector: Silvia Mîrț

Disclaimer

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorilor, care își asumă responsabilitatea corectitudinii și a originalității materialelor publicate. Instituția noastră nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Nr. 14 • Anul VII • Iunie 2025

SUMAR

**Cuvânt înainte
pag. 7 - 8**

- Dr. Victor - Mihai Juncă, absolvent al Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești

**EDITORIAL
pag. 9 - 14**

- *Alfabetizarea digitală. Între libertatea de exprimare și responsabilitate.* (prof. Neculai Juncă - pag. 9)

**PROIECTE,
EXPERIENȚE,
VALORI ȘI
PRINCIPII
EUROPENE
pag. 15 - 58**

- **Proiectul de Acreditare Erasmus+ . Anul III**
- *Acreditarea Erasmus+ o șansă pentru școli! Anul trei de acreditare la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 15)
- *Raportare intermediară în cadrul proiectului Erasmus de Acreditare 2022-2027 din cadrul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 20)
- *Cronica îndeplinirii unui obiectiv din agenda Proiectului de Acreditare Erasmus+* (prof. Neculai Juncă - pag. 33)
- *Erasmus+ experiențe mereu surprinzătoare* (prof. Alina Cășuneanu - pag. 40)
- *Proiectul SMART Lab la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăucești în etapa de raportare* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 43)
- *Continuitate și noutate în procesul de internaționalizare a școlii (II)* (prof. Monica Tudorache - pag. 48)

**DIN VIAȚA ȘI
ACTIVITATEA
ȘCOLII**
pag. 59 - 145

Activitate didactică și educativă

- *Educația digitală la clasa pregătitoare din Liceul Teoretic „Bogdan Vodă“ Hălăucești* (prof. Neculai Juncă - pag. 59)
- *„Pro Lectura“ - Când cartea prinde viață și cuvintele se transformă în lumină* (prof. Mihaela Juncă - pag. 64)
- *Prieteni* (Giurgică Silvia-Maria, cl. a III-a - pag. 66)
- *Gând pentru mama* (Mocanu Bianca - Alexandra, cl. a VII-a A- pag. 67)
- *Fata din marginea visului* (Vîntur Irina - Daniela, cl. a VII-a A - pag. 67)
- *Povestea prieteniei în noaptea uitată* (Pal Miriam-Francesca, cl. a IX-a B - pag. 69)
- *Visul unei iubiri pierdute* (Birtom Emanuela-Vanesa, cl. a X-a B - pag. 70)
- *Timpul în gând de aur...* (prof. Babăta Mihaela - pag. 71)
- *Activitatea educativă extrașcolară între proiecte educative, competiții și voluntariat* (prof. Camelia Axinte - pag. 72)
- *Activități sportive și premii obținute de școala noastră* (prof. Ciprian Neculăeș, prof. Robu Emilia-Alexandra - pag. 75)
- *„Crosul Campionilor – Hai la alergat!“* (prof. Ciprian Neculăeș, prof. Robu Emilia-Alexandra - pag. 78)

Proiecte și parteneriate

- *Programul JOB SHADOW DAY-2025* (prof. Lidia Neculăeș - pag. 81)
- *Delta Dunării – tărâmul dintre ape și cer* (prof. Lidia Neculăeș - pag. 84)
- *Proiect educațional interdisciplinar Cunoaștere și creativitate - ediția I* (prof. Camelia Axinte - pag. 88)
- *Empathy Week – Săptămâna Empatiei* (prof. Monica Tudorache - pag. 90)

Cu elevii, pentru elevi și despre elevi

- *Beyond Borders: primul meu Erasmus+ și o lecție de viață* (Bejan Adelin, clasa a X-a B - pag. 95)

- *O călătorie culturală de neuitat în Armenia* (Birtom Emanuela Vanesa, Clasa a X-a B - pag. 97)
- *“Beyond Borders”, Armenia* (Chicet Raluca clasa a XI-a A - pag. 99)
- *Beyond Border - Refugiați, culoare și solidaritate* (Mitrică Denisa Ștefana, clasa a XI-a B - pag. 102)
- *Partnering with Analy High School. The Whole Story.* (Maia Cristiana Neculăeș, clasa a VIII-a A - pag. 104)
- *Cultural Exchange Collaborative Project* (Ana Maria Petrila, clasa a VIII-a A - pag. 106)
- *Students’ Views on the Global Green: Mapping Natural Vegetation Across Continents Project* (Elevi clasa a IX-a B - pag. 108)
- *Cum combat eu poluarea?* (Pal Miriam Francesca, clasa a IX-a B - pag. 113)
- *Moldova – leagăn de cultură și civilizație* (Abalașei Claudiu-Florin, clasa a IX-a A - pag. 115)
- *Scânteii din sufletul fierarului* (Petrovici Nicoleta, clasa a VII-a - pag. 117)
- *Evul Mediu* (Ana Maria Roșca - pag. 120)
- *Tradiții și obiceiuri din Ținutul Pașcanilor – O călătorie în vatra spiritualității moldovenești* (Galbenu Miruna Maria, Bodea Elena Georgiana, clasa a VIII-a - pag. 121)
- *Japonia în epoca samurailor* (Nicole Alessia Bajboi, Maria Cristina Jora, Sofica Elena Lupu, Antonia Mihaela Potolincă, clasa a V-a - pag. 125)
- *Romanizarea daco-geților* (Andronic Mario, Florea Rebeca, Mărtinică Beatris, Mocanu Luca, Pal Miriam, clasa a IX-a B, Birtom Lorena, Bursuc Andrei, Pantoc Renata, Petrila Ioana, Tănasă Andreea, clasa a X-a A - pag. 129)
- *Jurnal de călătorie – “Un român în Peru în anul 1500”* (Grigoruș Ștefania – Denisa, Clasa a IX-a A - pag. 136)
- *Medieval Romania: The crossroads of empires* (Fotea Matei Costin, clasa a X-a - pag. 140)
- *„The Moldavian Chronicle – A Bridge Between East and West”* Moldavian chroniclers translated into English (Neculăeș Antonio Adrian, Popa Lorena Cristina - clasa a XI-a - pag. 144)

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ
pag. 146 - 175

- *Noi direcții în politica externă sovietică între anii 1953-1955* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 146)
- *Aspecte programatice comune Revoluției americane și celei franceze. Privire comparativă* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 152)
- *Prezentare de carte - Nu vreau război! Interviuurile uitate ale lui Hitler (1923–1940) de Éric Branca* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 160)
- *Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (XI): Cauzele dezastrului de la Cotul Donului* (prof. Neculai Juncă - pag. 163)

CALEIDOSCOP
pag. 176 - 205

- *Școală, familie, comunitate – parteneriat eficient pentru învățare* (prof. Mîrț Silvia - pag. 176)
- *Alternativa Reggio Emilia – Educație cu suflet pentru copilul modern* (prof. Andreia-Mihaela Tălmăcel - pag. 180)
- *Călătorie prin Sistemul Solar - „Explorator printre stele – Proiectul meu despre Sistemul Solar” O zi specială în „Școala altfel”* (Ghercă Mătășel Albert - pag. 186)
- *Violența în mediul școlar: forme, cauze și strategii de prevenție* (prof. Alexandra Măriuță - pag. 189)
- *Kahoot! o aplicație îndrăgită de către elevi. RED - Județele României (studiu de caz)* (prof. Neculai Juncă - pag. 194)
- *Fenomene optice din atmosferă* (prof. dr. Lucian Spiridon - pag. 200)

Cuvânt înainte

Revista „Repere cultural-educaționale” este o punte între generații, între trecutul și viitorul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăuțești. Fiecare pagină poartă amprenta dăruirii și a pasiunii celor care dau viață acestei comunități de excepție. Pentru mine, a parcurge această revistă înseamnă o reîntoarcere, fie și pentru câteva clipe, în locul unde au început cele mai importante lecții de viață.

Primii ani de formare în cadrul școlii din localitatea natală reprezintă fundamentul devenirii mele personale și profesionale. Valorile dobândite aici continuă să fie pilonii peste care mi-am clădit personalitatea și, implicit, cariera. Indiferent de locația mea curentă, mă simt mereu legat sufletește de acest loc, de cadrele didactice care m-au inspirat, de amintirile și învățăturile care mă însoțesc și astăzi.

În acest număr al revistei, nu pot decât să admir dăruirea și inovațiile educaționale ce diferențiază școala noastră de oricare alta: proiecte europene Erasmus+, parteneriate internaționale, educație digitală, activități sportive și extrașcolare, voluntariat și implicare comunitară. Capitole întregi ale revistei sunt dedicate inițiativelor colectivului, care deschid noi orizonturi atât pentru elevi și profesori, cât și pentru comunitate. Fiecare articol este o dovadă că educația înseamnă nu doar acumularea de cunoștințe, ci și deschiderea spre dialog, colaborare, empatie și responsabilitate. Am fost plăcut surprins de inițiative precum proiectul SMARTLab. Într-o lume în continuă schimbare, școala noastră a înțeles să păstreze vîi tradițiile, dar și să încurajeze spiritul de inițiativă, inovația și dorința de autodepășire.

Vă invit să parcurgem împreună această ediție a revistei cu mintea și inima deschise. Sper că, la fel ca și mine, veți regăsi printre paginile prezentului număr, inspirație și motivație sau prilej de a reflecta asupra propriei călătorii. Să ne amintim faptul că succesul și progresul personal își au rădăcinile în valorile pe care școala noastră le cultivă cu răbdare și dăruire.

„Viața este scurtă, arta este lungă, prilejul fugar, experiența amăgitoare, judecata anevoioasă.” spunea Hipocrate, părintele medicinei. Astfel, conștientizăm că timpul este prețios, iar setea de cunoaștere și perseverența sunt cele care ne deschid adevăratele orizonturi.

Vă doresc să aveți curajul de a explora, înțelepciunea de a învăța din fiecare experiență și puterea de a vă urma visurile.

*Cu recunoștință și admirație,
Dr. Victor-Mihai Juncă
Absolvent al Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești*

Alfabetizarea digitală Între libertatea de exprimare și responsabilitate

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Într-o societate aflată în progres tehnologic permanent, utilizarea smartphone-ului, a internetului, a PC-ului, a altor dispozitive digitale pentru a accesa informații, pentru a comunica și pentru a rezolva unele probleme cotidiene, a devenit un aspect aproape banal al vieții oamenilor de pretutindeni.

Noile tehnologii ne-au adus multiple beneficii, însă par să fi surprins societatea oarecum nepregătită, utilizarea empirică a acestora generând uneori situații hilare, dar și o serie de riscuri semnificative legate de securitatea și confidențialitatea datelor personale (divulgarea de informații sensibile, erori de gestionare sau partajări greșite de date, manipulare, atacuri cibernetice), de validitatea informațiilor, de respectarea reglementărilor legale, a licențelor și a drepturilor asociate cu resursele utilizate, și, nu în ultimul rând, de dependența de tehnologie, de nevoia de validare.

Rețelele de socializare au devenit spațiile predilecte ale informării, comunicării, exprimării și... influențării. Facebook, Instagram, TikTok, Twitter și alte platforme reprezintă astăzi canale de comunicare, prin care milioane de utilizatori își exprimă opiniile, își împărtășesc experiențele sau participă la viața socială și politică. Însă, odată cu extinderea accesului la spațiul virtual și creșterea exponențială a numărului de utilizatori, au apărut și nenumărate provocări legate de corectitudinea informației, de etica exprimării, de hărțuirea online (cyberbullying), de fraudele electronice (apeluri cu false identități, diverse înșelătorii, clonarea de carduri, coruperea de minori etc).

1. Componentele alfabetizării digitale

Utilizarea eficientă și în siguranță a resurselor digitale este imposibilă fără a avea competențele necesare, fără un efort de alfabetizare digitală.

„Competențele digitale implică utilizarea cu încredere, critică și responsabilă a tehnologiilor digitale, precum și utilizarea acestora pentru învățare, la locul de muncă, și pentru participarea în societate. Ele includ alfabetizarea în domeniul informației și al datelor, comunicarea și colaborarea, educația în domeniul mass-mediei, crearea de conținuturi digitale (inclusiv programarea), siguranța (inclusiv bunăstarea digitală și competențele legate de

securitatea cibernetică), chestiunile legate de proprietatea intelectuală, precum și soluționarea problemelor și gândirea critică.”¹

Alfabetizarea digitală cuprinde ansamblul cunoștințelor, abilităților și atitudinilor necesare pentru navigarea, înțelegerea și interacțiunea eficientă cu mediul digital. Alfabetizarea digitală nu se referă doar la abilitatea de a folosi tehnologia digitală, ci include mai multe dimensiuni: competențe tehnice (utilizarea dispozitivelor digitale și a aplicațiilor de bază), competențe informaționale (căutarea, evaluarea și gestionarea informațiilor), competențe de comunicare și colaborare online, precum și competențe legate de securitate digitală și, nu în ultimul rând, de etică în mediul online.

Un aspect esențial al alfabetizării este gândirea critică – capacitatea de a distinge între informațiile veridice și cele false, între sursele de încredere și cele manipulative. Într-un context dominat de știri false, dezinformare și algoritmi de filtrare a conținuturilor promovate agresiv, această abilitate devine vitală pentru formarea unei opinii proprii corecte, dar și pentru prevenirea situațiilor în care putem deveni victime ale fraudelor online. Din păcate, persoanele rău intenționate devin tot mai inventive. Elevii, adolescenții și chiar adulții care nu sunt educați digital riscă să cadă pradă manipulărilor, dezinformării sau să contribuie, fără intenție, la propagarea urii și a discursului jignitor.

2. Educația digitală în școală

În sistemul educațional actual, alfabetizarea digitală reprezintă un pilon important al învățării moderne. Elevii au nevoie de competențe digitale, nu doar pentru a accesa informațiile necesare studiului, ci și pentru implicarea activă în procesul educațional, în proiecte colaborative, pe platforme de e-learning și în evaluările online.

Interacțiunea dintre tehnologie și educație este redată prin concepte populare astăzi pentru finalitatea aplicativă evidentă: E-learning, D-learning, blended learning, M-learning.

În ciuda recunoașterii importanței alfabetizării digitale, lipsa infrastructurii, a resurselor educaționale și a instruirii adecvate a profesorilor, constituie bariere reale în calea unei alfabetizări digitale eficiente, mai ales în cazul elevilor din școlile de la țară. Reducerea decalajul digital dintre urban și rural necesită un efort concertat din partea autorităților, a comunităților locale și a

¹ Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, 4.6.2018, RECOMANDAREA CONSILIULUI din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții (Text cu relevanță pentru SEE) (2018/C 189/01), p. C 189/9

societății civile, pentru investiții în infrastructura digitală, pentru modernizarea școlilor din mediul rural.

Conducerea Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești a manifestat o preocupare constantă pentru dotarea instituției cu echipamente IT de ultimă generație: SmartLab, table inteligente în fiecare sală de clasă, internet de mare viteză și laboratoare funcționale, cursuri gratuite de formare a cadrelor didactice în utilizarea tehnologiei educaționale și integrarea în procesul de predare, proiecte educaționale și parteneriate, asigurarea de tablete pentru elevii din familii defavorizate și facilitarea accesului la conținutul digital.

Însă în multe școli din zona rurală, accesul la tehnologie încă este destul de limitat: nu dispun de laboratoare de informatică funcționale, conexiunea la internet este slabă sau inexistentă, iar numărul echipamentelor este insuficient raportat la numărul de elevi.

În timpul pandemiei de COVID-19, aceste lacune au devenit și mai evidente. Dincolo de măsurile aspre de prevenire a răspândirii virusului, decizia suspendării cursurilor și mutarea on-line a activității didactice, a generat o criză generală, nu doar la nivelul sistemului de învățământ, ci al întregii societăți, evidențiind nevoia acută de digitalizare în educație și inegalități profunde în accesul la tehnologie. Foarte mulți elevi (și nu doar din mediul rural) nu au participat la cursurile online, nu pentru că nu și-au dorit, ci pentru că nu au avut dispozitive sau conexiune la internet.

3. Provocări și soluții

În era digitală, alfabetizarea nu mai înseamnă capacitatea de a citi și de a scrie, ci și de a naviga responsabil și de a informa în spațiul online. Rețelele de socializare, în special, au devenit platforme unde libertatea de exprimare și lipsa de responsabilitate și-au dat mâna, adesea într-un mod conflictual. Rețelele de socializare oferă un cadru informal, lipsit de filtrul instituțional al presei tradiționale, unde utilizatorii pot comunica liber, iar bunul simț este singurul arbitru. Aceasta libertate, însă, vine cu un cost pe măsură: apariția insultelor, jignirilor și a unui discurs de tip „hate”. În absența unor reguli clare și a unei culturi digitale bazate pe respect, rețelele sociale devin teren fertil pentru bullying, intimidare și dispute.

Influencerii sunt deseori folosiți de branduri pentru promovarea (uneori agresivă) a produselor (recenzii, unboxing), pentru a ajunge la publicul țintă într-un mod aparent autentic, care conduce la o creștere artificială a vânzărilor. Fiind modele pentru urmăritori, acestora le revine responsabilitatea morală de a oferi informații corecte, de a promova idei sociale, comportamente și atitudini corecte (ex. sustenabilitate, sănătate mintală, drepturi), de a evita promovarea

produselor dăunătoare și de a fi transparenți cu privire la parteneriatele comerciale.

Se observă, de asemenea, o creștere alarmantă a numărului de practicieni imorali implicați în crearea de conținut fals (deepfake, clipuri defăimătoare), manipularea opiniilor, atacarea reputației persoanelor, pseudo-știri etc. Aceste comportamente sunt adesea încurajate și amplificate de sisteme de monetizare vizuală (vizualizări, like-uri, partajări), care recompensează conținutul viral, indiferent de veridicitatea sau moralitatea acestuia.

În ultimii ani, rețelele de socializare au devenit instrumente strategice în campaniile electorale, fiind utilizate în influențarea alegătorilor cu mesaje personalizate, prin promovarea de mesaje emoționale, discreditarea adversarilor prin fake news. Astfel, campaniile online pot deveni instrumente de manipulare masivă, care conduc la o polarizare a opiniilor și o radicalizare a atitudinilor. Create inițial ca spații de comunicare și exprimare liberă, acestea au ajuns adesea să fie dominate de ură, insulte și injurii.

Cauzele acestui fenomen sunt multiple: libertatea de exprimare adesea prost înțeleasă și confundată cu dreptul de a spune orice, oricum și oricui, fără consecințe, educația precară reflectată de nenumăratele greșeli de exprimare sau de scriere și de lipsa discernământului în dialogul public, conturile false care au alimentat sentimentul de impunitate, creând impresia unui „sat fără câini” – un loc în care nimeni nu răspunde pentru propriile cuvinte. În acest peisaj virtual, haterii și partizanii fanatici proliferază, alimentați de algoritmi care favorizează conținutul conflictual și emoțional. Mai nou, tehnologiile precum deepfake-ul contribuie la distorsionarea realității, amplificând confuzia și tensiunile. Astfel, în loc să fie un forum al ideilor și al dialogului civilizat, multe pagini de social media au devenit adevărate câmpuri de luptă.

Spațiul virtual, aparent prietenos, este tot mai frecvent populat de diverse fraude online: phishing (obținerea de informații sensibile), scam (reclame false), skimming (clonarea cardurilor), ransomware (blocarea accesului, distrugerea sau a publicarea datelor critice ale victimei dacă nu se plătește o răscumpărare), spoofing (falsificare adresei de retur), deepfake (clipuri și imagini modificate digital), Crypto Scam, fraude prin intermediul site-urilor de shopping, terorismul informatic, traficul de cybersex și diverse tipuri de escrocherii, cum ar fi cele cu investiții, care promet profituri mari și rapide sau cele care implică impostori, schemele piramidale, metoda *Accidentul*, metoda *Marele câștigător*, *Moștenitor peste noapte*, *Dă mai departe la 25 de prieteni...*, *Luna Cadourilor*, *Chilipirul*, *Căraușul de bani* etc. Există și diverse conținuturi periculoase: pornografie infantilă, grooming-ul, provocările toxice, conspirațiile, propaganda etc.

Cum ne protejăm? Aparent... simplu! Ne informăm, nu deschidem link-uri suspecte, verificăm sursa informațiilor, nu divulgăm datele bancare, nu furnizăm datele de conectare la Internet/Mobile Banking, folosim parole puternice și unice, nu distribuim date personale în spațiul public, evităm conflictele...

Necesitatea unei „*poliții a internetului*“ este un subiect controversat care implică un echilibru delicat între securitate, libertate de exprimare și drepturile utilizatorilor. O analiză a argumentelor *pro* și *contra*, conduce la concluzia că ar fi necesară o formă de reglementare și protecție pe internet, însă NU sub forma unei „*poliții*“ în sens clasic și represiv. Calea echilibrată ar putea fi crearea unor agenții independente, cu transparență, cu mandat limitat de supraveghere democratică, colaborarea între stat, sectorul privat și societatea civilă și, mai ales, educarea populației pentru un comportament responsabil online.

Concluzii

Într-o lume în care granițele dintre real și virtual devin tot mai difuze, capacitatea de a naviga cu discernământ prin oceanul de informații digitale este, poate, una dintre cele mai importante abilități ale secolului XXI. Pentru a construi o societate echitabilă și pregătită pentru viitor, este esențial ca alfabetizarea digitală să devină o prioritate reală în politicile publice, care să asigure incluziunea socială, succesul profesional și participarea activă și conștientă la viața socială, economică și civică, fără o „*poliție a internetului*“ autoritară, ci o protecție digitală inteligentă, echitabilă și controlată democratic.

Digital Literacy

In a society that is constantly advancing technologically, using smartphones, the internet, PCs and other devices to access information, communicate and solve problems has become an almost commonplace part of everyday life.

The new technologies have brought us many benefits, but their empirical use has also generated a number of significant risks related to data security and confidentiality (disclosure of sensitive information, data mismanagement or mis-sharing, cyber-attacks), the validity of information, compliance with legal regulations, licenses and rights associated with the resources used, and dependence on technology.

Digital literacy encompasses all the knowledge, skills and attitudes necessary to navigate, understand and interact effectively with the digital environment.

Acreditarea Erasmus+ o șansă pentru școli!
Anul trei de acreditare la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*
Hălăuțești

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
 Liceul Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăuțești

Proiectul de Acreditare Erasmus în școli este o inițiativă derulată în cadrul programului Erasmus+ (2021–2027), gestionat în România de Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP). Scopul acestuia este de a sprijini internaționalizarea și dezvoltarea instituțională a școlilor prin mobilități educaționale și proiecte europene.

Acreditarea Erasmus în școli este un „permis” pe termen lung, care oferă instituțiilor de învățământ preuniversitar posibilitatea de a primi anual finanțare Erasmus+, fără a mai participa la competiția standard pentru proiecte KA1. Acreditarea se acordă pe baza unui plan strategic de dezvoltare europeană.

Obiective principale ale Acreditării școlilor:

1. Creșterea calității educației prin formarea profesională a cadrelor didactice în contexte internaționale;
2. Îmbunătățirea competențelor elevilor, în special, a celor din medii defavorizate;
3. Sprijinirea incluziunii, digitalizării și învățării ecologice (green learning);
4. Promovarea valorilor europene în educație;
5. Perfecționarea cadrelor didactice în context european privitor la probleme precum: utilizarea metodelor și tehnologiilor ICT și inteligența artificială (IA) în procesul educațional, bullying și cyberbullying, incluziune etc.

Pentru obținerea Acreditării Erasmus pot aplica școli de stat sau private, indiferent de nivel (preșcolar, primar, gimnazial, liceal), precum și consorții de școli (grupuri de instituții cu un coordonator).

Proiectul presupune ca după obținerea acreditării, școlile pot organiza:

- Mobilități pentru profesori (cursuri, job shadowing, stagii de formare);
- Mobilități pentru elevi (proiecte de schimb, experiențe interculturale);
- Vizite pregătitoare, activități de cooperare sau transfer de bune practici.

Printre principale avantaje ale acreditării putem menționa:

- Finanțare simplificată și predictibilă în fiecare an;
- Planificare pe termen lung;
- Flexibilitate în alegerea partenerilor și activităților;
- Dezvoltare instituțională susținută și creșterea vizibilității internaționale a școlii.

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, județul Iași, a obținut acreditarea Erasmus+ în anul 2021, cu numărul RO01-KA120-SCH-000044014, valabilă pentru perioada 2022–2027. Această acreditare permite instituției să participe anual, în mod continuu și simplificat, la proiecte de mobilitate în cadrul Acțiunii-cheie 1 (KA1) din programul Erasmus+, fără a mai depune cereri separate pentru fiecare proiect.

Obiectivele acreditării Erasmus+ la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*

Scopul principal al acreditării este de a sprijini internaționalizarea școlii și integrarea acesteia în tendințele educaționale europene actuale.

Astfel, liceul își propune:

- să îmbunătățească calitatea educației prin formarea continuă a cadrelor didactice;
- să promoveze incluziunea și diversitatea în educație;
- să sprijine tranziția digitală în învățământ;
- să contribuie la construirea unui Spațiu European al Educației.

În anul școlar 2024-2025 a fost depusă cea de a treia cerere de finanțare pentru anul 3 din Proiectul de Acreditare Erasmus+, fiind la mijlocul perioadei de implementare a acestuia. Pentru anul 3 al acreditării sunt vizate cu precădere următoarele obiective:

- Formarea și dezvoltarea capacității de selectare și utilizare a informațiilor din mass-media și mediul online.
- Creșterea gradului de integrare a elevilor din grupurile vulnerabile în vederea asigurării echității educaționale.

Pentru îndeplinirea acestor obiective se dorește formarea și perfecționarea unui grup de 8 cadre didactice care vor participa la trei mobilități pe parcursul anului școlar 2025-2026, dacă acest proiect aferent anului 3 al Acreditării va

primi finanțare. Contextul educațional tot mai diferit și complex necesită o pregătire și o formare pe măsură a cadrelor didactice pentru care, cea mai mare provocare este să motiveze elevii spre învățare.

Acreditarea Erasmus+ oferă liceului acces continuu și simplificat la finanțare pentru proiecte de mobilitate, fără a fi necesară depunerea de cereri separate pentru fiecare proiect.

Aceasta permite o planificare strategică pe termen mediu și lung, contribuind la dezvoltarea instituțională și la îmbunătățirea calității educației oferite.

**Erasmus+ Accreditation a Chance for Schools!
Third Year of Accreditation at “Bogdan Voda” Theoretical
Highschool, Hălăuțești**

The Erasmus Accreditation Project in schools is an initiative within the Erasmus+ programme (2021-2027), managed in Romania by the Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP), which aims to support the internationalization and institutional development of schools through educational mobility and European projects.

Erasmus accreditation in schools is a long-term “permit” which gives pre-university educational establishments the possibility to receive annual Erasmus+ funding, without participating in the standard competition for KA1 projects. Accreditation is awarded on the basis of a strategic plan for European development.

Main objectives of School Accreditation:

1. Increasing the quality of education through teacher training in international contexts;
2. To improve pupils’ competences, especially those from disadvantaged backgrounds;
3. Support inclusion, digitization and green learning;
4. Promoting European values in education;
5. Enhancement of teachers in the European context on issues such as: the use of ICT methods and technologies and Artificial Intelligence (AI) in the educational process, bullying and cyberbullying, inclusion etc.

State or private schools, at any level (pre-school, primary, secondary, highschool), as well as consortia of schools (groups of institutions with a coordinator) can apply for Erasmus Accreditation.

The project implies that after obtaining accreditation, schools can organize:

- Mobilities for teachers (courses, job shadowing, internships);
- Mobilities for pupils (exchange projects, intercultural experiences);
- Preparatory visits, cooperation activities or transfer of good practice.

Among the main advantages of accreditation, we can mention:

- Simplified and predictable funding each year;
- Long-term planning;
- Flexibility in choice of partners and activities;
- Sustained institutional development and increased international visibility of the school.

“Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești, Iasi County, obtained Erasmus+ accreditation in 2021, with the number RO01-KA120-SCH-000044014, valid for the period 2022-2027. This accreditation allows the institution to participate in mobility projects under Key Action 1 (KA1) of the Erasmus+ program on a continuous and simplified annual basis, without having to submit separate applications for each project.

Objectives of Erasmus+ accreditation at “Bogdan Voda” Theoretical Highschool

The main aim of the accreditation is to support the internationalization of the school and its integration into the current European educational trends. Thus, the high school aims to:

- Improve the quality of education through continuous teacher training;
- Promote inclusion and diversity in education;
- Support the digital transition in education;
- Contribute to building a European Education Area.

In the 2024-2025 school year, the third funding request for year 3 of the Erasmus+ Accreditation Project was submitted, being in the middle of its implementation period. For year 3 of the accreditation, the following objectives are mainly targeted:

- Training and developing the capacity to select and use information from the media and the online environment.
- Increasing the degree of integration of students from vulnerable groups in order to ensure educational equity.

To achieve these objectives, it is desired to train and improve the skills of a group of 8 teachers who will participate in three mobilities during the 2025-2026 school year, if this project related to year 3 of the Accreditation will receive funding. The increasingly diverse and complex educational context requires tailored training and education of teachers whose greatest challenge is to motivate students to learn.

Erasmus+ accreditation provides the highschool with continuous and simplified access to funding for mobility projects, without the need to submit separate applications for each project. This allows for medium and long-term strategic planning, contributing to institutional development and improving the quality of education provided.

**Raportare intermediară
în cadrul proiectului Erasmus de Acreditare 2022-2027
din cadrul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești**

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În urma selecției Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești - jud. Iași a primit **Acreditarea Erasmus+** cu numărul RO01-KA120-SCH-000044014, **pentru perioada 2022 - 2027.**

Raportarea intermediară în cadrul proiectului de acreditare Erasmus+ pentru educația școlară în anul școlar 2024-2025 are rolul de a evalua progresul implementării activităților planificate, asigurând transparența utilizării fondurilor și respectarea obiectivelor stabilite.

Scopurile raportării intermediare

1. Monitorizarea progresului: Evaluarea implementării activităților planificate, precum mobilitățile elevilor și formarea cadrelor didactice.
2. Asigurarea transparenței financiare: Verificarea utilizării corecte a fondurilor alocate și respectarea bugetului aprobat.
3. Identificarea și gestionarea riscurilor: Detectarea eventualelor întârzieri sau probleme în implementare, pentru a lua măsuri corective.
4. Evaluarea impactului: Măsurarea progresului în atingerea obiectivelor stabilite în planul Erasmus, precum dezvoltarea competențelor lingvistice și interculturale ale elevilor.

Exemple de activități raportate

- Mobilități elevi: Participarea elevilor la activități educative și culturale în țări partenere, contribuind la dezvoltarea competențelor sociale și lingvistice.
- Formare cadre didactice: Participarea cadrelor didactice la cursuri și job-shadowing pentru îmbunătățirea abilităților profesionale și implementarea de bune practici educaționale.
- Diseminare și vizibilitate: Organizarea de activități pentru diseminarea rezultatelor proiectului în rândul comunității educaționale.

Raportul intermediar al proiectului Erasmus+ KA121 „Acreditare Erasmus+” pentru perioada 2022–2025 la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*

Hălăucești evidențiază progresele semnificative în implementarea activităților planificate și impactul acestora asupra comunității educaționale.

Scopul principal al proiectului este formarea continuă a cadrelor didactice pentru adoptarea și utilizarea standardelor europene în procesul educativ, asigurarea egalității de șanse, îmbunătățirea rezultatelor școlare și creșterea atractivității liceului.

Activități desfășurate

În cadrul proiectului, au fost organizate mobilități internaționale pentru cadre didactice, în cei 2 ani de implementare supuși raportării și analizei, astfel:

- Web Solution for the Classroom - Barcelona, Spania 20.02.2023 - 25.02.2023- au participat cinci cadre didactice.
- Benchmarking the Finnish & Estonian Education System - Helsinki, Finlanda 14.05 - 20.05.2023- au participat trei cadre didactice.
- Lisabona, Portugalia: Mobilitatea „Climate Change and Sustainable Development Goals: Small Acts Create Huge Impact“ a avut ca scop conștientizarea elevilor asupra problemelor globale și promovarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă- au participat cinci cadre didactice;
- Oslo, Norvegia: Mobilitatea „STOP Cyberbullying!“ a vizat combaterea fenomenului de cyberbullying și promovarea unui comportament responsabil în mediul online- au participat trei cadre didactice.

În total, în acești doi ani de implementare a proiectului de Acreditare Erasmus la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești au participat 16 profesori, așa cum a fost prevăzut în proiect.

Aceste activități au fost susținute prin sesiuni de formare, vizite în școli și întâlniri cu experți locali.

Rezultatele obținute sub egida Acreditării au fost împărtășite/valorificate la nivel local, regional, național și internațional prin multitudinea de activități desfășurate. Astfel, pentru a sublinia competențele dobândite în cadrul mobilităților din primii 2 ani de Acreditare, care au dus la îndeplinirea obiectivelor vizate, menționăm mai multe activități.

La nivel local/regional:

- În cadrul programelor educative „Școala altfel“ și „Săptămâna verde“ – activități de reciclare, colectarea selectivă a deșeurilor, ecologizare, plantare de flori și copaci;
- Festivalul *Toamnei*, aflat la a treia ediție, pune accent pe un stil de viață sustenabil; au loc activități de voluntariat prin donare de fructe și legume către organizațiile de caritate;
- Implementarea proiectului „Un laborator inteligent pentru liceul Hălăucești“ – un pas spre „Egalitate de șanse pentru elevii noștri“;

- Familiarizarea profesorilor și elevilor cu platforme și aplicații precum: Kahoot, Book Creator, Canva, Goosechase, Lyrics Training etc;
- Activitățile din cadrul CDI;
- Flashmob-uri;
- Concursuri și campionate sportive;
- Implicarea tuturor elevilor în cadrul serbărilor și manifestărilor din școală.

Tot aici amintim și rezultatele mulțumitoare de la Evaluarea Națională – 76,48%, cât și de la Bacalaureat – 91,11% în 2023 și 87,5% în 2024.

La nivel național și internațional:

- În cadrul proiectului Erasmus+ KA229 „School Exchange Partnership – Students Actively Learning Entrepreneurial Skills” au avut loc trei mobilități ale elevilor noștri (18 elevi de liceu) în Belgia, Cehia și Turcia;
- În „Săptămâna verde“, elevii au participat la o activitate comună cu două școli din India și au creat webpostere (elevii noștri au obținut premiul I);
- Parteneriate și proiecte desfășurate fizic sau online cu școli din Kenya, India, Turcia și SUA;
- S-au organizat numeroase vizite de studiu (Cazanele Dunării, Maramureș, Durău, Gura Humorului, Iași, Bacău etc).

Un alt aspect pozitiv este faptul că se constată un interes crescut de a participa la cursuri Erasmus.

Menționăm, ca un aspect important, că la nivelul instituției a existat și există o stabilitate și o continuitate privind echipa managerială și echipa responsabilă cu proiectele europene (aceleași din 2017), fapt ce s-a concretizat în menținerea viziunii și misiunii asumate prin documentele manageriale de prognoză precum PDI, planurile manageriale, planul Erasmus etc., dar și prin îndeplinirea obiectivelor asumate în aceste documente sau prin alte proiecte educaționale, avându-se mereu în mijlocul activității elevii cu particularitățile și nevoile lor distincte și tot mai provocatoare pentru profesori.

De aceea, considerăm extrem de importantă pregătirea și perfecționarea continuă a profesorilor în vederea îndrumării, formării elevilor și pregătirii acestora pentru viață și pentru o societate aflată într-o schimbare rapidă și fără precedent în istorie, mai ales în privința tehnologiei.

În funcție de dinamica și schimbările instituționale, de nevoile elevilor și feedback-ul primit de la toți actorii educaționali implicați și de la comunitatea locală, unele obiective s-au modificat, altele au fost îndeplinite, iar la altele s-a renunțat, deoarece școala este o instituție vie, în continuă mișcare și schimbare, în funcție de nevoile elevilor și provocările societății actuale.

În această dinamică, am încercat să implementăm o abordare integrată ce implică resursele umane și materiale, activități și proiecte concrete și punctuale în vederea îndeplinirii obiectivelor enunțate și a rezolvării sau ameliorării nevoilor aflate în spatele obiectivelor propuse.

Vom exemplifica succint aceste schimbări produse la nivel instituțional pentru a înțelege modul de acțiune integrat menit să rezolve cât mai concret nevoile elevilor, profesorilor noștri, dar și ale instituției, în sine.

În paralel cu implementarea proiectelor din anul 1 și 2 ai Acreditării (vom detalia în prezentul raport), în cadrul instituției noastre s-au implementat și desfășurat proiecte complementare dedicate exclusiv elevilor prin care să se acționeze unitar în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite.

Concret, în perioada supusă raportării, în cadrul proiectului Erasmus+ KA229 – School Exchange Partnerships – „Students Actively Learning Entrepreneurial Skills” – au avut loc trei mobilități ale elevilor noștri (18 elevi de liceu) în Belgia, Cehia și Turcia.

Au existat numeroase parteneriate și proiecte desfășurate online cu parteneri din India, SUA, Kenya, Turcia etc., în care au fost implicați elevi de nivel primar, gimnazial și liceal.

La nivelul resurselor materiale menționăm existența a trei proiecte majore:

- ROSE – Banca Mondială,
- PNRR – SMART Lab,
- PNRR – Componenta C15 Educație – „Dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale a unităților de învățământ preuniversitar...”

Acestea au făcut ca, în acest moment, școala noastră să beneficieze de dotări de excepție din punct de vedere tehnologic, al siguranței elevilor și al posibilității desfășurării de activități fizice și ecologice pentru toți elevii.

Analiza activităților din cei doi ani ai Acreditării și, în contextul recomandărilor experților care au evaluat proiectul, dar și al schimbărilor instituționale, a dus la următoarele modificări privind obiectivele proiectului:

1. Îmbunătățirea capacității de integrare a mijloacelor TIC în cadrul procesului didactic (nevoia 1) - Obiectiv atins

Participarea a cinci cadre didactice la cursul „Web Solutions for the Classroom” a avut un impact major asupra întregii organizații. Integrarea resurselor digitale în educație s-a realizat prin formare coerentă, diseminare în școală, creșterea competențelor digitale ale celor 600 de elevi și dotarea sălilor cu table interactive.

2. Creșterea gradului de integrare a elevilor din grupurile vulnerabile (nevoia 2)

Obiectivul rămâne activ și va fi implementat în anii 3 și 4 ai Acreditării.

3. Prevenirea și combaterea fenomenului „bullying” la nivelul școlii (nevoia 3)

Obiectiv reformulat la recomandarea evaluatorilor. Trei cadre didactice au participat la cursul „STOP cyberbullying” la Oslo (mai 2024). Activitățile desfășurate au dus la diminuarea cazurilor de bullying (conform chestionarelor). Se prevede o nouă mobilitate pe această temă în anul 4.

4. Formarea unei conduite pentru protejarea mediului (nevoia 4)

Deși obiectivul este solicitat pentru închidere (conform recomandărilor), a fost implementat prin cursul de la Lisabona („Climate Change and Sustainable Development Goals”) și activități locale (grădini ecologice, proiecte Săptămâna Verde, colaborări internaționale). Se va continua promovarea educației ecologice.

5. Formarea capacității de selectare a informațiilor din media și online + utilizarea inteligenței artificiale (nevoia 5)

Obiectiv completat cu tema AI, având în vedere provocările actuale. Se vor organiza mobilități în anii 3 și 4 pentru formarea cadrelor didactice în acest domeniu. A fost abordat parțial în cursul din Finlanda/Estonia.

6. Îmbunătățirea competențelor pentru orientarea în carieră (nevoia 6)

Obiectiv eliminat la recomandarea evaluatorilor, fiind vag formulat și greu de operaționalizat.

Concluzie generală după 2 ani de Acreditare Erasmus:

- un obiectiv a fost eliminat (Obiectivul 6 – carieră);
- două obiective au fost închise ca urmare a îndeplinirii lor (Obiectivele 1 și 4);
- două obiective au fost modificate (Obiectivele 3 și 5);
- un obiectiv a rămas neschimbat și urmează să fie implementat în anii 3 și 4 (Obiectivul 2).

Recomandările evaluatorilor au fost respectate în toate etapele implementării. Experiența echipei de management (în aceeași formulă din 2017) a contribuit esențial la menținerea calității și coerenței proiectului Erasmus.

Evaluări externe:

Anul 1: punctaj 76;

Anul 2: punctaj 84;

Punctaj total al proiectului de Acreditare: 71.

Aprecierea echipei de management:

Profesionalismul echipei este confirmat de atribuțiile multiple la nivelul instituției – diseminare, promovare, monitorizare, evaluare, coordonare activități extrașcolare, redactare și comunicare publică.

Impactul mobilităților internaționale asupra instituției:

- Mobilitatea 1 – Barcelona (20–25.02.2023)

Curs: Web Solutions for the Classroom

Rezultate: digitalizare coerentă, integrarea instrumentelor moderne în lecții, echipă de profesori-resursă pentru sprijin permanent.

- Mobilitatea 2 – Helsinki (14–20.05.2023)

Curs: Benchmarking the Finnish & Estonian Education System

Rezultate: adaptarea bunelor practici din educația finlandeză și estoniană, autonomie pentru elevi, îmbunătățirea climatului educațional.

- Mobilitatea 3 – Lisabona (08–14.04.2024)

Curs: Climate Change and Sustainable Development Goals

Rezultate: integrarea educației pentru dezvoltare durabilă în curriculum și extracurriculare, implicare în proiecte ecologice.

- Mobilitatea 4 – Oslo (13–19.05.2024)

Curs: STOP Cyberbullying!

Rezultate: sensibilizarea comunității educaționale, ghid intern de bune practici, mecanism de raportare anonimă, implicarea elevilor în campanii și activități creative.

Surse și diseminare:

Toate activitățile și rezultatele sunt vizibile pe revista școlii: <http://liceulhalaucesti.ro/revista.htm>

Site-ul oficial Erasmus+: <http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmusKA120/index.htm>

Concluzie finală:

Proiectul Erasmus+ a devenit un catalizator al modernizării instituției, a consolidat o cultură a colaborării, formării continue și inovării, a adus beneficii reale tuturor actorilor educaționali și a creat perspective solide pentru viitor.

Interim Reporting within the 2020-2027 Erasmus Accreditation Project within the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești

Following the selection of the Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești - Iasi County received **the Erasmus+ Accreditation** with the number RO01-KA120-SCH-000044014, **for the period 2022 - 2027.**

The interim reporting within the Erasmus+ accreditation project for school education in the 2024-2025 school year has the role of evaluating the progress of the implementation of the planned activities, ensuring the transparency of the use of funds and compliance with the established objectives.

Purposes of the interim reporting

1. Monitoring progress: Evaluating the implementation of the planned activities, such as student mobility and teacher training.
2. Ensuring financial transparency: Verifying the correct use of the allocated funds and compliance with the approved budget.
3. Risk identification and management: Detecting any delays or problems in implementation, in order to take corrective measures.
4. Impact evaluation: Measuring progress in achieving the objectives set out in the Erasmus plan, such as developing students’ linguistic and intercultural competences.

Examples of reported activities

Student mobility: Participation of students in educational and cultural activities in partner countries, contributing to the development of social and linguistic competences.

Teacher training: Participation of teachers in courses and job-shadowing to improve professional skills and implement good educational practices.

Dissemination and visibility: Organization of activities to disseminate project results among the educational community.

The interim report of the Erasmus+ KA121 project “Erasmus+ Accreditation” for the period 2022–2025 at the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești highlights the significant progress in the implementation of the planned activities and their impact on the educational community.

The main goal of the project is the continuous training of teachers to adopt and use European standards in the educational process, ensure equal opportunities, improve school results and increase the attractiveness of the high school.

Activities carried out

Within the project, international mobility for teaching staff was organized, during the 2 years of implementation subject to reporting and analysis, as follows:

Web Solution for the Classroom - Barcelona, Spain 2nd February 2023 – 25th February 2023 - 5 teachers participated.

Benchmarking the Finnish & Estonian Education System - Helsinki, Finland 14th May 2023 - 20th May 2023 - 3 teachers participated.

Lisbon, Portugal: The mobility “Climate Change and Sustainable Development Goals: Small Acts Create Huge Impact” aimed to raise students' awareness of global issues and promote the Sustainable Development Goals - 5 teachers participated.

Oslo, Norway: The mobility “STOP Cyberbullying!” aimed to combat the phenomenon of cyberbullying and promote responsible behaviour in the online environment - 3 teachers participated.

In total, during these two years of implementation of the Erasmus Accreditation project at the “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești, 16 teachers participated, as foreseen in the project.

These activities were supported by training sessions, school visits and meetings with local experts.

The results obtained under the aegis of the Accreditation were shared/valued at local, regional, national and international levels through the multitude of activities carried out. Thus, in order to highlight the skills acquired during the mobilities in the first 2 years of Accreditation, which led to the achievement of the targeted objectives, we mention several activities.

At local/regional level:

Within the educational programs “Școala altfel” and “Săptămâna verde” – recycling activities, selective waste collection, greening, planting flowers and trees;

The Autumn Festival, now in its third edition, emphasizes a sustainable lifestyle; volunteer activities take place by donating fruits and vegetables to charity organizations;

Implementation of the project “A smart laboratory for Hălăucești highschool” - a step towards “Equal opportunities for our students”;

Familiarizing teachers and students with platforms and applications such as: Kahoot, Book Creator, Canva, Goosechase, Lyrics Training, etc.;

Activities within the CDI;

Flashmobs;

Sports competitions and championships;

Involving all students in school celebrations and events.

Here we also mention the satisfactory results from the National Assessment - 76.48%, as well as from the Baccalaureate - 91.11% in 2023 and 87.5% in 2024.

At the national and international level:

Within the Erasmus+ KA229 project “School Exchange Partnership - Students Actively Learning Entrepreneurial Skills”, 3 mobilities of our students (18 high school students) took place in Belgium, the Czech Republic and Turkey;

During the “Săptămâna verde”, students participated in a joint activity with 2 schools in India and created web posters (our students won the first prize);

Partnerships and projects carried out physically or online with schools in Kenya, India, Turkey and the USA;

Numerous study visits have been organized (Cazanele Dunării, Maramureș, Durău, Gura Humorului, Iași, Bacău, etc.).

Another positive aspect is the fact that there is an increased interest in participating in Erasmus courses.

We mention, as a positive aspect, that at the institution level there has been and is a stability and continuity regarding the management team and the team responsible for European projects (the same as in 2017), which has materialized in maintaining the vision and mission assumed through the management forecast documents such as the PDI, management plans, the Erasmus plan, etc., but also by fulfilling the objectives assumed in these documents or through other educational projects, always having students with their distinct and increasingly challenging particularities and needs at the centre of the activity.

Therefore, we consider it extremely important to continuously train and improve teachers in order to guide, train students and prepare them for life and for a society undergoing rapid and unprecedented change in history, especially in terms of technology.

Depending on institutional dynamics and changes, student needs and feedback received from all educational actors involved and the local community, some objectives have changed, others have been met, and others have been abandoned, because the school is a living institution, constantly moving and changing, depending on the needs of students and the challenges of today's society.

In this dynamic, we tried to implement an integrated approach involving human and material resources, concrete and punctual activities and projects in order to achieve the stated objectives and to solve or improve the needs behind the proposed objectives.

We will briefly exemplify these changes produced at the institutional level in order to understand the integrated mode of action intended to solve the needs of our students, teachers and the institution itself as concretely as possible.

In parallel with the implementation of the projects from year 1 and 2 of the Accreditation (we will detail in this report), within our institution, complementary projects dedicated exclusively to students were implemented and carried out through which we could act in a unified manner in order to achieve the established objectives.

Specifically, during the reporting period, within the Erasmus+ KA229 project – School Exchange Partnerships – “Students Actively Learning Entrepreneurial Skills” – 3 mobilities of our students (18 high school students) took place in Belgium, the Czech Republic and Turkey.

There were numerous partnerships and projects carried out online with partners from India, the USA, Kenya, Turkey, etc., in which primary, secondary and highschool students were involved.

At the level of material resources, we mention the existence of 3 major projects:

ROSE – World Bank,

PNRR – SMART Lab,

PNRR – Component C15 Education – “Providing furniture, teaching materials and digital equipment to pre-university education units...”

These have made our school currently benefit from exceptional facilities in terms of technology, student safety and the possibility of carrying out physical and ecological activities for all students.

The analysis of the activities in the two years of Accreditation and, in the context of the recommendations of the experts who evaluated the project, but also of institutional changes, led to the following changes regarding the project objectives:

1. Improving the capacity to integrate ICT means within the teaching process (need 1) Objective achieved. The participation of 5 teachers in the “Web Solutions for the Classroom” course had a major impact on the entire organization. The integration of digital resources in education was achieved through coherent training, dissemination in the school, increasing the digital skills of the 600 students and equipping the classrooms with interactive whiteboards.

2. Increasing the degree of integration of students from vulnerable groups (need 2)

The objective remains active and will be implemented in years 3 and 4 of Accreditation.

3. Preventing and combating the phenomenon of “bullying” at school level (need 3)

Objective reformulated upon the recommendation of the evaluators. 3 teachers participated in the “STOP cyberbullying” course in Oslo (May 2024). The activities carried out led to a decrease in bullying cases (according to the questionnaires). A new mobility on this topic is planned for year 4.

4. Developing a behaviour for protecting the environment (need 4)

Although the objective is requested for closure (according to the recommendations), it was implemented through the Lisbon course (“Climate Change and Sustainable Development Goals”) and local activities (ecological gardens, Săptămâna verde projects, international collaborations). The promotion of ecological education will continue.

5. Training the capacity to select information from the media and online + the use of artificial intelligence (need 5)

Objective completed with the AI theme, given the current challenges. Mobilities will be organized in years 3 and 4 for the training of teachers in this area. It was partially addressed in the Finland/Estonia course.

6. Improving skills for career guidance (need 6)

Objective eliminated on the recommendation of the evaluators, as it is vaguely formulated and difficult to operationalize.

General conclusion after 2 years of Erasmus Accreditation:

1 objective was eliminated (Objective 6 – career),

2 objectives were closed as a result of their fulfilment (Objectives 1 and 4),

2 objectives were modified (Objectives 3 and 5),

1 objective remained unchanged and is to be implemented in years 3 and 4 (Objective 2).

The evaluators' recommendations were respected at all stages of implementation. The experience of the management team (in the same formula as in 2017) contributed significantly to maintaining the quality and coherence of the Erasmus project.

External evaluations:

Year 1: score 76

Year 2: score 84

Total score of the Accreditation project: 71

Management team appreciation:

The team's professionalism is confirmed by the multiple attributions at the institution level – dissemination, promotion, monitoring, evaluation, coordination of extracurricular activities, writing and public communication.

Impact of international mobilities on the institution:

Mobility 1 – Barcelona (20th – 25th February 2023)

Course: Web Solutions for the Classroom

Results: coherent digitalization, integration of modern tools in lessons, team of resource teachers for permanent support.

Mobility 2 – Helsinki (14th – 20th May 2023)

Course: Benchmarking the Finnish & Estonian Education System

Results: adaptation of good practices from Finnish and Estonian education, autonomy for students, improvement of the educational climate.

Mobility 3 – Lisbon (8th – 14th April 2024)

Course: Climate Change and Sustainable Development Goals

Results: integration of education for sustainable development in the curriculum and extracurricular activities, involvement in ecological projects.

Mobility 4 – Oslo (13th – 19th May 2024)

Course: STOP Cyberbullying!

Results: raising awareness of the educational community, internal best practice guide, anonymous reporting mechanism, student involvement in campaigns and creative activities.

Sources and dissemination:

All activities and results are visible on:

School magazine: <http://liceulhalaucesti.ro/revista.htm>

Official Erasmus+ website: http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_KA120/index.htm

Final conclusion:

The Erasmus+ project became a catalyst for the modernization of the institution, consolidated a culture of collaboration, continuous training and innovation, brought real benefits to all educational actors and created solid prospects for the future.

Cronica îndeplinirii unui obiectiv din agenda Proiectului de Acreditare Erasmus+

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Obiectivul nr. 1 din Proiectul de Acreditare derulat de liceul nostru a vizat îmbunătățirea capacității de integrare a mijloacelor TIC în cadrul procesului didactic, adaptat nevoilor actuale (în activitatea didactică face-to-face, online, hybrid).

Pentru aceasta, au fost selectate 5 cadre didactice, reprezentând toate nivelurile de învățământ - primar, gimnazial și liceal - care au participat în perioada 20.02 - 25.02.2023 la cursul de formare *Web Solutions for the Classroom*, organizat de Europass Teacher Academy la Barcelona, Spania. Activitățile din cadrul cursului au contribuit semnificativ la dezvoltarea competențelor digitale ale participanților, prin identificarea soluțiilor optime de integrare a resurselor digitale în activitatea didactică.

Profesorii participanții au avut oportunități de perfecționare prin:

- participarea la un curs axat pe prezentarea principalelor instrumente digitale educaționale (Google Workspace, Canva, Genially, Moodle, Quizlet, Plickers, ClassDojo, StoryJumper, Book Creator, Read Book, ChatGPT, Snapseed, Animoto, Goosechase, Classroomscreen, Lyrics Training, FlipaClip, Sutori etc.);
- colaborarea cu profesori din diverse țări europene pentru schimb de bune practici în utilizarea tehnologiei;
- explorarea de platforme și aplicații web interactive, utile pentru învățarea online și în clasă (M-learning, d-learning, blended learning).

Printre cele mai eficiente activități s-au numărat:

- workshop-urile practice organizate, care au permis învățarea prin aplicare directă, dezvoltarea de materiale digitale;
- prezentarea modului cum profesorii din alte țări integrează eficient soluții web în predare;
- proiectele colaborative online care au oferit un cadru real pentru a testa platforme digitale în contexte internaționale.

Formare teoretică a fost completată de aplicații practice desfășurate în cadrul Universității din Barcelona, Muzeului Național de Artă al Cataluniei, Muzeului Picasso.

Echipa de proiect a transmis cunoștințele și experiența acumulată în cadrul consiliilor profesionale, a comisiilor pe discipline, a cercurilor metodice, a lectoratelor cu părinții, atât la nivelul instituției și al comunității locale, cât la nivel județean și regional, al școlilor din împrejurimi, activități certificate prin procesele verbale întocmite.

Au fost transmise 4 comunicate de presă pe <https://newspascani.com/>. Pe holul principal al școlii a fost realizat un panou informativ dedicat Mobilității Barcelona. Au fost realizate prezentări PowerPoint, tutoriale, clipuri de prezentare, pliante, afișe, mape cu materiale, workshop-uri tematice. La nivelul fiecărei comisii pe discipline au fost realizate activități demonstrative de tip hibrid, care au promovat conceptul de predare interactivă, de tip blended learning.

Activitățile de implementare au contribuit la dezvoltarea semnificativă a competențelor digitale ale tuturor cadrelor didactice din instituție, favorizând trecerea de la o abordare superficială, la una de profunzime.

Echipa de proiect a participat la evenimente locale (târguri educaționale, lansarea revistei, Zilele Erasmus), unde profesori și elevi au vorbit membrilor comunității despre beneficiile programului. A promovat activitățile și experiențele Erasmus+ prin crearea unui jurnal online, unde activitățile din proiect au fost documentate cu imagini, reflecții și resurse utile pentru cei interesați, prin postări pe rețelele de socializare (Facebook, Whatsapp) folosind hashtaguri relevante (#ErasmusPlus) pentru a ajunge la un public mai larg.

Repere cheie și realizări:

- organizarea unor lecții demonstrative și workshopuri interne;
- aplicarea celor învățate în activitatea curentă;
- dobândirea de competențe practice în utilizarea Padlet, Canva, Edpuzzle, Nearpod, BookCreator, Canva, Sutori, Snapseed, Animoto, Goosechase etc.
- adaptarea demersurilor didactice pentru desfășurarea lecțiilor în regim online sau hibrid;
- crearea de materiale educaționale digitale care răspund nevoilor elevilor;
- îmbunătățirea planificării didactice, prin integrarea soluțiilor digitale în proiectarea lecțiilor și evaluare;
- securitatea în mediul virtual;
- extinderea utilizării tehnologiei dincolo de sala de clasă, prin colaborări externe, (proiecte eTwinning, JAR).

Participarea la cursul de perfecționare *Web Solutions for the Classroom*, a avut un impact semnificativ asupra instituției noastre prin lecțiile demonstrative, workshop-urile interne, sesiunile de formare susținute de echipa de profesori-resursă formată ulterior, studiile și tutorialele publicate în revista școlii și pe site-ul oficial al proiectului au îmbunătățit cunoștințele de pedagogie digitală și practicile referitoare la utilizarea la clasa a tehnologiei, prin adaptarea, adecvarea și optimizarea activității didactice a tuturor profesorilor din unitate contribuind la:

- alfabetizarea informațională și digitală a tuturor cadrelor didactice;
- diversificarea metodelor de predare prin utilizarea manualelor virtuale și a platformelor educaționale;
- integrarea aplicațiilor digitale în activitatea curentă la clasă;
- promovarea învățării colaborative, bazată pe joc, centrată pe elev;
- extinderea utilizării TIC prin participarea la proiecte educaționale europene (eTwinning, EduRoD, JAR), precum și prin organizarea de videoconferințe;
- dezvoltarea competențelor elevilor în utilizarea tehnologiei pentru rezolvarea de probleme și realizarea de produse digitale (design grafic, prezentări, podcasturi, infografice etc.);
- organizarea și desfășurarea de activități în cadrul SmartLab și integrarea resurselor acestuia în activitatea didactică.

Activitățile de monitorizare și evaluare realizate prin fișe de interesistență, chestionare, sondaje (Google Forms), interviuri, indicatori KPI și observație directă au relevat îndeplinirea integrală a acestui obiectiv. La nivelul unității au fost constatate numeroase aspecte pozitive:

- includerea resurselor digitale în proiectarea didactică la toate nivelurile de învățământ (100%);
- ponderea utilizării noilor tehnologii la clasă (între 50 - 90%);
- numărul de quizz-uri/teste online utilizate (o medie de 10/profesor);
- utilizarea tehnologiei în colaborări externe (eTwinning, JAR, Edurod etc);
- publicarea a 12 articolele, studii, tutoriale în Nr. 9 - 12 ale revistei școlii, <http://liceulhalauceti.ro/revista.htm>.
- peste 25 000 accesari, 900 vizitatori unici in statisticile de trafic ale site-ului oficial http://liceulhalauceti.ro/erasmus/erasmus_KA120/index.htm;
- creșterea cu 20% a performanțelor elevilor din grupuri defavorizate;
- școala noastră, la nivelul clasei pregătitoare s-a situat pe primul loc în clasamentul <https://ro.izzi.digital/#/leaderboards/schools>
- rezultatele la examene (promovabilitate la EN clasa a VIII-a 76,48%, la Bacalaureat, de 91,11 % în 2023 și 87,5 % în 2024).

Prin intermediul platformelor de studiu și al aplicațiilor au fost create cărți virtuale, materiale video, quiz-uri, jocuri educative, contribuind astfel la dezvoltarea bazei de date comune, în beneficiul tuturor instituțiilor educative. Nr. 9 - 13 al revistei școlii, *Repere cultural-educaționale*, publicate în câte 100 de exemplare, (dar care pot fi accesate și în format electronic pe site-ul școlii <http://liceulhalaucesti.ro/revista.htm>), cuprind numeroase articole dedicate Proiectului de Acreditare, cu informații și tutoriale de utilizare a platformelor Quizlet, StoryJumper, ClassDojo, Book Creator, ChatGPT, Plickers, Sutori, Snapseed, Animoto, Goosechase, Lyrics Training, FlipaClip etc.

Participarea la mobilitate a oferit cursanților oportunități reale de dezvoltare personală și profesională. Pentru a valoriza aceste experiențe și pentru un transfer autentic de învățare, la nivelul unității au fost create contexte în care participanții au putut împărtăși ceea ce au trăit și învățat:

- ateliere interne de reflecție și practice la revenirea din mobilitate, pentru a încuraja reflecția și dialogul profesional, sesiuni *peer-sharing*, exemple de bună practică și provocările întâlnite;
- mentorat între colegi: participanții au fost implicați într-un program informal de valorificare a experienței acumulate, de sprijinire a colegilor în integrarea unor noi soluții în procesul instructiv-educativ.
- crearea unui grup intern de inovație, de dezvoltare a resurselor digitale adaptate nevoilor instituției;
- întâlniri tematice interinstituționale (online/față în față) pentru a extinde impactul experienței de mobilitate.

Pentru a păstra legătura cu instituțiile europene, cu furnizorii de cursuri, membrii echipei de proiect au participat la numeroase webinarii internaționale.

Experiența dobândită în cadrul cursului *Web Solutions for the Classroom* a fost valorificată în implementarea proiectului **“Students Actively Learning Entrepreneurial Skills”**. Colaborarea digitală a permis un schimb continuu de bune practici și resurse între organizația noastră și școlile partenere din Belgia, Bulgaria, Cehia și Turcia. Pentru pregătirea activităților și în evaluarea ulterioară au fost folosite platformele **Google Classroom**, **Microsoft Teams**, **Zoom**, **Moodle** etc.

Siteul oficial https://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_K229/index.htm a susținut activitățile colaborative, a publicat proiectele elevilor, a prezentat

resursele educaționale, diseminarea și evaluarea rezultatelor după finalizarea mobilităților.

Proiectul a fost integrat într-o inițiativă eTwinning și a permis colaborări online cu școli din Kenya, India, Turcia și S.U.A.

O preocupare constantă a organizației noastre o reprezintă conectarea activă la rețeaua europeană de organizații Erasmus+ pentru a îmbunătăți cooperarea cu organizațiile partenere (furnizori de cursuri/ job-shadowing etc.)

Reprezentanții organizației noastre au participat la o serie de seminarii online (webinarii) organizate de EuroPass Teacher Academy unde am avut ocazia să facem schimb de bune practici cu alte organizații europene și să stabilim contacte pentru viitoare parteneriate.

Au fost organizate întâlniri și consultări online cu parteneri din diverse țări în vederea inițierii de noi proiecte Erasmus+. Școala se află în faza de implementare a două proiecte eTwinning.

În cadrul activităților cercurilor metodice am oferit informații școlilor din zona limitrofă (Școlile Gimnaziale Muncelu de Sus, Mircești și Răchiteni) aflate la început de drum în accesarea programelor Erasmus+, împărtășind din experiența noastră, acumulată în cadrul proiectelor anterioare.

Participarea la Gala Premiilor pentru Proiecte Educaționale a permis stabilirea de contacte și schimb de bune practici în managementul proiectelor Erasmus+ cu unități din zona Pașcani. Cu acest prilej am pus bazele unei colaborări cu Liceul Economic *Nicolae Iorga* Pașcani, pentru a oferi sprijin în scrierea primei aplicații a Proiectului de Acreditare. Cu acest prilej, echipa de proiect a primit recunoaștere și a fost premiată, alături de liceele din Pașcani.

Site-ul oficial al Proiectului de Acreditare a școlii noastre http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_KA120/index.htm, cu informații bilingve, actualizate permanent, constituie conform discuțiilor cu partenerii noștri interni și internaționali, o sursă valoroasă de documentare și a fost accesat conform statisticilor de trafic, de numeroși parteneri din Polonia, Cehia, India etc.

În cadrul Proiectului Erasmus+ ***“Students Actively Learning Entrepreneurial Skills”*** am avut o colaborare fructuoasă cu partenerii din Belgia, Bulgaria, Cehia și Turcia. Școala noastră a creat și a administrat site-ul oficial http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_K229/index.htm, bucurându-se de aprecierea partenerilor și a agenției europene.

Prin aceste activități, ne-am angajat activ în promovarea valorilor și obiectivelor programului Erasmus+, contribuind la consolidarea Spațiului European al Educației.

Proiectul a contribuit la creșterea gradului de digitalizare a activității didactice și al celui de internaționalizare al școlii.

Toate aceste experiențe vor fi integrate într-un ghid metodic.

Concluzii

Obiectivul propus a fost atins în mod concret și eficient, printr-o serie de activități implementate cu succes în cadrul proiectului Erasmus+, care au avut un impact vizibil asupra procesului educațional și a dezvoltării instituționale.

Participarea unui număr de 5 cadre didactice la cursul de formare internațională *”Web Solutions for the Classroom”* (Barcelona, 20–25.02.2023) a reprezentat un punct central al acestui demers.

Proiectul a contribuit la dezvoltarea semnificativă a competențelor digitale ale tuturor cadrelor didactice din unitate și, implicit, ale celor 600 de elevi, prin trecerea de la o abordare superficială, la una de profunzime.

Printr-o abordare coerentă a întreg spectrului de competențe digitale, de la cele de bază până la cele avansate, activitățile de implementare au contribuit la alfabetizarea digitală, la îmbunătățirea capacității de utilizare maximală a resurselor digitale în cadrul procesului didactic, în managementul grupurilor și al proiectelor educaționale, în comunicare organizațională, în colaborarea profesională, în cooperarea cu parteneri din alte țări, în explorarea în siguranță a mediului digital.

Impactul acestor acțiuni a fost reflectat și promovat prin publicațiile școlii, inclusiv în revista unității disponibile la <http://liceulhalaucesti.ro/revista.htm> și pe site-ul oficial dedicat proiectului de Acreditare Erasmus+ a școlii noastre http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_KA120/index.htm, ambele actualizate constant, cu informații relevante, prezentate bilingv.

În concluzie, prin implementarea activităților planificate și prin rezultatele obținute, considerăm că obiectivul privind îmbunătățirea capacității de integrare a TIC în procesul educațional a fost deplin atins, echipa de proiect solicitând închiderea oficială a acestui obiectiv.

Erasmus+ Accreditation At “Bogdan Voda” Theoretical Highschool in Hălăucești

In the 2022 – 2024 school year, the Erasmus Accreditation allowed the “Bogdan Voda” Theoretical Highschool in Hălăucești to run the Erasmus+ mobility project KA 121 Key Action 1 - School Education, with the number 2022-1-RO01-KA121-SCH-000053298. The project included four mobilities and aimed at the personal and professional training of eight teachers in the school, in order to adopt and use European standards in the educational process, ensure equal opportunities for all learners, improve school results, reduce absenteeism, encourage as many students as possible to continue their high school studies in our institution, towards a successful career.

The interim reporting within the Erasmus+ accreditation project for school education in the 2024-2025 school year has the role of evaluating the progress of the implementation of the planned activities, ensuring the transparency of the use of funds and compliance with the established objectives.

Improving the capacity to integrate ICT means within the teaching process (need 1) Objective achieved. The participation of 5 teachers in the “Web Solutions for the Classroom” course had a major impact on the entire organization. The integration of digital resources in education was achieved through coherent training, dissemination in the school, increasing the digital skills of the 600 students and equipping the classrooms with interactive whiteboards

A series of lessons and demonstration activities were carried out using modern methods and the concept of interactive teaching using new technologies. Based on the experience gained, the participating teachers created educational games, virtual books, video materials, which contributed to the development of the common database of games on each platform, to be used for the additional benefit of the participants and implicitly of all educational institutions.

Erasmus+ experiențe mereu surprinzătoare

Prof. Cășuneanu Alina
Liceul Teoretic „Bogdan Vodă”, Hălăucești

Viața este plină de oportunități, depinde doar de noi să nu le ratăm. O astfel de ocazie a apărut și pentru mine, nu cu mult timp în urmă, când am fost întrebată dacă aș fi dispusă să însoțesc un grup de 8 elevi de liceu, într-un proiect **Erasmus+ pentru tineri**, în Armenia, localitatea Abovayan, în perioada 1.03.2025 - 10.03.2025. Argumentele care înclinau balanța către nu, erau destul de solide, însă, fără să stau prea mult pe gânduri, am dat răspunsul afirmativ, în câteva ore, recunosc, cu o oarecare strângere de inimă, căci aș fi fost singurul cadru didactic, iar despre Armenia știam doar că este în afara Uniunii Europene, undeva foarte departe, iar 10 zile destul de mult timp...

Tematica proiectului a fost Beyond Borders și admit că a fost unul dintre motivele pentru care am acceptat să merg, deoarece a adus în atenție o problemă stringentă la nivel mondial, respectiv refugiații, tinerii urmând să intre în contact cu refugiați din diverse regiuni ale lumii și nu doar atât.

Perioada de dinaintea plecării a cuprins, ca la oricare alt proiect, multe documente, informare corespondențioasă, întâlniri cu organizatorii, multe discuții telefonice, întâlniri cu elevii și părinții elevilor participanți, pregătirea activităților și a bagajelor, achiziționarea biletelor... într-un cuvânt **stres**.

Călătoria spre Abovayan a început la ora 6 a.m. și s-a încheiat după câteva ore de mers cu trenul, un zbor din aeroportul Otopeni către aeroportul din Varșovia, câteva ore de așteptare și un nou zbor către capitala Erevan, apoi un drum cu o mașină cu sosire la hotel după 22 de ore lungi.

După câteva ore de somn, pot spune că a început magia... un loc plin de tineri, din Armenia, Polonia, Spania și, evident, România, dornici să experimenteze, să se cunoască, să își împărtășească experiențele, și niște formatori extraordinari, care au răspuns la nevoile fiecăruia dintre noi.

Spre marea mea surprindere am fost informată că activitățile nu erau obligatorii pentru mine, eu fiind doar însoțitor, însă, dacă doresc, mă pot alătura oricărei activități și, ce să vezi, nu am ratat nici un minut.

Un alt aspect care m-a încântat încă de la început a fost senzația de siguranță, deoarece multe dintre activitățile summitului s-au desfășurat într-o locație rezervată exclusiv pentru noi, dar și faptul că tinerii armeni implicați în

proiect au fost de asemenea cazați în același hotel, chiar în aceleași apartamente cu tinerii din celelalte țări, în încercarea de a interacționa și de a-i ajuta în caz de nevoie.

Stând și analizând, au fost foarte multe activități, însă am să vă relatez câteva dintre momentele mele preferate, iar prima pe listă este vizita efectuată la centru de refugiați **Kasa** din Erevan, unde am avut oportunitatea de a cunoaște poveștile de viață impesionante ale unor tineri nevoiți, din diverse motive, să își părăsescă locurile natale.

Un alt aspect preferat a fost modalitatea de desfășurare a activităților. După câteva exerciții de cunoaștere am fost împărțiți, aleatoriu, în 6 grupe, iar totul a devenit o mare competiție, care s-a încheiat în ultima zi, toate activitățile fiind concepute de așa natură încât să ne permită să acumulăm puncte pentru echipă, iar concurența a fost acerbă!

Aspectul cultural a fost extrem de captivant și surprinzător. Am desoperit o țară interesantă, cu oameni extrem de calzi și distractivi, care își iubesc țara și tot ceea ce reprezintă ea. Recomand cu toată sinceritatea să vizitați această țară, în special capitala Erevan, care pare că nu doarme nici zi, nici noapte, indiferent de zi.

În topul activităților preferate a fost o după-amiază petrecută într-un sat armean, înconjurați de copii curioși să interacționeze pentru prima dată în viață cu străinii, chiar am fost avertizați că, cel mai probabil se vor „holba” la noi, deoarece nu au văzut niciodată persoane cu ochi albaștri sau blonzi, iar încântarea a fost cu atât mai mare să îi vedem că la plecare ne-au îmbrățișat.

Extrem de important pentru mine a fost și faptul că am reușit să îi cunosc mai bine pe elevii care m-au însoțit și m-au impresionat prin ușurința cu care au răspuns la diversele sarcini din activități, prin buna pregătire, empatia arătată față de persoanele cu care au interacționat, ușurința cu care au socializat, dorința de cunoaștere, dar mai ales prin bunul simț de care au dat dovadă.

Cu siguranță au fost mult mai multe aspecte pe care le-am găsit interesante însă sper să regăsiți o parte dintre acestea în articolele elevilor care au participat alături de mine în această aventură, aspecte care au făcut ca cele 10 zile să treacă într-o clipă.

Erasmus+: Experiences Always Surprising

The article reports my impressions as a teacher accompanying a group of 8 students in the Erasmus+ project for young people - Beyond Borders, which took place in Abovayan, Armenia, from 1st of March 2025 to 10th of March 2025.

It was 10 days full of constructive and interesting activities which, I hope, will be useful for young people in their lives and hopefully have given them the courage to participate in other mobilities.

.

Proiectul SMART Lab la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești în etapa de raportare

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Proiectul SMART Lab este o inițiativă finanțată prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), având ca scop dotarea unităților de învățământ secundar superior cu laboratoare inteligente. Aceste laboratoare sunt destinate să sprijine procesul educațional prin integrarea tehnologiilor digitale avansate, facilitând învățarea activă și personalizată.

Obiectivele proiectului SMART Lab

1. Creșterea accesului la mijloace moderne de învățare: Prin dotarea unităților de învățământ cu echipamente TIC de ultimă generație.
2. Consolidarea competențelor digitale ale cadrelor didactice: Instruirea acestora pentru utilizarea eficientă a echipamentelor și resurselor tehnologice.
3. Promovarea învățării prin experiență: Implementarea unui curriculum bazat pe proiecte și probleme reale (Project-Based Learning).
4. Sprijinirea incluziunii educaționale: Reducerea excluziunii sociale, absenteismului și abandonului școlar.

Activitățile finanțate prin acest proiect au fost:

Achiziționarea de echipamente tehnologice: Includ mobilier ergonomic și echipamente specifice pentru dezvoltarea unui laborator inteligent digital.

Achiziționarea de conținut educațional: Software și licențe educaționale care să asigure distribuirea centralizată a materialelor didactice.

Conectarea dispozitivelor la rețeaua unității de învățământ: Asigurarea unei infrastructuri IT funcționale.

Instruirea cadrelor didactice: Formarea acestora pentru utilizarea eficientă a echipamentelor și resurselor tehnologice.

Managementul proiectului: Coordonarea și implementarea activităților planificate.

Informare și publicitate: Promovarea proiectului și a rezultatelor acestuia.

Perioada de implementare: Proiectele se derulează în perioada 2023–2025, în funcție de unitatea de învățământ.

Formare și publicitate: Promovarea proiectului și a rezultatelor acestuia.

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești, județul Iași, a implementat în perioada decembrie 2023 – ianuarie 2025 proiectul „Un laborator inteligent

pentru Liceul Hălăucești – un pas spre egalitate de șanse pentru elevii noștri“, finanțat prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Componenta 15 – Educație, Reforma 5.

Scopul proiectului este asigurarea egalității de șanse pentru elevii liceului prin acces gratuit la educație digitală avansată, prin înființarea unui laborator inteligent. Acesta va contribui la îmbunătățirea competențelor digitale ale tinerelor generații încă din școală. Viziunea școlii noastre are la bază trei direcții de dezvoltare majore:

1. Șanse reale și egale pentru toți elevii noștri la un proces educațional modern și de calitate, la standarde europene și internaționale (punând accent pe „inclusiune” și prevenire a fenomenului „bullying”);

2. Dezvoltarea continuă a procesului de internaționalizare a instituției și formării profesorilor în spațiul european cu scopul de a oferi elevilor noștri posibilitatea de a interacționa în mod direct cu elevi din străinătate și să aibă acces la metode și mijloace utilizate în spațiul european, și nu numai, iar astfel să-și însușească și să-și dezvolte cât mai mult și cât mai bine competențele și abilitățile personale;

3. Crearea unui mediu educațional sigur și modern printr-o infrastructură educațională materială și umană care să faciliteze elevilor învățarea și dezvoltare, incluzând în procesul educațional noile tehnologii, mijloace și metode ICT, inclusiv AI-ul. De aceea, proiectul SmartLab reprezintă o componentă majoră a dezvoltării bazei materiale a instituției în contextul creșterii nivelului de digitalizare și tehnologizare a actului educațional, concomitent cu perfecționarea cadrelor didactice în domeniul utilizării noilor tehnologii, prin alte proiecte și programe europene precum Erasmus+.

Laboratorul inteligent este dotat cu echipamente tehnologice moderne și resurse educaționale digitale, facilitând un proces educațional interactiv și adaptat nevoilor elevilor. Activitățile planificate au inclus:

- Instruirea cadrelor didactice în utilizarea eficientă a tehnologiilor digitale în procesul de predare;
- Dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor prin utilizarea echipamentelor și resurselor tehnologice disponibile;
- Crearea unui mediu de învățare stimulat, care să favorizeze creativitatea și gândirea critică a elevilor.

Valoarea totală a proiectului este de 351.210,00 lei (cu TVA), finanțată integral printr-un ajutor financiar nerambursabil din partea Uniunii Europene – Următoarea Generație UE.

Proiectul se derulează în perioada decembrie 2023 – ianuarie 2025, cu scopul de a finaliza dotările și activitățile planificate până la sfârșitul lunii ianuarie 2025. Termenul de finalizare a acestui proiect a fost schimbat și este sfârșitul anului 2026.

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești a implementat în totalitate proiectul SmartLab fiind în acest moment în etapa finală de raportare.

SMART Lab Project at Bogdan Voda Theoretical Highschool in Hălăucești in the Reporting Stage

The SMART Lab project is an initiative funded by the Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), aimed at equipping upper secondary schools with smart labs. These labs are designed to support the educational process by integrating advanced digital technologies, facilitating active and personalized learning.

SMART Lab project objectives

1. Increasing access to modern means of learning: by equipping educational establishment with state-of-the-art ICT equipment.
2. Strengthening teachers' digital competences: Training teachers to use technological equipment and resources efficiently.
3. Promoting experiential learning: Implementing a curriculum based on projects and real-life problems (Project-Based Learning).
4. Supporting educational inclusion: Reducing social exclusion, absenteeism and dropout.

The activities financed through this project were:

- Purchase of technological equipment: including ergonomic furniture and specific equipment for the development of a digital smart lab.
- Purchase of educational content: Software and educational licenses to ensure centralized distribution of teaching materials.
- Connecting the devices to the educational unit's network: Ensuring a functional IT infrastructure.
- Teacher training: Training teachers in the efficient use of technological equipment and resources.
- Project management: Coordination and implementation of planned activities.
- Information and publicity: Promotion of the project and its results.

- Implementation period: Projects run from 2023 to 2025, depending on the educational establishment.
- Training and publicity: Promotion of the project and its results

“Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești, Iasi County, implemented between December 2023 and January 2025 the project “A smart laboratory for Hălăucești High School - a step towards equal opportunities for our students”, funded by Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Componenta 15 – Educație, Reforma 5.

The aim of the project is to ensure equal opportunities for high school students through free access to advanced digital education by setting up a smart lab. It will help to improve the digital skills of the younger generation right from school. Our school’s vision is based on three major development directions: 1. real and equal opportunities for all our students to a modern and quality educational process, at European and international standards (with a focus on “inclusion” and prevention of “bullying”); 2. the continuous development of the internationalization process of the institution and teacher training in the European area in order to give our students the opportunity to interact directly with students from abroad and to have access to methods and means used in the European area and beyond and thus to learn and develop their personal skills and abilities as much and as well as possible; 3. the creation of a safe and modern educational environment through a material and human educational infrastructure that facilitates students’ learning and development, including in the educational process new technologies, ICT means and methods, including AI. That is why the Smart Lab project is a major component of the development of the material base of the institution in the context of increasing the level of digitization and technologization of the educational act, while at the same time improving the teachers in the use of new technologies, through other European projects and programs such as Erasmus+.

The Smart Lab is equipped with modern technological equipment and digital educational resources, facilitating an interactive educational process tailored to the needs.

Planned activities included:

- Training teachers in the effective use of digital technologies in the teaching process;
- Developing students’ digital skills through the use of available technological equipment and resources;
- Creating a stimulating learning environment that fosters students’ creativity and critical thinking.

The total value of the project is 351,210.00 lei (VAT included), fully funded by a grant from the European Union - Next Generation EU.

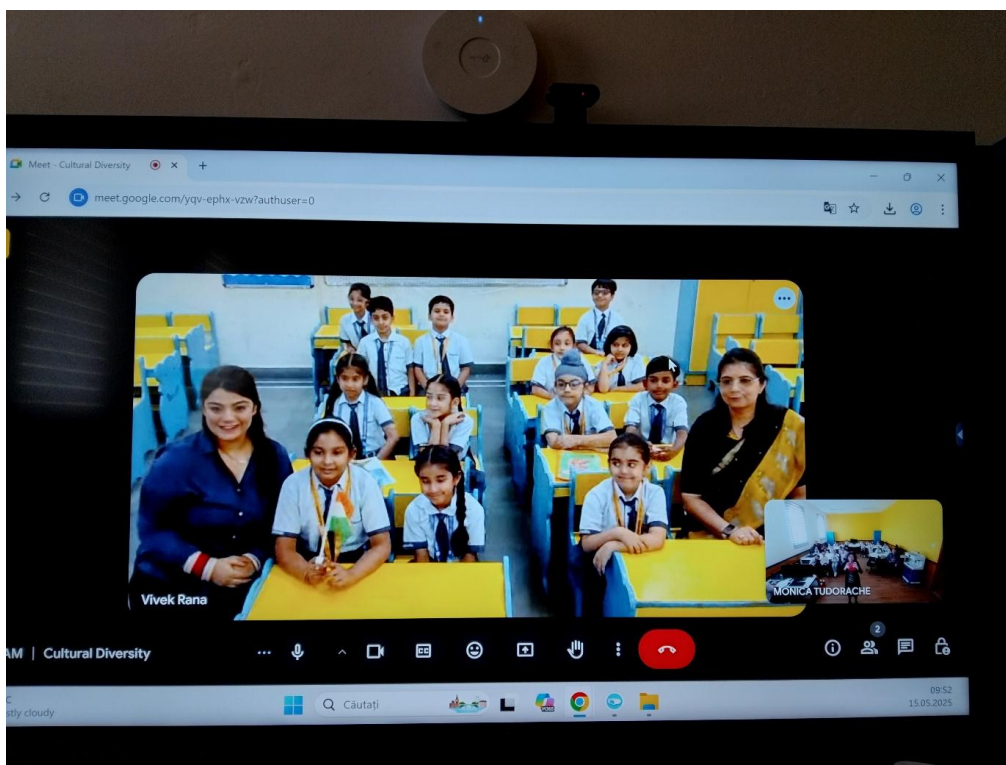
The project runs from December 2023 to January 2025, with the aim to complete the planned facilities and activities by the end of January 2025. The completion deadline for this project has been changed to end of 2026.

“Bogdan Voda” Theoretical Highschool in Hălăucești has fully implemented the Smart Lab project and is currently in the final reporting stage.

Continuitate și noutate în procesul de internaționalizare a școlii (II)

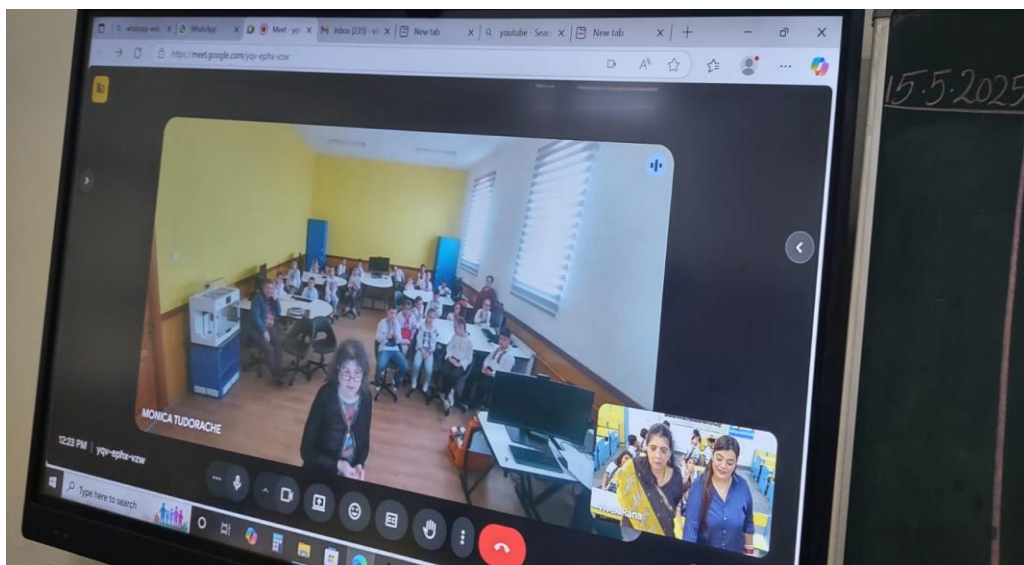
prof. Monica Tudorache
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Activitățile din cadrul parteneriatelor școlare internaționale și a proiectelor colaborative oferă elevilor o experiență educațională cuprinzătoare, având șansa de a colabora cu colegi din întreaga lume, de a dobândi noi cunoștințe despre țara și cultura partenerilor. Colaborarea este esențială pentru rafinarea calității educației și pentru a oferi elevilor experiențe noi de învățare care includ expunerea la perspective globale, culturi diverse și varii forme de activități extracurriculare. Schimburile culturale le lărgesc orizontul, le îmbogățesc perspectivele, le dezvoltă o atitudine pozitivă față de diversitatea culturală și un sentiment comun de responsabilitate globală.

Parteneriatele școlare internaționale desfășurate pe parcursul anului școlar curent s-au adresat elevilor de la toate cele trei niveluri de învățământ: primar, gimnazial, liceal.

Parteneriatul colaborativ stabilit cu *Indraprastha International School*, Delhi Dwarka, India, și realizat împreună cu elevii clasei a III-a, a debutat un schimb de scrisori de prezentare, oferind informații și detalii despre școală, familie, activități de timp liber, pasiuni. Prin intermediul scrisorilor primite de la colegii lor din India, elevii noștri au aflat lucruri noi despre disciplinele studiate, modul în care își petrec timpul liber, pasiuni, etc. A urmat apoi o întâlnire online în cadrul căreia fiecare partener și-a prezentat țara, evidențiind o trăsătură unică a acesteia. La finele întâlnirii, fiecare elev și-a cunoscut prietenul de corespondență.

Elevii claselor a IV-a A și B au continuat colaborarea cu partenerii lor de la *Satyug Darshan Vidyalaya*, Faridabad, India, sărbătorit împreună *Ziua Internațională a Cititului Împreună* prin intermediul întâlnirii online. Școlari de la ambele școli au citit, pe rând, fragmente din „Prințul fericit”, de Oscar Wilde. Elevii noștri au citit pasaje din povestea „Punguța cu doi bani”, de Ion Creangă, colegilor din India. Activitatea s-a încheiat cu un scurt schimb de întrebări despre școală, preferințe, pasiuni, activități de petrecere a timpului liber.

Cultural Dress Day: A Global Celebration of Heritage Through Attire a fost tema parteneriatului dintre elevii clasei a IV-a A și a V-a A și Viraj International School, Boisar - Tarapur Rd, India. Acesta celebrează diversitatea culturală prin intermediul ținutelor tradiționale, oferind o oportunitate unică de a explora și aprecia istoria culturală globală, de a înțelege semnificația istorică și culturală a portului tradițional și rolul său în exprimarea identității personale și comunitare.

Elevii au fost împărțiți în patru grupe și fiecărei grupe i-a fost repartizată o țară: România, India, Ghana și China. Ei au avut de studiat ținuta tradițională a țării atribuite și de realizat un material cuprinzând următoarele informații: denumirea ținutei tradiționale, elemente componente, culori folosite și semnificația lor, ocaziile cu care se poartă aceste ținute. După perioada de timp stabilită în vederea realizării acestui studiu, fiecare grupă și-a împărtășit informațiile aflate sub forma unei prezentări PowerPoint. Activitatea s-a încheiat cu o paradă a ținutelor tradiționale confecționate din materiale refolosibile.

Participanții la această experiență de colaborare au dobândit o apreciere mai profundă pentru patrimoniul cultural și o mai bună înțelegere interculturală.

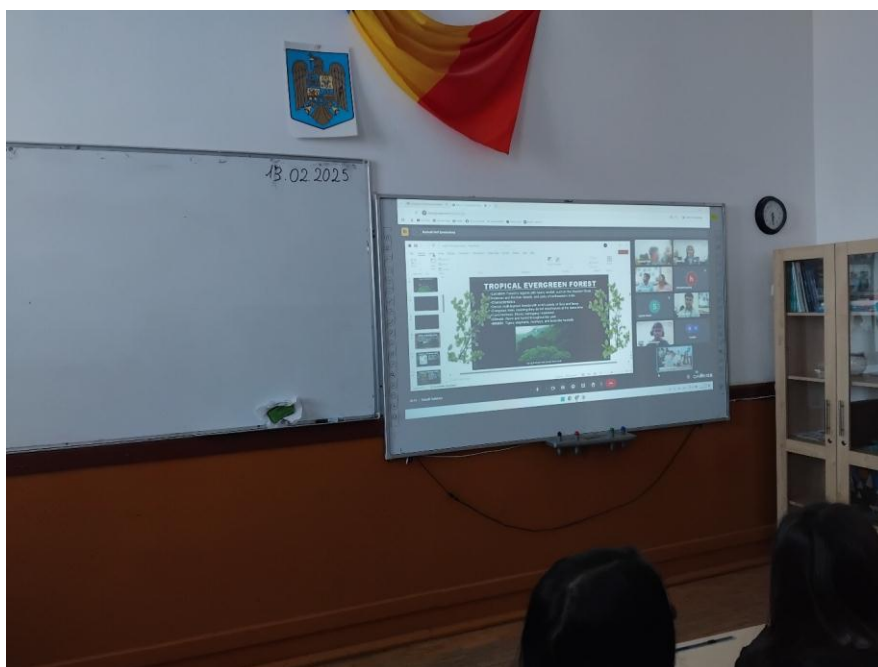
Cultural Diversity este numele parteneriatului stabilit între elevii clasei a V-a A și colegii lor de la *Hope Village Schools*, Mwanza, Republica Unită a Tanzaniei. Activitatea acestuia a presupus un schimb de scrisori de prezentare pentru a oferi informații și detalii despre școală, familie, activități de timp liber, pasiuni. Scrisorile primite de la parteneri a dat elevilor noștri posibilitatea de a afla lucruri interesante despre familiile acestora, discipline de studiu, activități de timp liber.

Parteneriatul cu titlul *Cultural Exchange* stabilit cu *Analy High School*, Sebastopol, California, SUA, a continuat cu cea de a doua activitate ce a constat în schimbul de mici pachete conținând lucruri reprezentative atât pentru viața școlii cât și pentru cultura fiecărui partener. Elevii clasei a VIII-a A au trimis un număr al revistei școlii, orarul școlii, măștișoare, mici obiecte de artizanat, vederi cu imagini reprezentative din țara noastră. Partenerii lor le-au trimis și ei revista și orarul școlii, pliante cu informații despre activitățile pe care le desfășoară, mici pachete cu diverse tipuri de gustări.

Studiind și analizând fiecare articol primit, citind scurtele descrieri care le însoțeau, elevii noștri au avut posibilitatea de a afla lucruri noi despre sistemul

lor de învățământ, disciplinele de studiu și programul școlar, activitățile pe care aceștia le organizează și desfășoară, obiceiuri alimentare, pasiuni și interese.

Premier College (Fittace Makarantar Ilmi), Kano, Northwest Nigeria este cel de-al doilea partener al elevilor clasei a VIII-a A, tema parteneriatului fiind *The Beauty of Culture*. Prin intermediul acestui schimb cultural elevii noștri au învățat despre festivalul de echitație Durbar sărbătorit în orașe din nordul Nigeriei, cum ar fi Kano, Katsina, Sokoto, Bauchi, Bida, Ilorin și Zazzau, despre mâncarea tradițională, despre căsătoria tradițională în cultura husa. La rândul lor, ei au trimis partenerilor lor prezentări PowerPoint despre România, bucătăria tradițională românească, portul național, despre modul în care este sărbătorit Crăciunul.

Elevi de la *Viraj International School*, Boisar - Tarapur Rd, India au colaborat cu cei de la clasa a IX-a B în cadrul parteneriatului cu tema *Global Green: Mapping Natural Vegetation Across Continents* care a presupus cercetarea și explorarea diverselor tipuri de vegetație naturală găsite în India, SUA, Australia și România. Pentru aceasta, elevii au fost împărțiți în patru grupe și atribuită una dintre țările menționate. Fiecare grupă a cercetat diverse tipuri de vegetație naturală găsite în țara respectivă, inclusiv păduri, pajiști și

deșerturi, a realizat o prezentare PowerPoint cu toate informațiile aflate și pe baza lor a creat o hartă detaliată care evidențiază regiunile în care se găsesc acele tipuri de vegetație.

Pe rând fiecare grupă și-a prezentat materialul conținând informațiile aflate precum și harta realizată. Finalul proiectului a fost marcat printr-o întâlnire online, pe parcursul căreia elevii din ambele instituții de învățământ s-au prezentat, au discutat despre activitățile la care au participat, cunoștințele dobândite, provocările întâmpinate, despre ceea ce a reprezentat acest proiect pentru ei.

Participarea la activitățile parteneriatului le-a oferit oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile în ceea ce privește crearea de hărți geografice pentru a reprezenta vizual și precis distribuția și caracteristicile vegetației, de a aprecia diversitatea globală a vegetației naturale și de a recunoaște importanța conservării diferitelor tipuri de vegetație și a ecosistemelor acestora. Dialogul dintre profesorii implicați a evidențiat faptul că această colaborare le-a oferit oportunitatea de a explora noi modalități de a implica elevii în procesul de învățare și de a le oferi experiențe educaționale relevante și de impact.

Parteneriatele cu școli din întreaga lume oferă numeroase oportunități de creștere și dezvoltare pentru instituțiile implicate, creează conexiuni semnificative și promovează înțelegerea interculturală între elevi. Activitățile din cadrul parteneriatelor își propun să dezvolte la elevi abilități de comunicare pentru a se implica în activități care promovează înțelegerea și respectul intercultural, să cultive o apreciere pentru moștenirea culturală, să îi sensibilizeze cu privire la modul de gestionare a conflictelor fără violență, de respectare a tuturor formelor de viață și de cunoaștere a conceptelor de empatie, iubire și toleranță, să contribuie la dialogul global privind acțiunile climatice.

Continuity and Novelty in the Internationalization Process of the School (II)

Activities in international school partnerships and collaborative projects provide pupils with a comprehensive educational experience, giving them the chance to work with peers from all over the world, to gain new knowledge about the partner country and culture. Collaboration is essential for refining the quality of education and providing students with new learning experiences that include exposure to global perspectives, diverse cultures and various forms of extracurricular activities. Cultural exchanges broaden their horizons, enrich their perspectives, develop a positive attitude towards cultural diversity and a shared sense of global responsibility. The international school partnerships that took place during the current school year targeted pupils at all three levels of education: primary, secondary and secondary.

The collaborative partnership established with *Indraprastha International School*, Delhi Dwarka, India, and realised together with the 3rd grade students, started with an exchange of letters of introduction, providing information and details about school, family, leisure activities, hobbies. Through the letters received from their peers in India, our students learnt new things about the subjects they study, how they spend their free time, hobbies, etc. This was followed by an online meeting where each partner introduced their country, highlighting a unique feature of their country. At the end of the meeting, each student met their pen-pal.

The students of 4th A and B grades continued their collaboration with their partners from *Satyug Darshan Vidyalaya*, Faridabad, India, celebrating together the *International Day of Reading Together* through the online meeting. Pupils from both schools took turns reading extracts from Oscar Wilde's "The Happy Prince". Our pupils read passages from the story "The Purse with Copper Two" by Ion Creangă to their Indian colleagues. The activity ended with a short exchange of questions about school, preferences, hobbies, hobbies, leisure activities.

Cultural Dress Day: A Global Celebration of Heritage Through Attire was the theme of the partnership between the students of 4th A and 5th A and *Viraj International School*, Boisar - Tarapur Rd, India. It celebrates cultural diversity through traditional dress, providing a unique opportunity to explore and appreciate global cultural history, understand the historical and cultural significance of traditional dress and its role in expressing personal and

community identity. The students were divided into four groups and each group was assigned a country: Romania, India, Ghana and China. They were asked to study the traditional dress of the assigned country and to produce a material containing the following information: the name of the traditional dress, its components, the colours used and their significance, and the occasions on which the traditional dress is worn. After the time set for this study, each group shared their information in the form of a PowerPoint presentation. The activity ended with a parade of traditional outfits made from reusable materials. Participants in this collaborative experience gained a deeper appreciation of cultural heritage and a better intercultural understanding.

Cultural Diversity is the name of the partnership established between the 5th A students and their peers at *Hope Village Schools*, Mwanza, United Republic of Tanzania. It involved an exchange of letters of introduction to provide information and details about school, family, leisure activities, hobbies. The letters received from the partners gave our pupils the opportunity to learn interesting facts about their families, subjects of study, leisure activities.

The *Cultural Exchange* partnership established with *Analy High School*, Sebastopol, California, USA, continued with the second activity which consisted in the exchange of small parcels containing items representative of both the school's life and the culture of each partner. The 8th A graders sent an issue of the school magazine, the school timetable, trinkets, small handicrafts, postcards with pictures representative of our country. Their partners also sent them the school magazine and timetable, leaflets with information about their activities, small parcels with different kinds of snacks. By studying and analysing each article they received, reading the short descriptions that accompanied them, our pupils had the opportunity to learn new things about their education system, their subjects of study and school curriculum, the activities they organise and carry out, their eating habits, hobbies and interests.

Premier College (Fittace Makarantar Ilmi), Kano, Northwest Nigeria is the second partner of the 8th A grade students, the theme of the partnership is *The Beauty of Culture*. Through this cultural exchange our students learnt about the Durbar riding festival celebrated in northern Nigerian cities such as Kano, Katsina, Sokoto, Bauchi, Bida, Ilorin and Zazzau, traditional food, traditional marriage in the Husa culture. In turn, they sent their partners PowerPoint presentations about Romania, the traditional Romanian cuisine, the national costume, how Christmas is celebrated.

Students from *Viraj International School*, Boisar - Tarapur Rd, India collaborated with students from the 9th B grade in the *Global Green: Mapping Natural Vegetation Across Continents* partnership which involved researching

and exploring the various types of natural vegetation found in India, USA, Australia and Romania. For this, students were divided into four groups and assigned to one of these countries. Each group researched the different types of natural vegetation found in that country, including forests, grasslands and deserts, produced a PowerPoint presentation with all the information they found and based on this created a detailed map highlighting the regions where those types of vegetation are found. In turn, each group presented their material containing the information found and the map produced. The end of the project was marked by an online meeting, during which pupils from both schools introduced themselves, discussed the activities they had participated in, the knowledge they had gained, the challenges they had faced, what the project meant to them. Participation in the partnership activities provided them with the opportunity to develop their skills in creating geographical maps to visually and accurately represent vegetation distribution and characteristics, to appreciate the global diversity of natural vegetation and to recognise the importance of conserving different types of vegetation and their ecosystems. The dialogue between the teachers involved highlighted that this collaboration provided them with the opportunity to explore new ways of engaging pupils in the learning process and to provide them with relevant and impactful educational experiences.

Partnerships with schools around the world offer numerous opportunities for growth and development for the institutions involved, create meaningful connections and promote intercultural understanding among students. Partnership activities aim to develop students' communication skills to engage in activities that promote intercultural understanding and respect, cultivate an appreciation of cultural heritage, raise awareness of how to manage conflict without violence, respect all forms of life and concepts of empathy, love, tolerance, and contribute to global dialogue on climate action.

DIN VIAȚA ȘI ACTIVITATEA ȘCOLII

**Educația digitală la clasa pregătitoare
de la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăuțești**

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Educația digitală se află într-o continuă transformare datorită avansului rapid al tehnologiilor moderne. Noile tehnologii, precum internetul, inteligența artificială, realitatea augmentată (AR), realitatea virtuală (VR), și aplicațiile educaționale, au schimbat radical modul în care elevii și profesorii interacționează cu informația. Aceste tehnologii au un impact profund asupra procesului de învățare, oferind atât oportunități, cât și provocări. În acest context, este esențial să analizăm cum noile tehnologii influențează educația și ce efecte au asupra elevilor, profesorilor și întregului sistem educațional.

Modelul LoTi (Level of Technology Innovation), creat de C. Moersch (1995) oferă școlilor și practicienilor o imagine clară a procesului de implementare a tehnologie în educație, integrând și evaluări calitative. LoTi identifică șapte niveluri distincte, ce urmăresc o etapizare logică pentru o tranziție firească de la educația centrată pe profesor la una centrată pe elev:

- nivelul 0 – lipsa utilizării tehnologiei;
- nivelul 1: *Conștientizare* – utilizarea limitată, în principal în laboratoare, dar fără implicare semnificativă a profesorilor;
- nivelul 2: *Explorare* – utilizarea tehnologiei pentru a suplimenta metodele de predare;
- nivelul 3: *Infuzie* – integrarea unor aplicații în procesul de predare;
- nivelul 4: *Integrare* – utilizarea tehnologiei pentru a oferi elevilor un context mai bogat, însă doar în cadrul clasei;
- nivelul 5: *Expansiune* – extinderea utilizării tehnologiei dincolo de sala de clasă, prin colaborări externe, cum ar fi videoconferințe;
- nivelul 6: *Rafinare* – elevii folosesc tehnologia pentru a învăța în mod autonom.¹

¹ https://pedagogie-digitala.ro/edis-ped/Unibuc_Pedagogie_digitala_suport_curs_20250121.pdf
p. 3

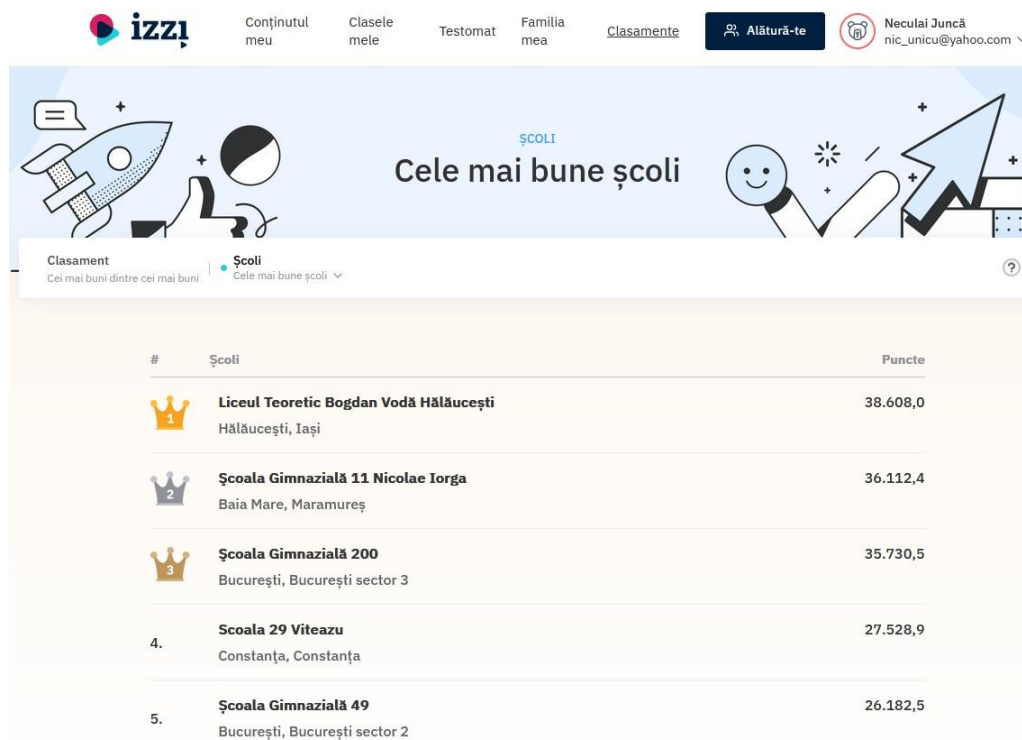
Conducerea Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești a manifestat o preocupare constantă pentru dotarea instituției cu echipamente IT de ultimă generație: SmartLab, table inteligente în fiecare sală de clasă, internet de mare viteză și laboratoare funcționale, cursuri gratuite de formare a cadrelor didactice în utilizarea tehnologiei educaționale și integrarea în procesul de predare, proiecte educaționale și parteneriate, asigurarea de tablete sau laptopuri pentru elevii din familii defavorizate și facilitarea accesului la conținutul digital.

Aceste facilități au condus la o transformare reală a procesului de învățare. Noile tehnologii au transformat modul în care elevii învață. Încă din prima zi, elevii noștri au început familiarizarea cu table inteligente, cu instrumentele de lucru ale aplicației DrawView, cu platformele educaționale online și resursele digitale care permit un acces facil la materiale didactice și cursuri, indiferent de locație. De asemenea, tehnologiile de tip cloud permit stocarea și partajarea resurselor educaționale într-un mod mult mai eficient, făcând educația accesibilă oricui, oriunde. La clasa pregătitoare, elevii din școala noastră au utilizat auxiliarele de la editura ArtKlett, care au fost completate pe întreg parcursul anului școlar, de aplicații pe platforma ro.izzi.digital, fapt care a permis elevilor să învețe la propriul ritm, având acces la cursuri interactive, tutoriale video, aplicații educaționale, jocuri și simulări.

Având o concepție modernă, adecvată vârstei, platforma a oferit posibilitatea de personalizare a învățării. Inteligența artificială și algoritmi de învățare automată au permis personalizarea educației. Platforma educațională ro.izzi.digital a oferit un feed-back imediat, care a permis o analiză a performanțelor fiecărui elev și posibilitatea de adaptare a lecțiilor în funcție de progresul și nevoile fiecăruia. Aceasta face ca procesul de învățare să fie mult mai relevant și mai eficient, oferind soluții specifice pentru fiecare elev. De exemplu, elevii cu ritm mai rapid de învățare au accesat materiale suplimentare sau provocări mai dificile, iar cei care au dificultăți au beneficiat de explicații suplimentare și exerciții de consolidare.

Tehnologia a revoluționat accesul la informație. Internetul și resursele online pun la dispoziția elevilor o cantitate imensă de cunoștințe și informații, actualizate constant. În plus, platformele digitale permit elevilor să colaboreze cu colegi din alte colțuri ale lumii, promovând astfel învățarea colaborativă și schimbul de idei și perspective. Această colaborare globală poate contribui la dezvoltarea gândirii critice și a abilității de a rezolva probleme complexe. Platforma ro.izzi.digital a fost concepută într-un mod stimulat, sub forma unei competiții între școli, oferind permanent informații și clasamente la zi. La sfârșitul anului școlar, Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești, prin activitatea online a elevilor de la clasa pregătitoare A s-a situat pe primul loc al

clasamentului cu 38 608 puncte (<https://ro.izzi.digital/#/leaderboards/schools>). Efortul lor a fost răsplătit de editura ArtKlett cu diplome și premii.

#	Școli	Puncte
1	Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăuțești Hălăuțești, Iași	38.608,0
2	Școala Gimnazială 11 Nicolae Iorga Baia Mare, Maramureș	36.112,4
3	Școala Gimnazială 200 București, București sector 3	35.730,5
4.	Scoala 29 Viteazu Constanța, Constanța	27.528,9
5.	Școala Gimnazială 49 București, București sector 2	26.182,5

Deși noile tehnologii aduc beneficii semnificative, ele vin și cu o serie de provocări. Una dintre cele mai mari este accesibilitatea inegală la tehnologie. În multe școli, mai ales din mediul rural, nu toți elevii au acces la internet sau la dispozitivele necesare pentru a participa activ la educația digitală, ceea ce creează o diferență în oportunitățile educaționale. În plus, există preocupări legate de dependența de tehnologie și impactul acesteia asupra sănătății mintale și fizice a tinerilor. Un alt risc este legat de siguranța online, având în vedere că elevii pot fi expuși la conținut dăunător sau la amenințări cibernetice.

Noile tehnologii influențează și rolul profesorilor. Aceștia nu mai sunt doar transmitători de informație, ci devin ghizi ai învățării, facilitând utilizarea tehnologiilor educaționale și monitorizând progresul elevilor. Profesorii trebuie să se adapteze rapid la noile instrumente digitale și să învețe să le integreze eficient în procesul educațional. De asemenea, ei trebuie să sprijine elevii în dezvoltarea abilităților digitale și în utilizarea responsabilă a tehnologiei.

Tehnologia a avut un impact semnificativ și asupra educației informale. Cursurile online oferite de platforma ro.izzi.digital, tutorialele și materialele educaționale disponibile pe alte platforme precum YouTube sau Wordwall, au deschis noi modalități de învățare, completând sau chiar înlocuind în unele cazuri educația formală. Astfel, învățarea continuă a devenit mai accesibilă chiar și pentru elevii din clasa pregătitoare, care pot învăța în ritmul propriu, fără a depinde de un sistem educațional formal.

Noile tehnologii au un impact profund asupra educației, transformând modul în care elevii învață și cum profesorii își desfășoară activitatea. Educația digitală aduce numeroase oportunități de învățare personalizată, accesibilitate globală și colaborare între elevi din diferite colțuri ale lumii. Cu toate acestea, provocările precum accesul inegal la tehnologie, riscurile de sănătate și siguranța online trebuie abordate cu responsabilitate. În final, este important ca tehnologia să fie utilizată într-un mod echilibrat, care să sprijine și să îmbunătățească educația, nu să o înlocuiască complet.

Digital Education in the Preparatory Grade

In a society that is constantly advancing technologically, using smartphones, the internet, PCs and other devices to access information, communicate and solve problems has become an almost common place part of everyday life.

The new technologies have brought us many benefits, but their empirical use has also generated a number of significant risks related to data security and confidentiality (disclosure of sensitive information, data mismanagement or mis-sharing, cyber-attacks), the validity of information, compliance with legal regulations, licenses and rights associated with the resources used, and dependence on technology.

Digital literacy encompasses all the knowledge, skills and attitudes necessary to navigate, understand and interact effectively with the digital environment.

„Pro Lectura” - Când cartea prinde viață și cuvintele se transformă în lumină

prof. înv. primar, Mihaela Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești - Iași

Dacă ar exista o hartă a luminii în școală, un loc ar fi, cu siguranță, luminat de pagini de carte, emoții și idei care vibrează. Acolo, elevii noștri, alături de profesori pasionați, au transformat lectura într-un act de creație, într-o aventură colectivă cu sens și profunzime.

Concursul Internațional de lectură și creație „**Pro Lectura**”, organizat de AGIRoMd – Asociația Generală a Învățătorilor din România, Filiala Republica Moldova, a ajuns anul acesta la ediția a VII-a și a purtat un titlu poetic: „De-aș avea dor de lumină, cartea mi-ar fi rădăcină” – un elogiu adus lui Mihai Eminescu, la 175 de ani de la naștere.

Și cum am fi putut rata o asemenea provocare? Cu imaginația în bagaj și inima deschisă, peste 50 de elevi din școala noastră au participat cu entuziasm, autenticitate și multă creativitate.

Ce secțiuni am explorat? Practic, un univers:

- **Creație literară** - unde ideile s-au metamorfozat în poezii
- **Lucrări plastice** - desene, picturi ce par desprinse din visul unui personaj literar
- **Recitaluri video și jocuri de rol** - momente artistice în care personajele prindeau viață pe ecran
- **Muzeul personajului sau operei literare** - o incursiune senzorială în lumi inventate sau descoperite

Toată această efervescență creativă a fost coordonată de prof. Babăță Mihaela (limba română) și prof. Juncă Mihaela (învățământ primar), alături de o echipă de proiect care a funcționat ca un adevărat atelier de idei:

- prof. **Lidia Neculăș** - directorul școlii;
- prof. **Ghercă Iulian** - director adjunct;
- prof. **Juncă Neculai**, prof. **Păuleți Mihaela** și prof. **Mîrț Silvia**, ultimele două doamne implicându-se și în evaluarea creațiilor, în calitate de jurați.

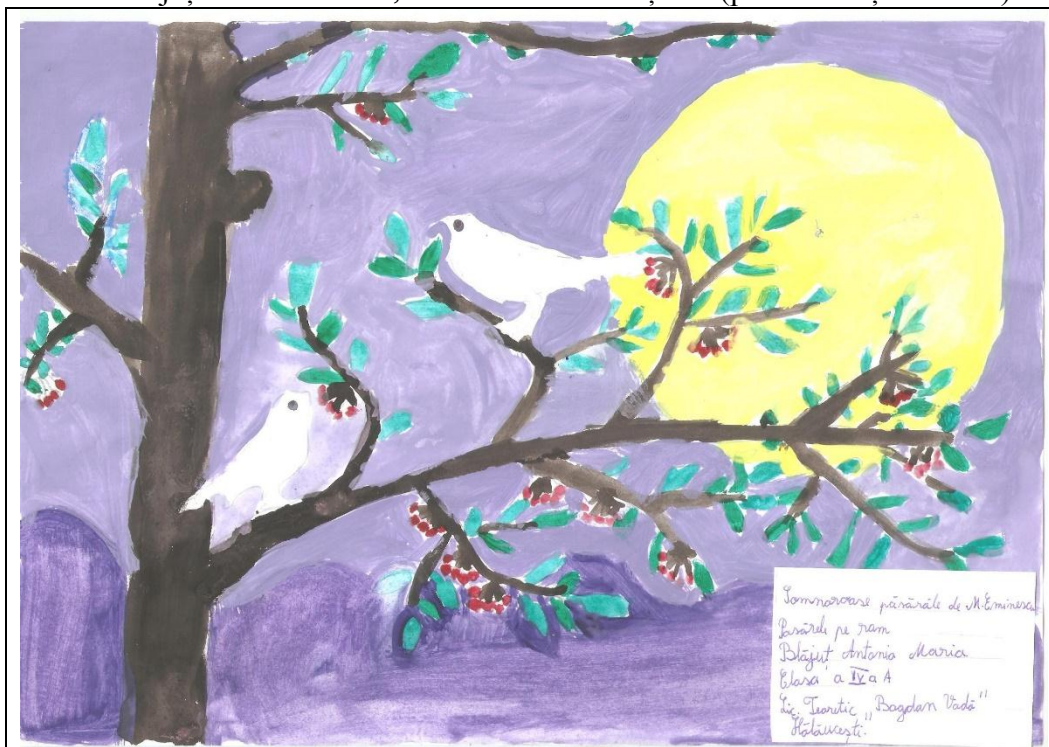
Rezultatele fazei internaționale „Pro Lectura” - o „recoltă” bogată de premii!

Învățământ primar

1. Lucrări plastice

- Enache Daria-Gabriela, cl. a III-a – locul III (prof. Juncă Mihaela)

- Blăjuț Antonia-Maria, cl. a IV-a A – mențiune (prof. Păuleți Mihaela)

2. Creație literară

- Giurgică Silvia-Maria, cl. a III-a – locul II (prof. Juncă Mihaela)

Prieteni În căsuța din Țicău Creangă și amicul său Stau la masă, la taclale, Tinca le-a făcut sarmale. – Bade Ioane, îți amintești De Nică din Humulești? Și-ți spun versurile mele Cu luceferi și cu stele.	– Hai, bădiță Mihăiță! Hai la tine-n odăiță! Și să scriem versuri mici Pentru tineri și pitici. Pictura suport: „Eminescu și Creangă” de Octav Băncilă
--	---

3. Recital video

- Andrieș Matei, cl. a IV-a A – locul II (prof. Păuleți Mihaela)
<https://www.youtube.com/watch?v=WlSXU6Yt5zE>

Gimnaziu (prof. îndrumător: Mîrț Silvia):

1. Lucrări plastice

- Neculăeș Giulia-Antonia, cl. a V-a – locul II
- Dămoc Larisa, cl. a VII-a A – locul III

2. Creație literară

- Mocanu Bianca-Alexandra, cl. a VII-a A – locul III
- Vîntur Irina-Daniela, cl. a VII-a A – locul III

Gând pentru mama	Fata din marginea visului
Mocanu Bianca-Alexandra	Vîntur Irina-Daniela
O, mamă, este rază pe cerul senin, Te simt în adierea vântului lin. În florile albe îți văd chipul blând, În stelele nopții de știu luminînd. Mă strigi în șoapte prin frunza ușoară, Îmi ești alinare în ziua amară. Chiar dacă nu ești așa cum erai, În inima mea mereu o să stai. Privesc spre cerul, pierdut în apus, Știind că mă veghezi de acolo de sus. Ești sufletul blând ce-n mine trăiește, Iubirea ta sfântă, nu se sfârșește. Pictura suport: „O, mamă” de Pamfil Polonic	Sub ramuri grele, în păduri, O fată-și toarce visu-n jur, Cu părul lung ca fir de lună Și inima de dor nebună. Pe-o rădăcină groasă, veche, Ea își visează prințul blând, Cu plete-n vînt și ochi de stele, Venind călare pe-un cuvânt. Nu spune o vorbă, nu zâmbește, Dar inima-i o recunoaște E Făt-Frumos, venit din lacrimi Să-i rupă vraja cea de patimi. Pictura suport: „Făt-Frumos din lacrimă” de Petre Vulcănescu

3. Muzeul personajelor

- Pleșca Andrei-Leonard, cl. a VII-a A – locul III

Liceu

1. Lucrări plastice

- Codreanu Ioana-Crina, cl. a IX-a A – locul I (prof. Călin Luminița)
- Butnaru Maria-Cristina, cl. a IX-a B – locul II (prof. Mîrț Silvia)

2. Creație literară

- Pal Miriam-Francesca, cl. a IX-a B – locul III (prof. Mîrț Silvia)
- Birtom Emanuela-Vanesa, cl. a X-a B – locul III (prof. Mîrț Silvia)

3. Muzeul personajelor

- Iuganu Luca, cl. a IX-a B – locul I (prof. Mîrț Silvia)

Cadre didactice

- Babătă Mihaela – locul I

Povestea prieteniei în noaptea uitată

Pal Miriam Francesca

În taina nopții, la locul știut,
Eminescu visează stele ce pier,
Ion Creangă zâmbeste, cu gândul tăcut,
Prin basme ce-și curg lin din cer.

Pe masa, un abur de vin învechit,
Le cântă povești dintr-o lume uitată,
Un geniu, visând, altul râde uimit,
Jocul ce atinge prietenia curată.

Se leagănă clipa în sufletul lor,
Un dor fără nume îi prinde-n poveste,
Cuvintele ard ca un ultim fior,
Și timpul, tăcut, pe veci îi unește.

Pictura suport:
„Eminescu și Creangă” de Octav Băncilă

Visul unei iubiri pierdute

Birtom Emanuela Vanesa

În zorii palizi, sub cerul ce nu plânge,
Soarele și luna își caută dorința, ce se frânge
Rădăcini adânci în inimi se țeș, în noaptea străină,
Dar iubirea lor e foc ce arde și se stinge, o ruină.

Se caută, se doresc, dar dragostea lor rămâne un vis,
Între două lumi ce se iubesc și se pierd într-un abis.
Cartea destinului, în pagini ce nu se scriu,
Între ei, dorul de lumină și focul viu.

Se doresc în tăcere, în îmbrățișări pierdute,
Dar fiecare pas spre celălalt e o dorință cu chipuri abătute,
Căci iubirea lor, în ciuda dorului și a luptei fără sfârșit,
Rămâne o poveste veche, nescrisă, ca și cum nu s-ar fi iubit.

Pictură suport:

„Făt-Frumos din lacrimă” de Petre Vulcănescu

Iuganu Luca - Muzeul personajelor

MUZEUL LUCEAFĂRULUI
– O călătorie prin versuri și simboluri –

O călătorie în universul lui Hyperion

- *Luceafărul* este o poveste despre iubire, destin și cunoaștere.
- Vom explora simbolurile esențiale ale operei printr-un muzeu interactiv

De-aș avea dor de lumină, cartea mi-ar fi rădăcină.

Realizat de Iuganu Luca cl IX – B Liceul Teoretic "Bogdan Vodă" Hălăuțești - Iași

Timpul în gând de aur...

- meditație filosofică -

Babă Mihaela, prof. limba și literatura română

Ileana toarce cartea vieții, ce trece dincolo de timp,
unde iubirea are doruri și rădăcini uscate,
și unde fiii se scaldă-n lacrimi de iubiri uitate.

Se-așează, clipele-ntre stânci, visând că Făt-Frumos are să vină,
e-n suflet un adânc ascuns, e un zenit ce n-are nume.

În ochii lui întunecați pătrunde dorul de lumină,
ca într-un veac ce nu veghează nicio rădăcină.

Curând se vor răsfrânge razele de lună,
căci veșnicia i-a chemat să lege dragostea-n cunună.

Pământul searbăd de lumină a renăscut din suferința ei,
iar florile durerii îi învață că lacrimile pot aduce viață,
chiar și atunci când sufletu-i legat de-o ață.

Felicitări tuturor participanților, elevi și profesori deopotrivă!
Au demonstrat cu toții că lectura nu e doar un exercițiu de școală, ci o punte
între lumi, o sursă de inspirație și un teritoriu al visării cu ochii deschiși.

”Pro Lectura”

When the Book Comes to Life and the Words Turn into Light

The students of “Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăuțești enthusiastically participated in the 7th edition of the international “Pro Lectura” Contest, organized by AGIRoMd and dedicated to the memory of Mihai Eminescu. The event featured literary creations, drawings, video recitals, and artistic projects inspired by folklore and literature. The school earned numerous awards at all educational levels, reflecting a deep passion for reading and creativity. The students’ works - poems, illustrations, and presentations - stood out for their originality and profoundness. The involvement of the teaching staff and project team was key to this success. The contest turned reading into a vivid and memorable experience.

Activitatea educativă extrașcolară între proiecte educative, competiții și voluntariat

Consilier educativ, prof. *Axinte Daniela Camelia*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Faptul că educația nu se oprește la ușa clasei este demonstrat de mulțimea de activități extrașcolare desfășurate de elevii Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* pe parcursul anului școlar 2024-2025. Aceste activități au avut rolul de a completa, îmbogăți și desăvârși formarea elevilor noștri. Începute în prima parte a anului școlar sub o dinamică crescută, activitățile extrașcolare desfășurate ulterior au fost sub forma proiectelor educaționale, a competițiilor școlare și a inițiativelor de voluntariat. Aceste activități au avut același rol, de a contribui la dezvoltarea armonioasă a elevilor și la consolidarea unei comunități active și implicate.

În acest articol continuăm prezentarea, începută în numărul precedent al revistei, a activităților extrașcolare desfășurate de elevii Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* pe parcursul anului școlar 2024-2025. Facem mențiunea că ne vom opri doar asupra acelor activități care au reunit un număr mare de elevi sau au avut un impact major asupra imaginii liceului.

Pentru luna decembrie, cele mai multe activități extrașcolare au fost cuprinse, în săptămâna *Școala altfel* desfășurată în ultima săptămână a Modulului 2. Programul *Școala altfel* a fost realizat pe grupe de elevi pentru ciclul preșcolar, respectiv pe clase de elevi pentru celelalte cicluri, dar au fost și activități care s-au desfășurat la nivelul liceului pe ateliere, cluburi, elevii având oportunitatea de a-și alege activitățile la care au dorit să participe. Tematica activităților a fost variată, de la protecția mediului și educație pentru sănătate, la cele artistice și de dezvoltare personală, iar elevii au avut ocazia să-și valorifice talentul, creativitatea și învățarea prin experiențe.

Din multitudinea de activități educative desfășurate de elevii liceului în perioada *Școala altfel* menționăm în acest articol excursiile, vizitele de studiu precum excursia tematică *Să ne cunoaștem țara*, cu durată de trei zile și efectuată în zona Nordului Moldovei, vizita de studiu desfășurată la UAIC Iași pentru orientarea în carieră, cele două ateliere de prim ajutor, pentru elevii de gimnaziu și, respectiv, elevii de liceu, atelierul de dans, competițiile de șah, tenis de masă. Un impact major asupra elevilor care a implicat energie, empatie, solidaritate l-a avut organizarea celei de-a treia ediții a spectacolului

caritabil „Binele în dar”, beneficiar fiind Centrul de Zi *Sf. Francisc de Assisi* din Hălăuțești. Un rol important în proiectarea, organizare și desfășurarea activităților l-a avut, alături de profesori, Consiliul Școlar al Elevilor.

Luna ianuarie a fost dedicată, în mare, poetului “nepereche”, Mihai Eminescu, și sărbătoririi Unirii Principatelor.

Ziua Cititului împreună, 5 februarie, a prilejuit activități care au implicat nu doar elevi ai liceului nostru, ci și parteneri din străinătate. Luna februarie a adus, însă și primele premii în cadrul competițiilor școlare prin participarea elevilor noștri la *Iași dance open* și faza locală a *Olimpiadei sportului Școlar*.

Luna mărțișorului a fost luna serbărilor dedicate *Zilei de 8 Martie*, *Săptămânii empatiei*, fazelor județene a olimpiadelor școlare și, din nou, voluntariatului prin proiectele „Împreună reușim” și „Mărțișoare zâmbărețe” care au adus cu adevărat bucurie membrilor unei familii aflate în dificultate.

Aprilie a însemnat pentru elevii de la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești calificarea în faza finală a Concursului Național *Istoria în Licee*, ediția a XIV-a, participare la Concursul *Artis Festum*, premii la Concursul național *Universul Cunoașterii prin lectură*. Activitățile de siguranță rutieră și cele de voluntariat au completat paleta de activități extrașcolare.

Ca o concluzie, activitățile extrașcolare devin fundament esențial în formarea elevilor ca cetățeni activi, curajoși și pregătiți să contribuie la societatea în care trăiesc. Între proiectele care inspiră, competiții care motivează și voluntariat care formează caractere, Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* reușește să fie un spațiu deschis.

Extracurricular Educational Activity among Educational Projects, Competitions and Volunteering

The fact that education does not stop at the classroom door is demonstrated by the multitude of extracurricular activities carried out by the students of *Bogdan Voda* Theoretical Highschool during the 2024-2025 school year. Extracurricular activities become essential foundations in the formation of students as active, courageous citizens ready to contribute to the society in which they live. Between inspiring projects, motivating competitions and character-building volunteering, *Bogdan Voda* Theoretical Highschool manages to be an open space.

Activități sportive și premii obținute de școala noastră

Prof. Robu Alexandra-Emilia, prof. Neculăș Ciprian
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăușești

Sportul întotdeauna îi va atrage pe copii, fie mici sau mari. Iar pentru că ne dorim să oferim elevilor noștri cât mai multe activități sportive care să fie pe placul lor, dar să le stârnească curiozitatea și spiritul competitiv, ne-am conformat și am organizat pentru ei o competiție de tenis de masă pentru fiecare nivel, astfel încât fiecare elev care și-a dorit să participe să o poată face.

Pentru a nu încurca dezvoltarea lor educațională și a-i distra de la ore, am preferat să organizăm această competiție în cursul săptămânii „Școala Altfel“, în decurs de trei zile.

Competiția s-a desfășurat la nivelul școlii noastre, participând elevi de la clasele primare, gimnaziale și liceale. Chiar dacă în programa școlară tenisul de masă nu este inclus, elevii s-au bucurat de aceste zile de competiții, unii întrecând nivelul așteptărilor noastre cu privire la jocul în sine, deținând abilități și având o măiestrie admirabilă în mănuierea paletelor, respectiv a mingii.

Școala noastră a participat pe 18 februarie la Olimpiada Națională a Sportului Școlar pe secția fotbal, faza locală, desfășurată în comuna Mogoșești-Siret, unde ne-am înscris cu elevii noștri la următoarele categorii:

- Cupa Tymbarc U10 băieți (clasele III-IV);
- Cupa ING U12 băieți (clasele V-VI);
- Cupa ING U14 băieți (VII-VIII).

La categoria Tymbarc U10 elevii au obținut locul III, la categoria U12 elevii au obținut locul I mergând astfel în etapa următoare, iar la categoria U14 elevii au obținut diplomă de participare.

După cum am menționat mai sus, la categoria Cupa ING U12 elevii noștri au obținut locul I, loc care i-a dus în etapa următoare și anume faza zonală, desfășurată la Moțca, la data de 9 martie. Plini de emoții și bucurie elevii noștri au încheiat competiția pe locul al III-lea.

În data de 10 mai, la invitația școlii din Mircești, am participat la Cupa Prieteniei dedicată fotbalului și atletismului. Am participat cu elevii claselor I-IV, aceștia obținând diplomă de participare. La categoria V-VIII elevii au

obținut locul al II-lea, premiat a fost și elevul nostru, Bacalu Paul, desemnat cel mai tehnic jucător.

La atletism, elevii noștri au participat la probele de alergare de viteză și săritură în lungime. Și aici, elevii au obținut premii pe merit și anume:

- Alergarea de viteză: băieți - Locul I – Bejan Andrei-Marian; fete - Locul al II-lea - Bejan Ana;
- Săritura în lungime, băieți: Locul I – Pleșca Mattia.

Elevii claselor V-VIII au participat pe data de 24 mai la Răchiteni la „Cupa Siretul” dedicată fotbalului și atletismului, dar din cauza condițiilor meteo nefavorabile competiția nu s-a desfășurat până la capăt, urmând a se reprograma.

Activitatea noastră sportivă încă nu se încheie, deși anul școlar este pe sfârșite, școala noastră a fost invitată de școala Oțeleni la o competiție de fotbal, urmând a se desfășura în luna iunie. Suntem siguri că elevii abia așteaptă să participe și să se bucure de fotbal.

Pe această cale le mulțumim școlilor din localitățile vecine pentru invitațiile adresate școlii noastre. Este o bucurie că le putem oferi elevilor atât de multe ocazii de a se bucura de sport și de a face școala mândră prin parcursul lor.

Îi felicităm pe toți elevii din școala noastră care se implică și se dedică diferitelor activități sportive organizate atât în școala noastră cât și în alte școli. Viitorul arată bine cu astfel de elevi care sunt modele pentru cei mai mici și ne dorim să îi inspirăm în continuare pe cât mai mulți elevi să participe la cât mai multe activități sportive.

Sports Activities and Awards Won by Our School

Sport will always appeal to children, whatever their age. And because we want to provide our pupils with as many sports activities as possible that appeal to them, but also arouse their curiosity and competitive spirit, we have complied and organised a table tennis competition for them at each level, so that every pupil who wanted to participate could do so. In order not to hinder their educational development and distract them from their lessons, we preferred to organise this competition during the “Școala Altfel” week, over three days.

Our school has participated in numerous sports competitions: the National School Sports Olympiad in the football section, local phase, held in Mogoșești-Siret commune, in the category ING U12 Cup our students won first place, which took them to the next stage, namely the zonal phase, held in Moțca, the “Friendship Cup” dedicated to football and athletics in Mircești, the “Siretul Cup” on 24th May in Răchiteni dedicated to football and athletics.

„Crosul Campionilor – Hai la alergat!”

Prof. Robu Alexandra-Emilia, prof. Neculăș Ciprian
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

O zi plină de energie și zâmbete – așa am putea descrie, pe scurt, prima ediție a crosului școlii noastre, un eveniment care a adunat la linia de start elevii de gimnaziu și liceu. Credem cu tărie în puterea mișcării și în importanța unui stil de viață sănătos pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor și tinerilor. De aceea, cu o mare bucurie și multă implicare, am organizat primul cros al școlii noastre.

Această premieră nu a fost doar o competiție, ci o celebrare a sportului, a perseverenței și a spiritului de echipă. Faptul că am reușit să punem bazele acestei inițiative ne umple de optimism și ne impulsionează să extindem această experiență benefică și la elevii din ciclul primar, conturând, pas cu pas, o nouă și sănătoasă tradiție în comunitatea noastră școlară.

Nu a fost vorba doar despre competiție, ci și despre promovarea unui stil de viață sănătos, a spiritului de echipă și a perseverenței. Acest cros s-a încadrat perfect în demersul nostru educațional, fiind organizat în parteneriat cu programul „Junior Achievement - Educație pentru Sănătate”

Feedback-ul entuziast al elevilor și energia molipsitoare resimțită pe întreg parcursul evenimentului ne-au confirmat că efortul a meritat din plin. Am văzut zâmbete de satisfacție la linia de sosire, gesturi de sprijin între colegi și o dorință autentică de a participa.

O particularitate care a adăugat un farmec aparte acestui cros a fost decizia de a organiza întregul traseu pe străzile comunei Hălăucești. Am dorit să scoatem elevii din mediul obișnuit al sălii de sport sau al terenului de fotbal, oferindu-le o experiență diferită și stimulativă. Alergatul pe străzi a reprezentat nu doar o provocare fizică nouă, ci și o modalitate de a integra sportul în viața cotidiană a comunității, transformând arterele comunei într-un veritabil circuit sportiv.

Succesul de răsunet al acestei prime ediții ne umple de optimism și ne motivează să ducem această inițiativă mai departe. Acesta este doar începutul! Bazându-ne pe entuziasmul și implicarea demonstrate de elevii de gimnaziu și liceu, suntem deja în faza de planificare pentru a extinde crosul. Următorul pas firesc va fi organizarea unui eveniment dedicat și elevilor din ciclul primar,

oferindu-le și celor mai mici oportunitatea de a experimenta bucuria mișcării și a competiției într-un cadru adaptat vârstei lor.

Ne dorim ca acest cros să devină o tradiție anuală solidă în calendarul școlii noastre. O tradiție care să inspire o generație sănătoasă, activă și conștientă de beneficiile sportului. Prin fiecare ediție, ne propunem să consolidăm legăturile dintre elevi, profesori și părinți, transformând fiecare cros într-o sărbătoare a mișcării și a spiritului comunitar, în linie cu obiectivele noastre de educație pentru sănătate.

Suntem profund recunoscători tuturor celor care au contribuit la reușita acestui eveniment memorabil. Mulțumim, în mod special, Poliției Locale Hălăuțești pentru sprijinul esențial în asigurarea siguranței traseului și a bunei desfășurări a crosului pe străzile comunei noastre.

“The Cross of Champions - Let’s Go for a Run!”

A day full of energy and smiles – that is how we could briefly describe the first edition of our school’s cross-country race, an event that brought together secondary and highschool students at the starting line. We strongly believe in the power of movement and the importance of a healthy lifestyle for the harmonious development of children and young people. That is why, with great joy and a lot of involvement, we organised our school’s first cross-country race.

This first was not just a competition but a celebration of sport, perseverance and team spirit. The fact that we managed to build on this initiative fills us with optimism and gives us the impetus to extend this beneficial experience to primary school pupils, building, step by step, a new and healthy tradition in our school community.

It was not only about competition, but also about promoting a healthy lifestyle, team spirit and perseverance. This cross was a perfect fit with our educational approach and was organised in partnership with the “Junior Achievement - Education for Health” programme.

Programul JOB SHADOW DAY-2025

Director, prof. Neculăeș Lidia Mihaela
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În colaborare cu Junior Achievement România, în perioada 11.03.2025 – 15.04.2025, s-a derulat și în unitatea noastră de învățământ Programul Internațional de orientare profesională Job Shadow Day. Acest program s-a desfășurat în parteneriat cu Ministerul Educației și comunitățile de afaceri și a avut ca scop educarea elevilor în spiritul economiei de piață și al antreprenoriatului, pentru o mai bună adaptare la mecanismele pieței libere și căutarea eficientă a unui loc de muncă la terminarea studiilor.

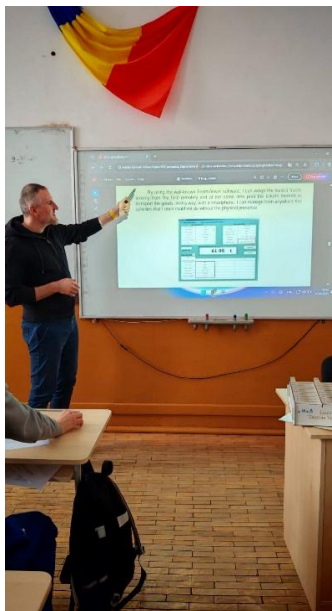
Programul internațional de orientare profesională Job Shadow Day a urmărit să ofere elevilor o imagine reală a comunității de afaceri locale și a locurilor de muncă din orizontul local. Totodată, și-a propus să îi ajute să-și identifice interesele, aptitudinile și modul în care pot să și le valorifice pe piața muncii și să identifice un răspuns la întrebările: „Ce vreau să devin după ce termin școala? Unde vreau să lucrez? Care este cel mai potrivit loc de muncă pentru mine?”.

La program, au participat elevii claselor a IX-a B și a XI-a A, care au petrecut câteva ore în „umbra” unui angajat din instituțiile locale, având posibilitatea să învețe mai multe despre un loc de muncă, din cele douăzeci de domenii de carieră - Job Shadow Day 2025, competențele necesare și responsabilitățile aferente profesiei.

În cadrul activităților premergătoare, elevii au fost sprijiniți să-și completeze un curriculum vitae și li s-a pus la dispoziție un Jurnal Job Shadow Day, pe care l-au completat la finalul perioadei. Au fost organizate vizite la obiective din localitate: Primăria Hălăucești, Grădinița cu Program Normal

Hălăucești și firma Moroșanu, firmă de mobilă, pentru ca elevii din grupul țintă să poată interacționa cu diferite meserii și pentru a afla principalele responsabilități ale postului, abilitățile și competențele necesare. Astfel, au aflat informații despre postul de jurist, de asistent social, educator sau profesor pentru învățământ preșcolar, muncitor în domeniul prelucrării lemnului etc.

Tot în cadrul proiectului, trei voluntari au prezentat informații despre înființarea și managerierea unei asociații agricole, despre cariera de psiholog sau de consilier școlar și despre cariera de jandarm.

The article presents the Job Shadow Day Programme - 2025, which took place in our school between 11th March and 15th April 2025.

Delta Dunării – țărâmul dintre ape și cer

Director, prof. Neculăeș Lidia Mihaela
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În perioada 5–8 iulie, am participat, în calitate de profesor însoțitor, la o excursie în Delta Dunării, excursie pe care am ales-o din bogata ofertă a firmei Aliseb, o firmă condusă cu profesionalism de domnul Mihai Dediu.

Delta Dunării este o zonă geografică spectaculoasă, cel mai tânăr pământ al continentului european, parte a Patrimoniului Mondial UNESCO încă din 1991.

Acoperind o suprafață de 3446 km², Delta Dunării este și cea mai mare și mai bine conservată deltă europeană.

Am pornit la drum plini de entuziasm, admirând pe traseu Mausoleul de la Mărășești și podul de peste Dunăre de la Brăila, cel mai mare pod suspendat din România.

Ne-am oprit apoi la Tulcea, pe faleză, unul dintre cele mai frumoase locuri din oraș, situată pe malul Dunării. Ne-am bucurat de atmosfera relaxantă, am admirat portul turistic și ne-am oprit apoi la o terasă, unde am savurat produse pescărești, iar plachia aromată de somn a fost vedeta mesei.

Ne-am îndreptat spre Murighiol, spre locul de cazare, Pensiunea La Sorin, unde am fost întâmpinați cu alte produse pescărești, pline de savoare și de gust. Seara, am descoperit la pas, Murighiolul, lăsându-ne fermecați de casele viu colorate și de multitudinea de trandafiri multicolori de prin curțile caselor.

Adevărata aventură a început a doua zi, când ne-am îmbarcat în bărci mici de douăsprezece locuri și când am început călătoria spre inima Deltei,

îndreptându-ne spre Sfântu Gheorghe. Încet-încet, am pătruns într-un tărâm parcă vrăjit, întreg peisajul creionându-se în fața noastră ca o pictură vie: nuferi galbeni și albi, stufărișuri mlădioase, dansând în bătaia vântului, sute de păsări, pelicani, cormorani, egrete, stârci cenușii,.. Nu ne mai săturam admirând acest paradis natural!...

La întâlnirea dintre Dunăre și Marea Neagră, ne-au cuprins emoții contradictorii: încântare și neliniște în fața unui spectacol copleșitor creat de îmbrățișarea celor două ape.

Am poposit apoi în locuința unor localnici din Sfântu Gheorghe, sat izolat între Dunăre și mare care ne-au oferit o experiență culinară autentică.

Ne-am delectat cu storceag fierbinte, preparat specific zonei care conține diferite specii de sturion și calcan prăjit, o delicată pe care o întâlnești rar.

A urmat apoi o primă întâlnire din acest an cu apele Mării Negre, pe plajele sălbatice din Sfântul Gheorghe. Apele mării erau tulburi și neliniștite, iar pe plajă erau câțiva localnici care se bucurau de spectacolul valurilor și de razele căldute ale soarelui.

Drumul de întoarcere, spre Murighiol, a fost făcut în viteză, „pe autostradă”, cum ironic numesc localnicii varianta directă dintre Sfântu Gheorghe și Murighiol.

În dimineața următoare, ne-am îndreptat din nou spre micul port din localitate pentru a descoperi un alt loc parcă suspendat între realitate și poveste, pădurea Letea, cu legendarii ei cai sălbatici.

Pe brațul Sulina, am descoperit alte locuri acoperite cu alți nuferi parcă mai frumoși ca cei din ziua precedentă. Am admirat alte păsări somnoroase, o colonie de pelicani și alta de cormorani.

Până a ajunge în pădure, am făcut un popas la doamna Viorica, la o casă albastră cu ferestre de lemn, cu minunate mușcate, cu o grădină de legume îngrijită. Doamna, o gospodină desăvârșită, ne-a primit cu generozitate și bucate tradiționale: ciorbă de pește, pește prăjit și gogoși pufoase, preparate care au făcut deliciul tuturor și care au fost din belșug.

Călătoria spre Pădurea Letea a fost și ea una memorabilă, cu trocariciul, un vehicul rustic carea ne-a legănat prin peisajul verde. În rezervație, ne-au întâmpinat mai bine de o sută de cai sălbatici, imagine simbolică a Deltei.

Ne-a surprins plăcut și ghidul nostru, care cu profesionalism ne-a descris pădurea cu vegetația ei specifică, cu stejarii legendari, ne-a prezentat viața aspră a locuitorilor din zonă și ne-a dat detalii despre caii aflați în rezervație și în afara ei.

Seara, ne-am îndreptat din nou cu repeziciune, spre pensiune unde am sărbătorit-o pe colega noastră, Claudia.

Pe drumul de a doua, zi spre casă, am împărtășit impresii despre momentele de neuitat ale excursiei.

Aceste zile ne-au dat posibilitatea de a descoperi nu doar frumuseți naturale, ci și valoarea patrimoniului cultural și uman al Deltei Dunării. A fost un bun prilej de a ne reconecta cu elevii, cu colegii și cu noi înșine.

This article presents the main sights and natural attractions of the trip to the Danube Delta organised for a group of teachers and students.

Proiect educațional interdisciplinar *Cunoaștere și creativitate* - ediția I

Consilier educativ, prof. Axinte Daniela Camelia
Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

Din nevoia de a diversifica paleta de proiecte educative extrașcolare, pentru anul școlar 2024-2025 am implementat un program interdisciplinar nou, *Cunoaștere și creativitate*.

Proiectul *Cunoaștere și creativitate* se dorește a fi o provocare pentru profesori de a promova înțelegerea, respectul și dialogul între culturi, prin implicarea elevilor în activități creative interdisciplinare.

Interdisciplinaritatea presupune implicarea și folosirea cunoștințelor de Istorie, Geografie, Limba și literatura română, Limbi moderne, Educație plastică, Educație Muzicală, TIC. De asemenea, în urma unei evaluări serioase, dorim ca proiectul să fie propus pentru C.A.E.J. 2025

Tema stabilită pentru prima ediție este ***Punte între culturi – Cunoaștere, creativitate și identitate în dialog***. Proiectul propune elevilor explorarea și compararea diverselor culturi și civilizații, înțelegerea identității naționale în raport cu alte identități culturale, dezvoltarea creativității, empatiei și gândirii critice, exersarea competențelor lingvistice, digitale, de lucru în echipă, de interculturalitate. Perioada istorică asupra căreia trebuie să se oprească elevii fiind cea a Evului Mediu.

Adresându-se elevilor din ciclurile gimnazial și liceal, indiferent de filieră, proiectul a reușit să reunească la prima ediție peste 10 unități școlare din județul Iași. Proiectul se desfășoară sub forma unui concurs pe secțiuni:

1. Expoziție multiculturală: „Lumea în miniatură”;
2. Concurs de creație: „Povestea unei civilizații”;
3. Prezentări Power Point în limba română sau limbi moderne;
4. Atelier de traducere și interpretare culturală;
5. Jocuri și quiz-uri interculturale.

Principalele activități s-au desfășurat în jurul datei de 21 mai – Ziua Mondială a Diversității Culturale pentru Dialog și Dezvoltare.

Aflat încă în desfășurare, concursul urmează următorul calendar:

- 27 aprilie–10 mai: lansarea proiectului, înscrierea temelor;
- 11–20 mai: realizarea activităților și predarea lucrărilor profesorilor coordonatori la nivel de școală participantă;
- 21 mai: **expoziție / eveniment de celebrare în școlile participante;**
- 23 mai predarea de către școlile participante a materialelor (eseuri, povești, poezii sau jurnale de călătorie fictive inspirate din diverse culturi), pentru publicarea în actualul număr al revistei **Repere cultural - educaționale**,
- 1-10 iunie predarea materialelor realizate (eseuri, povești, poezii sau jurnale de călătorie fictive inspirate din diverse culturi, prezentări Power Point), inclusiv a produselor fizice realizate de elevi în format Jpg, înregistrări ale jocurilor de rol, către școala organizatoare;
- 11-16 iunie realizarea produsului final - Colaj multimedia și Premiarea participanților.

Alături de inițiatorul proiectului, Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, la prima ediție a Proiectului Cunoaștere au decis să participe profesori și elevi de la Colegiul Național *Mihail Sadoveanu* Pașcani, Liceul Tehnologic *Mihail Busuioc* Pașcani, Liceul Tehnologic Economic *Nicolae Iorga* Pașcani, Colegiul Național *Garabet Ibrăileanu* Iași, Școala Gimnazială *Bogdan Petriceicu Hașdeu* Iași, Școala Gimnazială *D.D. Pătrășcanu* Tomești, Școala Gimnazială Valea Seacă - structura Conțești, Școala Gimnazială Muncelu de Sus, Școala Gimnazială *Vasile Alecsandri* Mircești și Școala Gimnazială Todirești.

Regulamentul concursului prevede ca toți participanții să fie apreciați în funcție de calitățile creațiilor, fără ierarhii și vor fi acordate premii pentru creativitate, imaginație, originalitate culturală, inovație în prezentare, curaj lingvistic, dialog intercultural, povestitorul global.

În paginile următoare puteți urmări câteva din materialele realizate de elevii școlilor participante.

Interdisciplinary Educational Project *Knowledge and Creativity - 1st edition*

Out of the need to diversify the range of extracurricular educational projects, for the school year 2024-2025 we have implemented a new interdisciplinary programme, *Knowledge and Creativity*.

The *Knowledge and Creativity* project aims to challenge teachers to promote understanding, respect and dialogue between cultures by involving students in interdisciplinary creative activities.

Empathy Week – Săptămâna Empatiei

prof. Monica Tudorache
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Săptămâna Empatiei (<https://www.empathy-week.com/>; <https://www.empathy-week.com/about>) este un program global susținut de Reboot Education (<https://education.rebootthefuture.org/>), platformă globală de învățare din UK. Evenimentul a fost lansat în 2020 ca modalitate de a dezvolta abilități de empatie tinerilor din întreaga lume, scopul său fiind acela de a construi „Generația empatiei”, o generație de tineri care încearcă să înțeleagă înainte să acționeze, care are abilități de se conecta cu ceilalți, de a depăși diferențe, bariere culturale, de a privi lumea prin ochii celuilalt.

Anul acesta evenimentul, având ca temă *What's Your Spark?*, a avut loc în perioada 10-14 martie și a oferit elevilor ocazia de a afla despre pasiunile și perspectivele unor persoane reale, dar cea de a și le descoperi pe ale lor.

Using Empathy with Kindness – Putting Empathy into Action: School of Kindness a fost activitatea online destinată elevilor din ciclul primar și susținută de 52 Lives (<https://www.52-lives.org/>) care, prin activitățile derulate își propune să îi ajute pe copii să conștientizeze faptul că alegerile pe care le fac zi de zi, indiferent cât de mici ar fi acestea, au posibilitatea de a schimba lumea și în același timp contribuie la îmbunătățirea sănătății lor fizice și mentale. În timpul activității fondatoarea organizației le-a împărtășit participanților povestea unui copil pe nume Kaleb căruia îi place fotbalul, este susținător al Paris Saint-Germain și care are nevoie de susținerea lor. Elevii noștri au scris mesaje de încurajare și susținere pe care le-au trimis ulterior lui Kaleb.

Elevii ciclului gimnazial și liceal au urmărit scurte materiale video despre persoane reale care și-au transformat pasiunile în cariere de succes:

Darcy Bourne, atletă internațională, jucătoare de hochei din Marea Britanie, și-a prezentat parcursul ei în sport, accentuând puterea muncii asidue, a rezilienței, a apărării a ceea ce crezi, motto-ul ei fiind *Reziliență, dragoste și competitivitate*. Darcy este fondatoarea organizației caritabile Raising Her Game care are drept scop susținerea tinerelor atlete în vederea atingerii întregului potențial.

Benjamin Francis Leftwich, cantautor britanic, a compus muzică ce conectează, relaxează, inspiră. În prezentarea sa a oferit perspective despre modul în care poți naviga prin viață și prin muncă, a arătat puterea povestirii prin muzică, modul în care creativitatea contribuie la înțelegerea lumii care ne înconjoară. Sfatul său: *Fii un bun colaborator*.

Ella Podmore MBE este inginer de materiale la McLaren, contribuind la proiectarea unora dintre cele mai rapide mașini din lume. Pentru Ella ingineria înseamnă, în afară de cifre, inovație, pasiune, depășirea limitelor. Deviza ei este *Fii un bun colaborator* iar sfatul pe care l-a dat elevilor este acela de a învăța din eșecuri.

Joshua Nueva a povestit elevilor despre cum pasiunea sa pentru călătorii s-a transformat într-o platformă globală ce prezintă frumusețea naturii și a peisajelor Irlandei. Sfatul său: *Continuă până găsești lucrul pe care îl iubești.*

La finele acestor activități elevii noștri au învățat despre ceea ce înseamnă să fii un bun colaborator, coleg, ascultător, despre importanța alegerilor pe care le fac, de a nu renunța la ceea ce crezi, au fost inspirați în a-și dezvolta pasiunile, a-și spune propriile povești, a găsi curaj pentru a-și urma visele și ambițiile, a găsi posibilități nelimitate în știință și inginerie.

Săptămâna Empatiei a oferit activități de formare profesională continuă online pentru profesori, cele la care au participat cadrele didactice de la liceul nostru fiind: *AI and Empathy - practical applications for any class* și *Tackling School Avoidance & Anxiety - Emotionally-based school avoidance.*

AI and Empathy - practical applications for any class - Această sesiune de dezvoltare profesională continuă a fost ținută de către Scott Hayden, Head of Teaching, Learning and Digital at Basingstoke College of Technology (BCoT), instituție cu vastă experiență în pilotarea și implementarea instrumentelor de IA. Vorbitorul a oferit informații despre abordarea inovatoare a BCoT asupra educației, care pune accent pe leadership-ul bazat pe empatie, experiențele centrate pe elev și abilitățile de rezolvare a problemelor din lumea reală. A prezenta aspecte practice asupra utilizării eficiente a instrumentelor de IA precum ChatGPT, Gemini, Century, goblin.tools, NotebookLM, Quizizz și Canva în vederea creării experiențelor de învățare pentru a îmbunătăți învățarea elevilor, a promova empatia, inteligența emoțională, alfabetizarea digitală și a eficientiza sarcinile administrative.

No Isolation (<https://www.noisolation.com/>) a găzduit webinar-ul *Emotionally-based school avoidance*. Discuțiile din cadrul acestei sesiuni, concentrate pe: de ce elevii lipsesc de la școală, cum îi putem ajuta să se simtă în siguranță emoțional, ce pași putem face pentru a-i ajuta pe copii să simtă că nu vor să lipsească de la școală, vor ajuta profesorii să aplice la clasă cele mai importante lucruri învățate de la experții în domeniu despre EBSA (Evitarea Școlii Bazată pe Emoții). Vorbitorii au fost: Sarah Johnson - parteneră pentru îmbunătățirea școlii, dedicată impactului pozitiv asupra vieții copiilor, pasionată de sprijinirea elevilor marginalizați și dezavantajați; Emma Gother - lider educațional dedicat, cu o vastă experiență în conducerea învățământului secundar cu nevoi speciale de educație (SEND). A avut diferite funcții în învățământul statal, independent, alternativ și în învățământul superior; Simone Isaacs - ambasador AV1 la No Isolation și a lucrat în educație. No Isolation are misiunea de a asigura învățarea și apartenența pentru fiecare copil.

Webinar-iile din cadrul Săptămânii Empatiei au oferit cadrelor didactice aspecte practice legate de integrarea instrumentelor de IA în procesul instructiv-educativ în vederea îmbunătățirii practicilor didactice, a rezultatelor elevilor, a reducerii absenteismului în rândul acestora.

Empathy Week

Empathy Week is a global program supported by Reboot Education, a UK-based global learning platform. The event was launched in 2020 as a way to develop empathy skills in young people around the world. This year's event, themed *What's Your Spark?*, took place from 10th March to 14th March and gave students the opportunity to learn about real people's passions and perspectives, as well as discover their own. Teachers were given practical aspects of integrating AI tools into the teaching-learning process in order to improve teaching practices, improve student results and reduce absenteeism.

Beyond Borders: primul meu Erasmus+ și o lecție de viață

Bejan Adelin, clasa a X-a B
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Când am fost acceptat să particip la proiectul Erasmus+ „Beyond Borders” în Armenia, nu știam exact ce mă așteaptă. Era primul meu proiect Erasmus+, iar emoțiile erau pe măsura entuziasmului: curiozitate, teamă de necunoscut, dar și o dorință puternică de a învăța și de a trăi ceva complet nou.

Acum, privind în urmă, pot spune cu toată convingerea că această experiență mi-a schimbat perspectiva. Proiectul, organizat de FIOH Armenia, a reunit tineri din mai multe țări europene în orașele Abovyan, Yerevan și Aygeyard. Tema centrală – migrația, refugiații și granițele (atât cele fizice, cât și cele invizibile dintre noi) – a fost explorată prin metode non-formale: jocuri de rol, ateliere de reflecție, activități de grup și sesiuni interactive.

Deși eram pentru prima dată într-un astfel de context internațional, m-am simțit rapid parte dintr-o comunitate. Am legat prietenii cu oameni din culturi diferite, ne-am împărtășit poveștile, ne-am ascultat unii pe alții și am învățat cât de important este să privim dincolo de stereotipuri.

Unul dintre cele mai emoționante momente a fost întâlnirea cu membri ai comunităților afectate de migrație. Am ascultat povești reale, încărcate de durere, dar și de speranță. Aceste experiențe mi-au oferit o înțelegere profund umană a fenomenelor despre care, până atunci, citisem doar în articole.

Fiind primul meu proiect Erasmus+, totul a fost nou: de la zborul cu avionul și schimburile interculturale de seară, până la provocările de a lucra în echipă în limba engleză și de a mă adapta la un mediu complet diferit. Dar fiecare pas a meritat. Am crescut, m-am deschis, am învățat să am încredere în mine și în cei din jur.

„Beyond Borders” nu a fost doar o mobilitate internațională – a fost începutul unei călătorii personale care m-a ajutat să descopăr cine sunt și cine vreau să devin. Dacă ești curios, dacă vrei să vezi lumea cu alți ochi și să te dezvolți, îți recomand cu tot sufletul să te înscrii într-un proiect Erasmus+. Pentru mine, a fost primul, dar cu siguranță nu va fi ultimul.

Beyond Borders: My First Erasmus+ and A Life Lesson

The Erasmus+ project “Beyond Borders” in Armenia brought together young people from different countries to explore the theme of migration and borders through non-formal activities. Participants made intercultural friendships, listened to refugees’ real-life stories and gained a deeper understanding of diversity.

The experience was one of personal transformation, development and openness to the world.

O călătorie culturală de neuit în Armenia

Birtom Emanuela Vanesa, Clasa a X-a B
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

În cadrul proiectului Erasmus+, am avut șansa extraordinară să vizitez Armenia, o țară cu o cultură fascinantă, încărcată de istorie și tradiții. Această experiență mi-a oferit o perspectivă unică asupra unei civilizații foarte vechi, dar în același timp vibrantă și plină de viață.

Armenia este una dintre cele mai vechi națiuni creștine din lume, adoptând creștinismul ca religie de stat încă din anul 301 d.Hr. Acest fapt se reflectă în numeroasele mănăstiri și biserici, precum Mănăstirea Khor Virap, care păstrează comori arhitecturale și spirituale impresionante. Am vizitat aceste locuri încărcate de o energie aparte și am înțeles cât de importantă este credința în viața armenilor.

Cultura armeană este foarte bogată și diversă. Chiar dacă destul de asemănătoare cu cea românească, muzica lor tradițională este plină de profunzime și melancolie, adesea acompaniată de instrumente specifice precum duduk-ul, un instrument din lemn cu un sunet cald.

Dansurile tradiționale armenesti sunt pline de energie și simbolism. Participând la un astfel de dans, am simțit cum comunitatea se unește prin mișcare și bucurie, iar fiecare pas are o semnificație specială, legată de istorie și identitate.

Bucătăria armeană este o altă componentă esențială a culturii locale. Printre acestea se numără „khorovats” – friptură la grătar, „dolma” – frunze de viță umplute cu carne și orez, asemănătoare cu sarmalele noastre, și „lavash” – pâine tradițională subțire, care mi-au rămas întipărite în memorie prin aromele lor inconfundabile. Masa este în Armenia un moment de reuniune, o celebrare a prieteniei și a ospitalității.

O altă latură fascinantă este arta și meșteșugurile armenilor. Am descoperit bijuterii tradiționale, broderii manuale și sculpturi impresionante. Cultura armeană este profund legată de natură și spiritualitate, iar aceste elemente se regăsesc în fiecare creație.

Pe lângă toate acestea, oamenii din Armenia mi-au arătat o ospitalitate incredibilă. Deși vorbesc o limbă diferită și au obiceiuri distincte, am simțit

imediat că ne leagă valori comune precum respectul, solidaritatea și dorința de a învăța unii de la alții.

Recomand cu toată inima colegilor mei să participe la proiecte Erasmus+, pentru că astfel de experiențe nu doar că îmbogățesc cunoștințele, ci ne transformă ca persoane și ne deschid orizonturile.

An Unforgettable Cultural Trip to Armenia

As part of the Erasmus+ project, I had the opportunity to visit Armenia, a country with an impressive culture and history. I discovered a society with ancient traditions, where the Christian faith has played an important role since ancient times. We explored historic monuments, listened to traditional music, took part in dances full of energy and symbolism, and tasted authentic Armenian cuisine reflecting Armenian hospitality and way of life. Their culture is rich and diverse, and the people showed me great openness and friendliness. This experience helped me better understand cultural diversity and appreciate the value of intercultural dialogue. I highly recommend Erasmus+ projects to anyone who wants to broaden their horizons and learn from authentic life experiences.

„Beyond Borders”, Armenia

Chicet Raluca, clasa a XI-a A
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

În perioada 1-10 martie a avut loc proiectul “Beyond Borders” în Abovyan, Armenia, un proiect ERASMUS+ ce s-a axat pe problematica refugiaților, unde au participat grupuri de tineri din patru țări: Armenia, Polonia, Spania și România. Opt elevi și o profesoară din Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăuțești au avut ocazia de a participa timp de nouă zile la proiectul internațional, unde au avut șansa de a lua parte la ateliere, la vizite tematice și de activități interactive cu tinerii din alte culturi.

Proiectul s-a concentrat pe oferirea tinerilor cu oportunități reduse de putere prin educația axată pe încurajarea înțelegerii interculturale, promovarea incluziunii sociale și creșterea gradului de conștientizare cu privire la problemele refugiaților.

Participanții și-au dezvoltat abilitățile de comunicare interculturală, și-au îmbunătățit dezvoltarea personală și au devenit susținătorii drepturilor refugiaților. În cadrul atelierelor, tinerii au lucrat în echipe mixte, alături de colegi din alte culturi, vorbind în limba engleză și descoperind, pas cu pas, diversitatea valorilor, obiceiurilor și percepțiilor. Astfel, aceștia au fost puși în locul refugiaților, oferindu-le un nou punct de vedere.

Proiectul a reprezentat o adevărată rampă de lansare pentru dezvoltarea personală a participanților. Într-un mediu internațional, plin de diversitate culturală, elevii au fost puși în situații care i-au forțat să își depășească limitele personale. Pentru mulți dintre ei, a fost prima dată când a trebuit să vorbească în public în limba engleză, în fața unor colegi din alte țări, spunându-și punctul de vedere despre subiecte delicate precum drepturile omului, discriminarea sau integrarea refugiaților. În plus, fiecare participant a fost încurajat să își prezinte gândurile și contribuțiile în cadrul activităților în grup, iar acest proces a venit la pachet cu o lecție esențială: acceptarea și integrarea feedbackului constructiv. Tinerii au învățat să nu perceapă criticile ca pe o amenințare, ci ca pe o oportunitate de învățare și creștere, ajutându-i să-și crească stima de sine.

„Am învățat că adevărata comunicare nu înseamnă doar a vorbi o limbă comună, ci și a asculta activ, a respecta diferențele și a găsi puncte comune

chiar și când părem foarte diferiți” a declarat Chicet Raluca (17 ani), participantă a proiectului.

Tema centrală a proiectului – refugiații – a fost abordată nu doar teoretic, ci și interactiv printr-o serie de activități practice. Elevii au avut șansa rară de a ieși din cadrul tradițional al unei lecții și de a intra, în contact cu realitatea complexă și dureroasă a fenomenului refugiaților.

Una dintre cele mai marcante experiențe a fost vizita într-un centru pentru refugiați, unde elevii au interacționat direct cu persoane aflate în proces de azil sau deja relocate. Departă de imaginea abstractă creată de media, acești oameni au devenit pentru tineri fețe reale, voci vii, povești personale. Au întâlnit persoane care și-au părăsit țara cu greu; adolescenți care au trecut singuri granițe periculoase și oameni care și-au pierdut totul, dar care încă păstrau speranța. Pe lângă aceste întâlniri, elevii au fost implicați direct în sprijinirea refugiaților. Aceștia au avut șansa de a interacționa cu copii refugiați într-un sătuc cu puține oportunități, unde și-au depășit barierele lingvistice. Aceștia au avut ocazia de a organiza activități, învățând să se adapteze la stilul lor de viață.

„Participarea la proiectul Erasmus din Armenia ne-a oferit o experiență unică de învățare despre realitățile și nevoile refugiaților. Prin activitățile interactive – ateliere de comunicare, jocuri de rol, dezbateri și simulări – am înțeles mai bine prin ce trece un refugiat: pierderea siguranței, nevoia de sprijin emoțional, dar și dificultatea integrării într-un mediu nou. Am învățat cum putem acționa ca cetățeni activi, oferind sprijin prin empatie, ascultare și implicare civică. Discuțiile interculturale și lucrul în echipă ne-au dezvoltat toleranța și respectul față de diversitate, abilități esențiale într-o lume marcată de migrație și conflicte. Proiectul ne-a încurajat să fim mai deschiși, să luptăm împotriva prejudecăților și să contribuim activ la construirea unor comunități incluzive. Ceea ce am trăit în Armenia ne va ghida nu doar acum, ci pe tot parcursul vieții.”~ Chelaru Răzvan (18 ani)

Departă de a fi doar o experiență educațională, proiectul s-a dovedit a fi o veritabilă lecție de viață, cu un impact profund asupra participanților. În doar câteva zile, elevii au trăit experiențe care, în mod obișnuit, se acumulează în ani: au cunoscut realități dure, au legat prietenii dincolo de granițe, și-au pus întrebări esențiale despre valori și și-au format perspective noi asupra societății.

După ce s-au întors în școală, mulți dintre elevii care au participat la proiect au simțit nevoia să împărtășească ceea ce au învățat. Experiențele trăite i-au făcut mai conștienți de problemele celor din jur și mai dornici să se implice. Au organizat prezentări pentru colegii lor, în care au vorbit despre situația refugiaților și despre cât de important este să fim toleranți și deschiși. Alții au scris articole pentru revista școlii sau au inițiat mici proiecte prin care au

promovat idei ca empatia, respectul și sprijinul pentru cei excluși sau discriminați.

Prin aceste lucruri, elevii au arătat că educația nu înseamnă doar informații și note, ci formarea unor oameni care gândesc, simt și acționează cu grijă față de ceilalți. Proiectul i-a învățat că fiecare gest contează și că, uneori, o simplă vorbă spusă la momentul potrivit poate face o mare diferență. În felul acesta, tinerii au devenit o schimbare în școala și comunitatea lor.

“Beyond Borders”, Armenia

The “Beyond Borders” project which took place in Armenia from 1st to 10th March, brought together young people from four countries to explore refugee issues. Participants had workshops, thematic visits and cultural interactions, developing intercultural communication, empathy and social activism.

The experience of visiting a refugee centre gave them a real insight into migration and the interactive activities helped them to overcome their limitations and increase their self-confidence.

After returning to school, they shared the lessons learnt, promoting tolerance and inclusion.

Beyond Border - Refugiați, culoare și solidaritate

Mitrică Denisa Ștefana, clasa a XI-a B
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Într-un oraș mic din Armenia, pierdut printre dealuri și încărcat de povești uimitoare, am trăit una dintre cele mai emoționante experiențe din viața mea. Am participat la un proiect Erasmus+ dedicat refugiaților, alături de tineri din Polonia, Spania și Armenia. În doar o zi, am reușit să dăm viață unui loc uitat, transformându-l într-un spațiu plin de culoare, râsete și joacă. Am pregătit împreună activități pentru copii și tineri care nu prea mai avuseseră șansa să se bucure de momente simple, dar pline de sens. Am jucat fotbal și volei, am trasat șotron pe asfalt, am făcut pictură pe față și am inventat jocuri de echipă. Fiecare activitate a pornit din dorința sinceră de a aduce puțină lumină în mijlocul unei realități apăsătoare.

La început, cei mici ne priveau curioși, dar reținuți. Apoi, treptat, au început să zâmbească. O minge de fotbal a rupt barierele limbii. Un punct la volei a stârnit aplauze și strigăte de bucurie. Un desen simplu pe asfalt s-a transformat într-o punte între lumi. În scurt timp, curtea școlii s-a umplut de viață și de o energie pe care cu greu o pot descrie în cuvinte.

Dar dincolo de jocuri și veselie, ceea ce m-a atins cel mai mult au fost poveștile. Unii dintre refugiați ne-au împărtășit fragmente din viața lor – unii au fugit din calea războiului, alții au părăsit regimuri care le amenințau viața sau i-au respins pentru cine sunt. În Armenia au găsit, în sfârșit, un colț de liniște. O nouă casă. Acea zi mi-a rămas în suflet. Nu doar pentru ce am oferit noi, ci, mai ales, pentru ce am primit în schimb: lecții de curaj, speranță și umanitate. Totodată echipa noastră a avut ocazia să susțină un workshop dedicat dezvoltării personale, cu un subiect care merită mai multă atenție: sănătatea mentală a refugiaților. Scopul nostru a fost clar să vorbim deschis despre problemele reale cu care aceștia se confruntă și să încurajăm empatia. Am început printr-o prezentare care a pus pe masă dificultăți frecvente: traumele din țările de origine, stresul adaptării într-un loc nou, lipsa sprijinului emoțional sau barierele de limbă. Am vrut ca fiecare persoană prezentă să înțeleagă nu doar faptele, ci și impactul acestor experiențe asupra echilibrului mental. Prezentarea a fost urmată de un moment interactiv: un Kahoot, prin care am încercat să aducem mai multă informare și să îi facem pe tineri să conștientizeze greutățile prin care trec refugiații printr-o discuție adesea

ignorată. A fost mai mult decât o simplă prezentare – a fost un pas spre înțelegere, solidaritate și implicare reală, deoarece puterea tinerilor poate aduce schimbare.

Beyond Borders - Refugees, Colour and Solidarity

In a small town in Armenia, we took part in an Erasmus+ project dedicated to refugees, alongside young people from Poland, Spain and Armenia. In just one day, we managed to transform a forgotten place into a colourful and joyful space, organising activities for refugee children and young people, bringing smiles and moments of normality in a difficult environment. As part of the project, we also held a workshop on refugee mental health, where we talked openly about trauma, the stress of adaptation and lack of emotional support. We completed the presentation with an interactive Kahoot game to raise awareness among young people.

What impressed us most were the stories of the refugees - people who had fled war or persecution and found a corner of peace in Armenia. This experience taught us important lessons in empathy, solidarity and active involvement.

Partnering with Analy High School. The Whole Story.

Maia Cristiana Neculăeș, 8th A grade
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

The cultural exchange with the Analy High School students started with the individual work that our class had to do and for which we had to send in a photo of ourselves and some information about ourselves. This part was really fun to do since we each got to do our presentations how we wanted with the instructions that were communicated to us through our teacher. After everything was checked in class and modified, where it was necessary, our English teacher sent everything in. The first part of the project was finally done!

Around a month after we sent our projects, we received the projects from the U.S.A. We were excited to see the projects and what they wrote about themselves. It was really fun when we saw their faces and we got to experience reading the project and practice reading and seeing some of the writing and spelling differences that are not found in British English.

For the second part of the project the two teachers decided to send a package, that would contain some items that are from Romania and the U.S.A.

We sent our box, that contained different items from our country. Some of these items were: an issue of our school magazine, “mărtişoare” and some other things that we considered to represent our school and culture.

When we received the box from Analy High School, the whole class was excited to receive the box, and to read the notes the pupils had sent us. We received some fun things like: their fall edition of their school newspaper, fruit gummies from Trader Joes, a McDonald’s basketball hoop and ball, In-And-Out hat with a kid’s game and a coloured pencil and lastly a copy of their theatre show poster for “Mamma Mia”. After that we read their notes and shared the food that was sent to us.

This was the best part of the project, for me, because it was the most interactive part of the project. Another reason I liked this part of the project, since we got to learn about the people, food and a little bit of the culture and the differences that exist in their education system.

For the last part of the project the Social Studies teacher, from the U.S.A. told our English teacher, through e-mail, about this platform in which we take

pictures through our windows, and share how our gardens and, how our outdoor views look.

This new part of the project, shows the differences that exist in between our two cultures, through a lens.

Throughout the whole partnership, it was important to know what the pupils thought about the progress in the project, and how they would like to do certain things related to the progress, like how they would like to write their presentations or the newest part of the project, how they would like to show their patio/garden etc.

I think that this type of project is good for a class, especially for an English learning course, since it has big benefits for learners. Some of the benefits, from my point of view, as a student, are:

- being able to learn and learn the difference between American and British English;
- learning the difference between our two cultures;
- the ability to practice your writing.

This project has been a beautiful experience, that though long, it has been worth the time spent, both at home but also at school. It has been a wonderful year-long project, that will be cherished by our class.

Cultural Exchange Collaborative Project

Ana Maria Petrila, 8th A grade
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

First of all, I want to thank my English teacher, Mrs. Tudorache, for letting me write this article about the project done with the students from *Analy High School*, Sebastopol, California. Honestly, I was very excited to be part of a project with a school from the USA, because who knows when I'll actually get there? It was an amazing experience and I want to share it with you.

The project had two phases.

In the first phase we had to write a presentation about ourselves and to add a photo with us. Our English teacher sent the presentations and we received the student presentations from the *Analy High School*, a school from Sebastopol, California. When I saw their presentation, I noticed major differences, like the differences between every single student, the different passions they have, which are encouraged, but most of all, the passion with which the presentations were written. Their presentations were colourful and full of their achievements, like awards in music or gymnastics and ours were formal and boring.

The second part was more interesting. We send a box full of traditional things like woven or embroidered items, cards with view from Romania, our school magazine, our national coin and we received their box full of representative things like a dollar bill, popular snacks (Cheetos, Lay's), a McDonald's toy, but I like their school newspaper the most. They have a journalism club and even a website! I was amazed by their involvement in this type of activity. Of course, we also have an amazing school magazine, but our students are not involved enough. Also, they have a lot of clubs like art club, music club, sport club, in that way they encourage every child's talent and this left me pleasantly surprised. Reading their newspaper, I discovered that they are really open minded and both students and teachers are trying to make every single student feel useful and special, trying to teach them how to become successful people using their talents.

From this unique experience, I also learned a few things about myself. For example, before I took part in this project, English and I weren't exactly friends, but after I discovered the number of opportunities I will have if I start learning English, I started making efforts to become friends with this. So, I started

reading in English, of course, because I'm at the beginning, I needed Google Translate to understand a few words, but I feel like I'm making progress.

So, the conclusion is that the project with *Analy High School* was educational and interesting and I hope it won't be the last one I participate in. Also, from this project I learned how useful and important is English and I encourage other students to get involved and take these projects seriously because they can represent major opportunities.

Students' Views on the *Global Green: Mapping Natural Vegetation Across Continents* Project

This project was an extraordinary experience giving me the opportunity to work in a team, learn new things about the USA, and interact with students from India. It was both an exciting challenge and an excellent opportunity to improve our Geography and English knowledge and skills in an interactive way.

The online meeting with our partners from India was a special moment. It was fascinating to discover how they think and what curiosities they have. The exchange of ideas helped us better understand both their culture and the similarities and differences between our countries and cultures.

The project showed me how valuable teamwork is and how much we can learn from each other, but also how challenging it is to complete such a project. It was a memorable experience that I will never forget, and I hope to participate in similar projects in the future. (Beatris-Maria Mărtinică)

My impression about this project is a very good one. I really liked working on the map and the project. It was interesting to work in a team with my colleagues. Searching for information on the Internet was difficult because we didn't know which was real and which wasn't, but we managed.

The online meeting with our partners in this project was an emotional and unique one. It was very interesting to see what they did and to listen to their opinions about this project.

I would really like to participate in other similar projects. (Maria-Cristina Butnaru)

I really liked this project because it was creative and inspiring. It brought together children from different cultures to explore and appreciate natural vegetation. The interactive approach made learning fun and showed how we can work together to protect our environment. The best thing of the project was working in group with my classmates and this was by far the best activity I have ever had at school. (Narcis Ciobanu)

The first year of highschool was marked by an important opportunity from which I had to learn. My participation in this project brought me improvements in my knowledge and my ability to work in a team.

Besides my classmates, I had the chance to meet new people, highschool students like us and their teachers, distance was not an issue, as we communicate for an hour via the Internet. This experience will always remain a beautiful memory.

For those who have the chance to participate in such projects, I would like to say that it is worth it, it helps you grow and prepares you for the world waiting for you beyond the school gates. (Rebeca Florea)

For me the project was something new. It was fun and creative. I liked working in a team, learning new things about other countries. It was very good and helpful to learn new things. I liked the drawing part the most. It was nice to meet the children from India online. I really hope we can do projects like that again. (Denisa Dobos)

This project was a quite unique unforgettable one in which I learned to work in a team and where I had the opportunity to learn new things about Australia and to interact with students from India.

The online meeting with our Indian partners was something unique that showed me that sometimes I can let myself be controlled by emotions.

It was a great experience and I wish I could repeat it. (Mario Andronic)

This project was a great experience where I collaborated with Indian students and learned about Australia's natural vegetation. It was exciting to explore its unique ecosystems, compare it with India's and work together on mapping biodiversity.

I really enjoyed sharing ideas. Talking to students from another country gave new perspectives and made learning more enjoyable. Plus, I made new friends. (Egidiu-Raul Gabor)

The experience I had participating in this project was a beautiful and unique one from which I learned a lot of new information about Romania and I learned to work in a team. The online meeting was very interesting because I listened to the opinions of other participants about this project and I talked to students from India. (Ana Tătaru)

The project was a very interesting experience for me because it gave me the opportunity to learn more about the United States of America and to interact with students from India.

Creating a map of vegetation in the USA helped me developed my research and teamwork skills, as we had to collaborate together to gather information and present it in an engaging way. At the same time, the online meeting with the students from India was a unique opportunity to exchange ideas and discover different perspectives. It was fascinating to see how we share the same curiosity and desire to learn.

The online meeting with our partners from India was a special moment in the project. It was exciting to discuss and exchange ideas with people from different culture. I had the chance to see new perspective and enrich my knowledge through this international collaboration.

It was a valuable experience and I would love to repeat it! (Pal Miriam Francesca)

Taking part in this project about Romania's vegetation was a very interesting experience. I learned more about the different types of plants and forests in our country and understood why protecting nature is so important. It was also interesting to compare Romania's vegetation with that of other countries in the project and to see both the similarities and differences.

The online meeting with the Indian partners was quite challenging as they were difficult for me to understand. However, it was a good opportunity to talk to people from another country and see how they think about the nature and environment.

Overall, this project helped me to gain new knowledge about Romania's vegetation and gave me the chance to communicate with people from another country even if it was difficult sometimes. (Tavi)

This project was a very interesting learning experience. Creating the map of Australia's vegetation gave me the opportunity to explore the country's diverse ecosystems and better understand their importance. Additionally, the online meeting with students from India was a valuable chance to collaborate with people from a different culture and share perspectives. It was fascinating to see how we approached the same topic in different ways.

This project helped me to develop my research, communication and teamwork skills and I really enjoyed it. (Răzvan Mărtinică)

This project was an interesting and valuable experience for me. It gave me the opportunity to learn new things, work in a team and develop important skills such as communication and organization. The online meeting was a great chance to interact with the partner colleagues and teachers in a different way, even though we were not physically in the same place. I enjoyed listening to other people's opinions and discovering different perspectives on the topic discussed. (Paula Pleșcan)

This project was a very valuable and engaging experience. Researching Australia's vegetation helped me better understand the country's natural diversity and the importance of protecting its ecosystems. The online meeting with students from India was a unique opportunity to collaborate internationally and see how other young people think about the same topic. I really enjoyed exchanging ideas and working together, even from a distance. This experience helped me improve both my knowledge and my communication and teamwork skills. (Eduard Emanuel Neculăeș)

This project about Romania's vegetation was a valuable and interesting experience for me. It gave me the opportunity to learn more about the diversity of plants in our country., their ecological importance and how they influence both the environment and people's lives. It was fascinating to explore the different ecosystems from deciduous and coniferous forests to alpine meadows and steppe vegetation.

The online meeting was an important part of project, as it allowed me to share ideas and learn from my colleagues' experience. Even though it was a virtual meeting, I felt that we were working together towards a common goal, which made the experience even more enjoyable.

In conclusion, this project helped me expand my knowledge, appreciate nature more, and understand how important is to protect vegetation for our future. (Andreea Lorena Vîrgă)

The project Global Green: Mapping Natural vegetation Across Continents was an educational experience that allowed me to learn more about the types of vegetation found across America. I enjoyed discovering how factors such as climate, altitude, and soil influence the distribution of ecosystems. I analysed various vegetation types, from tropical rainforests to cold tundra, and gained a better understanding of how plants adapt to specific environmental conditions.

One of the challenges of this project was organising the information in a clear and coherent manner, especially since I worked with various sources that use different classification system. Additionally, writing the project in English required carefully attention to expressing ideas correctly and structuring the content logically. Besides, the theoretical research, I also created a model representing a mountainous area, which added a practical element to the project.

In conclusion, this project gave me a clearer perspective on the diversity of vegetation across America. It was a valuable experience that strengthened my Geography knowledge and helped me improve my English grammar. (Luca Iuganu)

Cum combat eu poluarea?

Pal Miriam Francesca, clasa a IX-a B
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Dacă poluarea ar fi un personaj negativ dintr-un film, cu siguranță ar fi un răufăcător care se strecoară peste tot: în aer, în apă, în sol. Iar noi, oamenii am fi supereroii care trebuie să-l oprească. Dar cum? Cu armele noastre simple: responsabilitate, educație și acțiunile zilnice. Eu aleg să lupt cu poluarea în felul meu, chiar dacă nu am o pelerină de supererou.

Dacă aș avea o poziție socială înaltă, care mi-ar acorda autoritate și respect din partea oamenilor, aș folosi acesta putere, nu pentru a-i domina, ci pentru a-i educa și a le arăta cât de gravă este poluarea. Aș crea legi mai stricte pentru protejarea mediului, aș interzice fabricile care poluează excesiv și aș investi în tehnologii ecologice. Le-aș arăta oamenilor cum pot trăi frumos fără să distrugă natura. Aș încuraja colectarea selectivă, agricultura sustenabilă și transportul verde. Lumea ar fi un loc mai curat, mai sănătos și mai echilibrat dacă am acționa cu mai multă responsabilitate.

Poluarea aerului este peste tot în jurul nostru: de la gazele eliminate de mașini până la fumul din industrie. Pentru a combate, merg mai des pe jos sau cu bicicleta, nu ard și susțin folosirea mijloacelor de transport electrice sau hibride. De asemenea, încurajez plantarea copacilor, care ajută la purificarea aerului.

Poluarea aerului afectează nu doar oamenii, ci și toate viețuitoarele acvatice. Nu arunc uleiul sau produsele chimice în chiuvetă și evit produsele care conțin microplastice. Dacă văd deșeuri pe malul râurilor sau lacurilor, le adun împreună cu colegii mei în *Săptămâna Verde* și *Școala Altfel* când avem planificat astfel de acțiuni.

Poluarea solului este cauzată de pesticide, gunoaie și substanțe toxice. Încerc să folosesc produse naturale, să reduc deșeurile și să le sortez corect. Particip la acțiuni de curățenie și educ oamenii din jur despre importanța unui sol sănătos.

Dacă aș fi atom care luptă cu poluarea, mi-aș uni forțele cu alți atomi „curajoși” și am forma molecule utile care să neutralizează substanțele toxice. M-aș infiltra în gaze poluante și le-aș transforma în compuși inofensivi. De exemplu, aș transforma dioxidul de sulf, care poluează aerul, în sulfati mai

puțin dăunători. Aș fi parte din filtre de aer sau catalizatori din fabrici, luptând în tăcere pentru un mediu mai curat.

Indifent că sunt om, atom sau „ființă superioară” aleg să lupt cu poluarea prin gesturi simple, dar constante. Schimbarea începe cu mine și alegerile pe care le fac în fiecare zi.

How Do I Fight Pollution?

If pollution were a villain in a film, it would certainly be a villain that creeps everywhere: in the air, in the water, in the soil. And we humans would be the superheroes to stop it. But how? With our simple weapons: responsibility, education and daily actions. I choose to fight pollution in my own way, even if I don't have a superhero cape.

If I had a high social position that gave me authority and respect from people, I would use this power, not to dominate them, but to educate them and show them how serious pollution is. I would create stricter laws to protect the environment, ban factories that pollute excessively, and invest in green technologies. I would show people how they can live beautifully without destroying nature. I would encourage separate collection, sustainable agriculture and green transport. The world would be a cleaner, healthier and more balanced place if we acted more responsibly.

Moldova – leagăn de cultură și civilizație

Abalașei Claudiu-Florin, clasa a IX-a A
 Profesor coordonator: Ianaș Maria
 Liceul Tehnologic *Mihai Busuioc*, Pașcani, județul Iași

Moldova, țara noastră dragă, teritoriul cuprins între Nistru și Carpați este țara dacilor liberi, țara moldovenilor cu grai molcom și a românilor care au pus primii bazele României prin alegerea lui Alexandru Ioan Cuza, pârcașul de Galați ca domn al Principatelor Române Unite.

Această țară străveche mărginită la vest de Carpați și la est de Nistru, iar la sud pârcașul Milcov ce trece pe la Focșani și o desparte de sora ei dragă, Valahia. Hotarele de est și de nord au fost mereu nestatornice căci de acolo s-au abătut spre noi hoardele păgâne. Acest meleag îl întâmpină pe călător prin varietatea reliefului ce coboară în trepte de la vest către est, prin bogăția apelor, prin clima capricioasă, dar prielnică agriculturii, prin munții acoperiți până aproape de vârf cu păduri în care trăiesc animale felurite, prin dealurile cu vii și livezi, prin plaiurile domoale, cu soluri roditoare pe care cresc lanuri de grâu și porumb, de floarea soarelui și alte plante agricole. Pe pajiștile acoperite cu iarbă deasă pasc cirezi de vite și turme de oi și de capre. Moldova e țara cu sate înfloritoare în care sătenii te primesc cu drag în casele lor mici, dar frumos orânduite și cu orașe pline de flori în care localnicii te întâmpină cu zâmbetul pe față la orice colț de stradă.

Moldova e țara zimbrilor unde Dragoș, voievodul maramureșan, a organizat prima vânătoare pentru a pune bazele Țării Moldovei, iar Bogdan cu maramureșenii săi și alți boieri moldoveni i-a alungat pe stăpânitorii unguri și a câștigat independența țării. Moldova e țara lui Alexandru cel Bun care a organizat primul sfat al țării, dar și a lui Ștefan cel Mare care și-a ținut la distanță dușmanii și își doarme somnul de veci la Putna de unde veghează la bunăstarea neamului său. În această țară de basm, boieri și oameni de rând îți vorbesc despre istoria lor milenară, te șochează cu înțelepciunea lor sau te fac să uiți de supărare prin glumele și poveștile lor cu tâlc.

În acest ținut minunat de pe care Alecu Russo și Vasile Alecsandri și-au cules doina și balada, Ion Creangă și-a trăit copilăria pe care a descris-o în minunatele *Amintiri din copilărie*, iar poetul nepereche, Mihai Eminescu, și-a trăit povestea de dragoste ascultând freacățul codrului, murmurul izvorului și ciripitul păsărilor și ni le-a lăsat pe toate în poezia sa de geniu. Pe meleagurile

Moldovei populare, au răsunit horele pe care ni le-au transmis mai departe rapsozii, prin muzica lor fascinantă. De pe plaiul acesta pitoresc, Nicolae Iorga și-a început scrierea cărții sale de istorie pe care ne-a lăsat-o moștenire pentru a nu uita niciodată să apreciem trecutul și jertfa strămoșilor noștri căci „Un popor care nu-și cunoaște istoria e ca un copac fără rădăcină”, așa cum spunea marele istoric.

Călătorule, de vei păși vreodată în scumpa Țară a Moldovei, lasă-te fascinat de frumusețea locurilor, de ospitalitatea oamenilor, de gustul bucatelor tradiționale, dar și de dulcea limbă românească pe care moldovenii o folosesc cu drag, atât în cântecul de dor, cât și în cel de jale, dar și în fascinantele povești, și nu uita să le vorbești și celor din țara ta despre această frumusețe și bogăție!

Moldova – Cradle of culture and civilization

Trying his talent as a writer, the pupil Claudiu-Florin Abalașei gives a beautiful description of Moldavia from Dragoș and Bogdan from Maramureș to the present day. The pupil sensitively points out the greatest personalities of the Moldavian lands and describes the beauty of this land.

Prof. Ianuș Maria

Scantei din sufletul fierarului

Petrovici Nicoleta, clasa a VII-a
Colegiul Național *Garabet Ibrăileanu* Iași
profesor coordonator Moruzi Mihaela

Am visat din nou corăbii în flăcări. Apele negre se înroșeau sub ele ca sângele zeilor căzuți. M-am trezit cu palmele transpirate și cu inima bătând puternic precum ciocanul în fier. Mama spune că visurile sunt semne, iar acesta, îmi șoptea ea, este visul unui viking adevărat. Dar eu nu sunt încă nici războinic, nici erou. Sunt doar un băiat prins între responsabilitățile tinerilor și frica de necunoscut.

Dar visele nu țin loc de muncă. Numele meu este Arne, care înseamnă „vultur”. Mama mi-a ales acest nume, spunând că fiul ei va avea ochiul la fel de ascuțit ca o lamă proaspăt forjată. Și nu a fost dezamăgită. De la o vârstă fragedă, am început să-mi petrec serile în atelierul tatălui meu, Ketill, fierarul satului. Primele mele încercări de a forja fierul au atras atenția celor din jur. Bătrânii m-au privit cu uimire, iar părinții m-au felicitat cu mândrie.

Obiceiurile poporului obligă băieții de vârsta mea să înceapă pregătirea pentru viața de războinic, comerciant sau meșteșugar. Eu am fost ales să-l urmez pe tatăl meu în fierărie, acolo unde învăț să încălzesc metalul, să forjez lame, să bat scuturi și să modelez capete de sulită. Fiecare zi e o luptă cu focul, dar și o lecție de răbdare. Fiecare scântie care sare din nicovală îmi amintește că și din mâinile mele poate ieși ceva vrednic de respect.

Chiar dacă visez la corăbii și glorie, diminețile mele încep cu adunatul fânului, pescuitul, repararea uneltelor, lucrul cu animalele și mersul la râu după apă, însoțit de corbii negri, considerați mesagerii lui Odin. După ce mâncăm terci din ovăz și pește uscat, încep treburile propriu-zise. Bărbații în devenire sunt adunați în fiecare zi pentru a se antrena cu arme de lemn sau pentru a învăța orientarea după stele, esențială pentru călătoriile pe mare.

În timp ce băieții se aventurează în activitățile periculoase, fetele rămân stăpânele caselor. Ele învăță să țesă pânza de lână, să toarcă, să pregătească hainele de nuntă și să învețe legende și rune.

Zilele păreau lungi, pline de încăierări amicale, lecții de meșteșugit sau pescuit, esențiale pentru băieții începători. Orele treceau greu, pline de sudoare și răni proaspete, dar efortul depus era răsplătit de mamele grijului și de tații

mândri, la sfârșit de zi, atunci când umbrele se lungeau peste pământ, iar focurile din case începeau să pâlpâie timid, semn că ziua se stinge.

Munca noastră era monitorizată, iar odată pe lună, după ce soarele se ascundea după linia orizontului, satul nostru se adună la Thing, adunarea liderilor. Se ține pe câmpul sacru, lângă piatra binecuvântată de Thor, unde bătrânii, războinicii, meșteșugarii și femeile respectate luau deciziile finale. Acolo, tăcerea era grea ca fierul forjat de mâinile unui copil neîndemânatic. Cei vrednici aveau voie să vorbească, iar ceilalți ascultau și învățau. Se judecau hoții, se împărțeau pământurile, se jura credință și ascultau cântecele fetelor educate. Eu stăteam mereu în spate, lângă alți băieți de vârsta mea, cu ochii mari și inima în dinți, străduindu-mă să nu atrag atenție nedorită asupra mea.

Seara, după ce focul este stins în atelier și mirosul de fier încins se risipește, sătenii se împrăstie la casele lor. Ne strângem cu toții în jurul vetrei, mama încălzește un bol cu lapte și miere, iar sora mea cântă încet un cântec vechi despre Thor și ciocanul lui, Mjölner. Bătrânii povestesc despre vitejiile și armele legendare recuperate din bătăliile cu zeii. În astfel de momente, uit de visurile înfricoșătoare și îmi amintesc de cine sunt. Nu un viking barbar ce poartă coifuri cu coarne, care distruge la atingere. Eram un fiu de viking. Un urmaș care își începe viața de meșteșugar, ajutând în bătălii cu armele forjate de propriile mâini. Știu că nu sunt încă războinic, nici erou, dar în piept îmi bate inima unui vultur, pregătită să învețe, să lupte și să zboare dincolo de frică. Poate nu eram erou încă, dar curând... curând voi fi pregătit.

Sparks from the Blacksmith's Soul

“Știi tu ce înseamnă să fii copil? Înseamnă să crezi în dragoste, să crezi în frumusețe, să crezi în credință. Înseamnă să fii atât de mic încât spiridușii să ajungă să-ți șoptească la ureche, înseamnă să transformi bostanii în calești și șoriceii în telegari, josnicia în noblețe și nimicul în orice, căci orice copil poartă o zână nașă în sufletul lui.” („Micul Prinț” de Antoine de Saint-Exupéry)

Imagination is a superpower! Like any power, you can have it and lose it, you can have it and develop it or you cannot have it, but you can acquire it. Our role, as teachers, is to seek and find this power in our pupils, to make it grow every moment. Imagination plays an important role in a pupil's development, and is much more than just a distraction. It is the engine of innovation and creativity, allowing them to think “outside the box”.

Through imagination, pupils develop empathy, putting themselves in other people's shoes and understanding different perspectives. Imagination is also central to adaptive learning, preparing them for a future where flexibility and the ability to adapt to change are vital. Making up a story, transposing it into a world that has disappeared or could exist, is not just a game; it is a means of enriching the learning process by turning it into a personal and meaningful adventure.

Evul Mediu

Elev: Ana Maria Roșca
Profesor coordonator: Petronela Doroftei
Școala Gimnazială Valea Seacă
Concurs Cunoaștere și Creativitate, ediția I,
Secțiunea „Povestea unei Civilizații”

Evul Mediu, timp trecut,
Lumea mare, foc și lut.
Case mici, drumuri de piatră,
Oameni mulți, viața grea toată,
Biserici mari, clopotele sună,
Rugi spuse sub lună.

În piață mulți negustori,
Vând mâncare, vând comori.
Lângă foc povești și vis
Lumea era cum s-a zis,
Evul Mediu a trecut
Dar în cărți el a rămas.

Tradiții și obiceiuri din Ținutul Pașcanilor – O călătorie în vatra spiritualității moldovenești

Galbenu Miruna Maria, clasa a VIII-a
Bodea Elena Georgiana, clasa a VIII-a
Profesor coordonator: Tacu Delia Alina
Liceul Tehnologic *Mihai Busuioc* Pașcani, județul Iași

Zona Pașcani, situată în nord-vestul județului Iași, face parte din inima Moldovei istorice și se remarcă printr-un bogat tezaur de datini și obiceiuri populare. Aflate la confluența dintre tradiția strămoșească, spiritualitatea ortodoxă și influențele folclorice moldovenești, aceste obiceiuri definesc identitatea culturală a locuitorilor și contribuie la păstrarea unui patrimoniu imaterial de o valoare incontestabilă.

Datinile și obiceiurile din zona Pașcani sunt strâns legate de marile sărbători religioase, de ciclul agrar al vieții țărănești, precum și de momentele importante din viața omului – nașterea, nunta și moartea. Ele sunt păstrate cu sfințenie în satele din apropierea orașului, precum Todirești, Lunca, Blăgești, Sirețel și Valea Seacă, unde comunitățile rurale au reușit să conserve esența spiritualității tradiționale românești.

Obiceiuri de iarnă: Crăciunul și Anul Nou

Perioada sărbătorilor de iarnă este cea mai bogată în manifestări tradiționale. Crăciunul, Anul Nou și Boboteaza sunt marcate prin colinde, urături, jocuri cu măști, dansuri și acte ritualice cu semnificații profunde.

Colindatul este una dintre cele mai vechi și răspândite tradiții din zonă. Grupuri de copii, adolescenți sau tineri adulți merg din casă în casă cu colinde religioase și laice, vestind nașterea Domnului și urând belșug și sănătate. Colindătorii sunt întâmpinați cu mere, nuci, colaci și, în unele cazuri, cu bani. Versurile colindelor păstrează teme biblice, dar și elemente precreștine legate de fertilitate și ciclul naturii.

În Ajunul Anului Nou, locuitorii zonei participă la „**Plugușor**”, un obicei de origine agrară, în care tinerii recită versuri ritmate ce invocă rodnicia pământului și succesul gospodăriilor. Plugușorul este adesea însoțit de clopoței, bice și buhaiuri, care au rolul de a alunga spiritele rele. În unele sate din jurul Pașcaniului, se păstrează și tradiția **Caprei** și a **Ursului**, personaje mitice care dansează și se manifestă grotesc, simbolizând moartea și renașterea naturii.

De **Bobotează**, în comunitățile din apropierea râului Siret, preoții merg la apă pentru a o sfinți, iar în unele cazuri se practică aruncarea crucii în apă,

obicei păstrat din vechime. Tinerii mai curajoși se întrec pentru a recupera crucea, act ce simbolizează curățirea sufletului și norocul în noul an.

Obiceiuri de primăvară și sărbători pascale

Primăvara aduce cu ea un alt șir de obiceiuri specifice, dintre care cel mai important este legat de **Sfintele Paști**, una dintre cele mai mari sărbători ale creștinătății. În săptămâna premergătoare Paștelui, femeile din zona Pașcaniului curăță temeinic casele, pregătesc bucate tradiționale, iar în Joia Mare se vopsesc ouăle, în special în roșu, simbol al sângelui lui Hristos.

Noaptea de Înviere este marcată de participarea masivă a credincioșilor la slujba religioasă, unde se ia lumină și se sfințesc coșurile cu ouă, pască, cozonaci și vin. În multe sate, această noapte este privită nu doar ca un moment religios, ci ca o celebrare a comunității, un prilej de împăcare și regenerare spirituală.

De asemenea, în perioada primăverii se practică și unele obiceiuri agrar-ritualice, precum „**Hora satului**”, dansată în duminica Paștelui sau de Sânziene, în centrul localităților. Aceste hore nu sunt doar evenimente festive, ci și modalități de afirmare a solidarității comunitare.

Obiceiuri de vară: Sânzienele și Secerișul

Sărbătoarea **Sânzienelor** (24 iunie) este marcată în unele sate din jurul Pașcaniului prin culegerea florilor cu același nume și împletirea de cununi. Fetele tinere își pun coroane de sânziene pe cap și le aruncă peste casă pentru a-și ghici ursitul. De asemenea, florile sunt așezate la porți și ferestre, pentru a feri gospodăria de rele.

Perioada verii este și momentul în care au loc **nedeile** și **târgurile tradiționale**, unde localnicii expun produse agricole, obiecte de artizanat și costume populare. Tot vara, la finalul secerișului, se mai păstrează în unele locuri obiceiul „cununa grâului” – ultima legătură de grâu este împletită în formă de coroană și păstrată până la semănatul următor, simbolizând belșugul și continuitatea vieții.

Obiceiuri de toamnă: Recoltă și pomeniri

Toamna, în zona Pașcaniului, este o perioadă de recoltă și reflecție. După strângerea roadelor, se organizează „**Balurile toamnei**” sau „**serbările recoltei**”, prilejuri de socializare, dans și prezentare a tradițiilor locale. În cadrul acestor evenimente se pun în valoare portul popular, dansurile tradiționale și bucatele specifice.

Tot în această perioadă au loc **moșii de toamnă**, când oamenii merg la cimitir și își pomenesc morții, ducând colivă, lumânări și vin. Aceste ritualuri reflectă profunđa legătură a locuitorilor cu memoria strămoșilor și valorile creștine.

Obiceiuri de viață: Nașterea, nunta și înmormântarea

În zona Pașcaniului, evenimentele importante din viața omului sunt însoțite de un întreg arsenal de obiceiuri. Nașterea este marcată de botez, un ritual cu o puternică încărcătură religioasă. Nașii joacă un rol esențial, fiind considerați părinți spirituali ai copilului.

Nunta este unul dintre cele mai spectaculoase obiceiuri, desfășurat pe parcursul a două-trei zile, cu alaiuri, jocuri și tradiții străvechi precum „gătitul miresei”, „strigăturile” și „hora miresei”. Muzica tradițională este asigurată de tarafuri locale, iar meniul este compus din bucate moldovenești alese.

Înmormântarea, deși un moment trist, este însoțită de ritualuri clare, menite să ajute sufletul celui decedat să își găsească liniștea. Se ține pomană, iar rudele aprind lumânări și oferă „pachete” cu mâncare și colaci pentru sufletul celui plecat.

Păstrarea și transmiterea tradițiilor

În ultimii ani, în zona Pașcani au apărut inițiative locale și școlare menite să conserve și să promoveze aceste obiceiuri. În cadrul școlilor și al căminelor culturale se organizează ateliere de creație populară, serbări tradiționale și concursuri de colinde. Astfel, tinerii sunt implicați activ în păstrarea valorilor tradiționale, contribuind la perpetuarea unui patrimoniu viu.

În concluzie, zona Pașcaniului reprezintă o veritabilă vatră de tradiții și obiceiuri populare, în care trecutul se întâlnește armonios cu prezentul. Aceste datini nu sunt doar simple manifestări folclorice, ci expresii ale unei identități culturale profunde, care dăinuie prin credință, solidaritate și respect față de rădăcini.

Bibliografie:

1. Ciubotaru, Ion H. *Obiceiuri populare de peste an*. Editura Univers, București, 1998.
2. Pop, Mihai. *Obiceiuri tradiționale românești*. Editura Fundației Culturale Române, București, 1995.
3. Mihăilă, Gheorghe C. *Folclorul zonei Pașcani – Tradiție și identitate*. Editura Moldova, Iași, 2004.
4. Zamfir, Elena. *Tradiții și obiceiuri din Moldova*. Editura Cronica, Iași, 2003.
5. Interviu cu localnici din satele Lunca, Blăgești și Todirești, județul Iași (2022–2024).
6. Site-ul oficial al Primăriei Municipiului Pașcani – www.primariapascani.ro

Traditions and Customs from the Land of the Pașcani - A Journey into the Hearth of Moldavian Spirituality

The Pașcani area is a veritable hearth of folk traditions and customs, where the past meets harmoniously with the present. These traditions are not just mere folklore, but expressions of a deep cultural identity, which endures through faith, solidarity and respect for one's roots. From birth to death, at all stages of life, throughout the seasons or celebrating Christian holidays, people are accompanied by customs and traditions.

Japonia în epoca samurailor

Nicole Alessia Bajboi, Maria Cristina Jora,
Sofica Elena Lupu, Antonia Mihaela Potolincă, clasa a V-a
Școala Gimnazială Valea Seacă, Structura Conțești
Profesor coordonator: Simona-Angela Trifan
Concurs *Cunoaștere și Creativitate*, ediția I,
Secțiunea Expoziție multiculturală „Lumea în miniatură”

În cadrul proiectului „Cunoaștere și creativitate” - ediția I, un grup de patru eleve ale clasei a V-a au realizat un material complex despre civilizația japoneză medievală. Au prezentat informații variate despre statul nipon, de la alimentație și vestimentație, la literatura, arhitectură și timp liber.

Astfel, au realizat o planșă cu informații și imagini sugestive despre alimentația japonezilor.

Meniul tradițional era format din supă miso, orez, legume, pește sau carne, în stilul numit washoku, recunoscut ca patrimoniu UNESCO. Ramen este o supă de tăieței, foarte populară în Japonia, cu carne, ou, ceapă verde și alte ingrediente. Fiecare regiune are rețeta sa specială. Nori sunt alge uscate folosite pentru a înfășura sushi sau onigiri (bile de orez). Este o gustare foarte sănătoasă, fiind bogată în minerale.

O mâncare tradițională japoneză este sushi, făcută din orez cu oțet, pește crud sau gătit, legume și uneori alge. Este una dintre cele mai cunoscute mâncăruri japoneze din lume.

Dintre dulciuri, copiii au prezentat dango, bile de orez dulce, puse pe bețișoare și glazurate cu sos dulce de soia, și mochi, o prăjitură din orez lipicios umplută cu cremă de fasole. Cea din urmă se consumă la sărbători, precum Anul Nou Japonez.

Vestimentația tradițională japoneză a constituit un alt subiect al proiectului. S-a vorbit despre kimono, care reprezintă costumul tradițional japonez, care era purtat la sărbători și ceremonii. Elevele au confecționat două păpuși, pe care le-au îmbrăcat și accesoriizat cu kimonouri reprezentative pentru femei și bărbați. Au specificat că pentru vestimentația masculină se foloseau culorile închise, iar pentru vestimentația feminină culorile deschise erau predominante.

Pe lângă bijuterii și ace de păr femeile își săvârșeau ținuta cu umbrele, care erau un simbol al eleganței. În casă și în anumite clădiri japonezii se descălțau, ca semn de respect și păstrare a curățeniei

Literatura japoneză este veche de peste 2000 de ani. Primele opere au fost influențate de literatura chineză.

O operă care prezintă istoria Japoniei afectată de războiul civil este *Heike monogatari*. Ea prezintă lupta dinaintea de 1330, dintre clanul Taira și clanul Minamoto, pentru controlul Japoniei.

O colecție de eseuri scrise de călugărul japonez Kenkō între 1330 și 1332 este *Tsurezuregusa*. Lucrarea este considerată pe scară largă o bijuterie a literaturii medievale japoneze și una dintre cele trei lucrări reprezentative ale genului zuihitsu, alături de *Makura no Sōshi* a lui Sei Shōnagon și *Hōjōki* Hōjōki (1212, *Letopiseș din sihăstrie*) a lui Kamo no Chōmei.

Templul reprezintă un loc sacru pentru japonezi. Unele temple sunt mai simple, altele sunt mai complexe, incluzând temple interioare, altare, pagode, grădini și iazuri.

Membrii echipei au realizat macheta unui templu japonez care cuprinde templul propriu zis, cu două etaje și alei cu cireși japonezi.

Samuraii erau servitorii unor nobili. Samuraiul de orice rang putea ucide fără să dea socoteală pe orice persoană care avea un rang social inferior (țăran sau negustor), după bunul lui plac, indiferent dacă era bărbat, femeie sau copil, indiferent de motiv sau chiar pentru a-și încerca tăișul sabiei. Se crede că sabia samuraiului (katana) era cea mai ageră din lume, chiar mai ageră decât celebra sabie de Damasc.

În Japonia doar samuraiului îi era îngăduit să poarte arme. Oricine ataca un samurai era considerat a fi un răzvrătit și era executat pe loc. De asemenea, oricine vedea un atac de nesupunere și nu informa autoritățile de îndată era omorât, iar pedeapsa sa cădea și asupra familiei sale.

Au existat și femei samurai, care puteau sa-și ia viața dacă erau îndemnate de soț sau de căpetenia locală.

Obiceiuri și tradiții

De ziua copilului (5 mai) sunt arborate steaguri în formă de pește, care simbolizează dorința ca băieții să crească puternici și curajoși, precum peștele care își depune icrele în amonte.

Bibliografie:

- *Enciclopedia, Mari personalități*, Editura DeAgostini, vol. 13, p. 16
- *Enciclopedia, Dans, teatru și muzică*, Editura DeAgostini, vol. 22, p. 26-27
- *Enciclopedia, Sporturi*, Editura DeAgostini, vol. 23, p. 34-35
- <https://ro.wikipedia.org/wiki/Samurai>

Japan in the Samurai Era

As part of the “Knowledge and Creativity” project - 1st edition, a group of four 5th graders created a complex material on medieval Japanese civilisation. They presented varied information about the Japanese state, from food and clothing to literature, architecture and leisure.

Team members made a scale model of a Japanese temple including the temple itself, with two storeys and Japanese cherry tree alleys.

They also created a board with information and suggestive pictures about Japanese food.

Romanizarea daco-geților

Andronic Mario, Florea Rebeca, Mărtinică Beatris,
Mocanu Luca, Pal Miriam, clasa a IX-a B
Birtom Lorena, Bursuc Andrei, Pantoc Renata,
Petrila Ioana, Tănasă Andreea, clasa a X-a A
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Jud. Iași
Prof. coordonator Axinte Daniela Camelia

Această temă de cercetare a fost selectată în finala Concursului Național *Istoria în Licee „Nicolae Iorga”*, ediția a XIV-a, organizat de facultate de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Războaiele daco-romane au fost conflicte importante între Imperiul Roman și Dacia, care au avut loc sub domnia împăratului roman Traian, cele mai importante petrecându-se între anii 101-102 și 105-106 d.Hr. Aceste războaie joacă un rol important în istoria românilor deoarece au dus la cucerirea Daciei de către romani și la încorporarea acesteia în Imperiul Roman.

Aceste războaie au avut un impact major asupra culturii și societății din Dacia, iar influența romană fiind simțită și astăzi. Războaiele daco-romane au fost extrem de importante pentru formarea poporului român și a limbii române și pentru dezvoltarea regiunii. Cucerirea Daciei de către romani a dus la un amestec al culturilor, care a influențat puternic identitatea poporului român, acest lucru observându-se și în prezent.

După cel de-al doilea război daco-roman din 105-106 d.Hr. este constituită de către împăratul Traian Provincia romană Dacia ce va rămâne sub control roman pentru 165 de ani. După cum ni se arată în *Diploma de la Porolissum*, primul ei guvernator a fost Decimus Terentius Scaurianus, iar constituirea provinciei Dacia „făcându-se prin legea provinciei (Lex provinciae) ce a fost promulgată de către împăratul Traian pe când era încă în provincie și care stabilea forma de organizare, conducerea, întinderea și hotarele noii provincii, trupele care urmau să fie lăsate în provincie pentru a o apăra și, mai ales, suma impozitelor directe pe care noua provincie urma să le dea anual fiscului imperial.”¹ După plecarea împăratului la Roma, opera de organizare administrativă și militară îi rămâne atât guvernatorul acesteia, cât și adevăratul

¹ Macrea, Mihail, *Viața în Dacia Romană*, Editura Științifică, București, 1969 p. 30

organizator al ei, opera fiind înfăptuită pentru 5-6 ani cât rămâne în Dacia, adică până în anul 112.² În vremea acestuia s-a înființat primul oraș din Dacia sub comanda lui Traian, colonia Dacica, numită mai târziu Sarmizegetusa, ce va deveni metropola provinciei.

În ceea ce privește teritoriul provinciei întemeiate de Traian, acesta cuprindea partea centrală a fostei Dacii a lui Decebal, regiunile din nordul Daciei până la Porolissum, părțile de est ale Transilvaniei, până pe cursul Oltului și vestul Banatului, restul regiunilor cucerite fiind alipite Moesiei Superior.

Provincia Dacia, prin poziția sa geografică și rolul ei de bastion puternic fortificat ce era puternic înfiptă în mijlocul lumii barbare pe care trebuia s-o destrame, a fost trecută ca provincie imperial, împăratul exercitându-și prerogativele printr-un trimis al său ce purta titlul oficial de *legatus Augusti pro praetore* și care la fel ca toți guvernatorii similari erau desemnați din ordinul senatorial care era cea mai înaltă clasă a societății romane.

După moartea lui Traian în 117, Dacia a intrat într-o perioadă de instabilitate, marcată de revolte interne și atacuri externe din partea roxolanilor și iazigilor. Hadrian, succesorul său, a intervenit pentru a stabili situația, distrugând parțial podul de la Drobeta, negociind pacea cu roxolanii și aducându-l pe generalul Q. Marcius Turbo pentru a înfrunța revoltele, iar în anul 119 Hadrian a reorganizat Dacia în două provincii și anume **Dacia Superior** și **Dacia Inferior**, cu scopul de a îmbunătăți administrarea și apărarea regiunii. Ulterior, a fost creată o a treia provincie, **Dacia Porolissensis** cu rol de a întări apărarea împotriva dacilor liberi.

O a treia reorganizare a avut loc în vremea lui Marcus Aurelius (161-180 d. Hr). După cucerire, în Dacia romană s-a declanșat un proces intens de romanizare care va duce la schimbări majore în rândurile locuitorilor. Populația va începe preluarea de credințe și obiceiuri romane și va fi nevoită să folosească limba latină. Printre factorii care au contribuit la procesul de romanizarea daco-getilor au fost armata, veteranii, coloniștii, urbanizarea, administrația, viața economică, religia și, nu în ultimul rând, limba latină.

1. Armata și veteranii

Pentru că era o provincie de graniță, în Dacia romană au fost aduse trupe militare numeroase deoarece „Dacia prezenta pentru Imperiul roman mari și multiple interese de ordin economic, politic și strategic militar.”³ „Dacia

² Ibidem, p. 33

³ Macrea, Mihail, *Viața în Dacia Romană*, Editura Științifică, București, 1969, Pag 176

Armata romană din Dacia a jucat un rol însemnat în viața provinciei, fiind structurat într-o ierarhie complexă, cu legiuni, trupe auxiliare și lucrări de fortificație. Cei peste 50.000 de soldați trebuiau să asigure apărarea provinciei, dar erau și un instrument de organizare administrativă și economică. Soldații romani, bine plătiți, beneficiau de numeroase avantaje, iar armata era percepută ca o carieră atractivă. În cadrul armatei, soldații de rând, subofițerii și centurionii aveau funcții precise, iar diferențele salariale reflectau ierarhia strictă. Soldații de rând câștigau aproximativ 300 de denari anual, în timp ce centurionii, în special cei din prima cohortă, aveau salarii de până la 20.000 de denari pe an”.⁴

În timpul domniei lui Traian, în Dacia au fost staționate trei legiuni, printre care *Legio III Flavia Felix* și *Legio I Adiutrix*, care au avut un rol semnificativ în războaiele dacice și în apărarea sudului Daciei. După războaiele de cucerire, legiunile au fost redislocate în diverse locații, inclusiv la Grădiștea Muncelului și Ulpia Traiana, iar după 114 d.Hr., legiunile s-au întors în Pannonia Superior. *Legiunea XIII Gemina* a fost prezentă la Apulum (Alba Iulia) din timpul domniei lui Hadrian (117-138d. Hr) și până la retragerea romanilor sub Aurelian, 271 d.Hr..

Aceste legiuni au contribuit la construirea de fortificații, atât militare, cât și civile, și au lăsat numeroase urme arheologice, cum ar fi altare dedicate zeilor, monumente și edificii. Prezența legiunilor romane a influențat profund cultura, administrația și viața socială din Dacia. *Legiunea XIII Gemina* a avut o prezență semnificativă în Dacia, la Potaissa, și a contribuit activ la apărarea provinciei. Reforma lui Septimiu Sever (193-211 d. Hr.) a favorizat recrutarea provincialilor, iar *legiunea* a ajuns să includă mai mulți soldați locali, consolidând romanizarea regiunii. Cariera militară a devenit o tradiție în unele familii, iar veteranii, după 25 de ani de serviciu, se stabileau în Dacia, contribuind la viața urbană. Inscripțiile arată că unii veterani au devenit decurioni sau magistrați municipali, influențând dezvoltarea provinciei. Mulți dintre veterani se stabileau adesea în provincie, continuând tradițiile militare și integrându-se în viața locală.

2. Coloniștii

După terminarea războaielor dacice și organizarea noii provincii, împăratul Traian a inițiat un amplu proces de colonizare a Daciei, o etapă esențială în integrarea noii provincii în Imperiul Roman. Spre deosebire de alte provincii cucerite, unde procesul de romanizare era lent și se desfășura în mare

⁴ Ibidem, p. 178

parte prin inițiativă privată, în Dacia acest proces a fost unul rapid, organizat direct de statul roman.

Colonizarea Daciei sub împăratul Traian s-a realizat prin două forme principale: **tradițională** - prin întemeierea de colonii de către stat, prin așezarea unor grupuri mari de coloniști în anumite regiuni. Un exemplu important este fondarea orașului Ulpia Traiana Sarmizegetusa, denumită astfel în onoarea împăratului Traian și **neoficială** - în Dacia s-au stabilit și coloniști veniți din proprie inițiativă, atrași de oportunitățile economice oferite de provincie. Acești coloniști proveneau din toate părțile Imperiului Roman și aparțineau diverselor categorii sociale.⁵

Coloniștii romani proveneau din toate colțurile imperiului, „ex toto orbe Romano”, după expresia lui Eutropius.⁶ Printre regiunile de origine ale coloniștilor se numără: Italia, Germania, Asia Mică, Egipt, Africa, Gallia, Pannonia.

Colonizarea a avut un efect profund asupra economiei Daciei, stimulând dezvoltarea agriculturii, mineritului și comerțului (coloniștii au introdus metode avansate de cultivare a pământului și și-au extins suprafețele agricole, resursele de aur, argint, fier și sare au fost intens exploatate, drumurile romane și noile orașe au facilitat schimburile comerciale între Dacia și restul Imperiului Roman. Unul dintre cele mai importante efecte ale colonizării a fost, procesul de romanizare, adică adoptarea limbii, culturii și obiceiurilor romane de către populația locală.

3. Urbanizarea

Urbanizarea ca factor al romanizării în Dacia Romană a fost un proces complex, influențat de factori militari, economici și politici. Orașele daco-romane, deși puțin cunoscute în ceea ce privește topografia lor exactă, au urmat modelul urbanistic roman. Cele mai cunoscute sunt Sarmizegetusa, Apulum I și Napoca, Romula, Drobeta și Potaissa. Promovarea la statut municipal nu a fost întotdeauna legată de prezența trupelor, ceea ce indică o colonizare civilă semnificativă.

Așezările urbane din Dacia se prezintă sub forma clasică a orașelor romane, similare celor din alte provincii. Funcțiile municipale, inclusiv cele de decurioni, edili și duoviri, erau ocupate de membri ai elitelor locale, ceea ce a facilitat integrarea aristocrației locale în sistemul roman.

Chiar dacă armata a avut un rol esențial în dezvoltarea orașelor, ea nu a fost factorul determinant exclusiv. Colonizarea civilă a fost un proces extins, facilitat de acordarea de terenuri veteranilor și de atragerea coloniștilor latini.

⁵ Ibidem, p. 253

⁶ Ibidem, p. 254

În plus, Dacia s-a dovedit un teritoriu atractiv pentru comercianți, meșteșugari și mineri. Economia urbană a fost susținută de agricultură, exploatarea minieră și comerț, favorizate de infrastructura romană, cum ar fi drumurile și podurile. Multe orașe din Dacia au fost fondate cu statut de municipium sau colonia, ceea ce le oferea autonomie administrativă și integrare economică în rețeaua imperială. Urbanizarea nu a cuprins întreg teritoriul provinciei, dar civilizația romană a influențat profund structura instituțională și economică a regiunii. În cadrul municipalităților daco-romane, s-a reconstituit politica municipală a statului roman, demonstrând integrarea Daciei în sistemul administrativ imperial.

Urbanizarea a avut un impact profund asupra autohtonilor daci. Aceștia au adoptat stilul de viață roman, participând la activități comerciale, religioase și culturale. Integrarea în structurile urbane a fost facilitată de politica romană de acordare treptată a cetățeniei, ceea ce a accelerat procesul de romanizare.⁷

4. Administrația

Administrația în provincia romană Dacia a jucat un rol în procesul de romanizare a acesteia. Organizarea administrativă a noii provincii trebuia să asigure eficiență în exploatarea acesteia și apărarea granițelor Imperiului Roman. Potrivit legii, întreg teritoriul cucerit a fost preluat sub stăpânire romană, devenind pământ public, de care putea dispune, după nevoi, împăratul. De la început o bună parte a pământului provinciei a fost împărțit veteranilor și altor coloniști aduși din diferite părți ale imperiului.

Administrația fiscală în Dacia era bine structurată, cu funcționari romani desemnați să se ocupe de colectarea taxelor și supravegherea sistemului vamal. Împărații romani aveau un sistem de administrare centralizată prin guvernatori și procuratori, care se ocupau de strângerea impozitelor și monitorizarea fluxului de bunuri și resurse. De asemenea, în fiecare regiune a provinciei existau **procuratori fiscali** responsabili pentru colectarea tributului și impozitelor. Aceste funcții erau reglementate de legile romane, iar încălcarea reglementărilor fiscale se pedepsea sever. Dacia, ca parte integrantă a Imperiului Roman, avea o rețea de supraveghere fiscală și vamală extinsă.

Organizarea fiscală și vamală a Daciei Romane a fost esențială pentru integrarea acestei provincii în cadrul Imperiului Roman și pentru consolidarea autorității romane asupra regiunii. Sistemul de taxe și control vamal a permis

⁷ Pop, Constantin, Religie și Urbanism În Dacia Romană, în Sargetia Acta Musei Devensis, vol. XXV, 1992-1994, p. 181-192.

nu doar controlul resurselor economice, dar și menținerea unei stabilități politice și economice în Dacia.

5. Religia

Religia a jucat un rol esențial în procesul de romanizare, deoarece credințele și ritualurile spirituale erau adesea utilizate ca instrumente pentru a facilita integrarea populațiilor. Înainte de stăpânirea romană, religia dacilor era strâns legată de natură și de forțele divine. Dacii erau politeiști, venerând mai mulți zei și zeițe, fiecare având roluri specifice. După cucerirea Daciei de către romani, aceste credințe au început să se amestece cu religia romană, marcând începutul procesului de romanizare. După cucerirea Daciei, romanii au distrus multe dintre locurile sacre ale dacilor și au construit temple romane. Un exemplu este Templul lui Jupiter de la Ulpia Traiana Sarmizegetusa, construit în fosta capitală a Daciei romane, care reflecta influența religiei romane. La Apulum (astăzi Alba Iulia), au fost descoperite sanctuare dedicate cultului lui Mithras, un zeu oriental popular printre legionarii romani⁸.

Un aspect mai puțin cunoscut este că romanizarea religioasă a Daciei nu s-a limitat doar la zeii romani. În secolele III-IV d.Hr., creștinismul a început să pătrundă în Dacia, sub influența soldaților romani, coloniștilor și negustorilor veniți din Imperiul Roman.

Creștinarea dacilor romanizați a fost mai rapidă decât în alte provincii, datorită dispariției treptate a cultelor dacice și a amestecului cultural între romani și daci. Astfel, creștinismul a reușit să se impună mai ușor în această regiune, integrându-se în viața religioasă locală.

Dacii nu au fost forțați să renunțe complet la religia lor. În multe cazuri, zeii lor tradiționali au fost asimilați și adaptați în cadrul cultului roman, realizându-se un sincretism. Romanizarea religioasă a fost un factor esențial în integrarea dacilor în Imperiul Roman, iar acest amestec de culturi a contribuit la un proces mai fluid de transformare religioasă și culturală, care a modelat identitatea religioasă a regiunii în perioada post-romană.

6. Limba latină

Limba latină a fost un element fundamental al procesului de romanizare a Daciei. Odată cu cucerirea romană, aceasta a devenit limba oficială a administrației, armatei și vieții publice. Răspândirea sa a fost favorizată de prestigiul de care se bucura ca limbă de cultură și de circulație internațională, rivalizând doar cu limba greacă.⁹

⁸ Ibidem

⁹ Macrea, Mihail, *Viața în Dacia Romană*, Editura Științifică, București, 1969, p.12

Impunerea limbii latine în Dacia s-a realizat prin mai multe canale. Administrația provincială, organizarea urbană și structurile militare au fost factorii principali ai acestui proces. Originea diversă a coloniștilor aduși din toate colțurile Imperiului Roman a contribuit la adoptarea rapidă a latinei ca limbă comună.¹⁰

Scrierea latină s-a răspândit odată cu limba, iar inscripțiile descoperite pe teritoriul Daciei demonstrează că aceasta era utilizată pe scară largă. Aceste inscripții nu doar confirmă utilizarea extinsă a latinei, ci și demonstrează uniformitatea limbii în Imperiu.¹¹

Romanizarea lingvistică a avut un impact profund asupra dacilor. Deși inițial aceștia vorbeau limba lor proprie, latina a devenit rapid mijlocul principal de comunicare. Recrutarea dacilor în trupele auxiliare romane a fost un alt factor care a contribuit la adoptarea limbii latine.¹²

Bibliografie

1. Ardevan, Radu, *Viața municipală în Dacia Romană*, Editura Mirton, Timișoara, 1998
2. Anuarul Institutului-istorie-arheologie_iasi_xenopol_tom-II_an-1965,
3. Macrea, Mihail, *Viața în Dacia Romană*, Editura Științifică, București, 1969
4. Nemeti, Sorin, *Sincretismul religios în Dacia Romană*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2005
5. Pop, Constantin, *Religie și Urbanism În Dacia Romană*, în *Sargetia Acta Musei Devensis*, vol. XXV, 1992-1994, p. 181-192.

Romanisation of the Daco-Getae

The Daco-Roman Wars were major conflicts between the Roman Empire and Dacia, which took place under the reign of the Roman Emperor Trajan, the most important of which occurred between 101-102 and 105-106 AD. These wars play an important role in Roman history because they led to the Roman conquest of Dacia and its incorporation into the Roman Empire.

After the conquest, Roman Dacia underwent an intense process of Romanisation, which would lead to major changes among its inhabitants. The population would begin to adopt Roman beliefs and customs and would be forced to use the Latin language. Among the factors that contributed to the

¹⁰ Doc. Anuarul-institutului-istorie-arheologie_iasi_xenopol_tom-II_an-1965, p.35

¹¹ Macrea, Mihail, *Viața în Dacia Romană*, Editura Științifică, București, 1969 p.50

¹² Doc. Anuarul-institutului-istorie-arheologie_iasi_xenopol_tom-II_an-1965, p. 60

process of Romanisation of the Dacians were the army, veterans, settlers, urbanisation, administration, economic life, religion and, last but not least, the Latin language.

Jurnal de călătorie – „ Un român în Peru în anul 1500”

Grigoruț Ștefania – Denisa, Clasa a IX-a A
Profesor coordonator: Popa Georgiana Brîndușa
Liceul Tehnologic *Mihai Busuioc*, Pașcani, județul Iași
Concurs *Cunoaștere și Creativitate*, ediția I,
Secțiunea „Povestea unei Civilizații”

În anul 2025, simți mereu că lipsește ceva. Ai vise mari, cu păduri pline, castele și un nume pe care nu ți-l amintești. Până într-o zi, când, la o mănăstire veche din România, găsești un portret de peste 500 de ani. În acel moment, începe o legătură ciudată: am viziuni și trăiesc amintiri care nu sunt ale mele. Eu din 2025 și eu din 1500 comunicăm — prin vis, prin timp, prin memorie sau prin magie. De aici începe aventura propriu-zisă, călătorind în timp până în Peru în urmă cu 525 de ani aflând secretele culturii de acolo.

4 aprilie 1500 – Coasta Perului

Dragă jurnalule,

Nu-mi pot explica cum am ajuns aici. Ultima mea amintire clară este biblioteca din Roma, învăluită în lumina după-amiezii, cu manuscrise împrăștiate și hărți vechi ale lumii cunoscute. Am adormit studiind cărți despre civilizații dispărute. M-am trezit pe o plajă necunoscută, cu valuri repezi și o căldură umedă, apăsătoare. Niciun chip cunoscut, niciun sunet familiar, doar păsări stranie și urme de pași în nisip.

Localnicii m-au găsit repede. M-au privit cu uimire, poate cu teamă. Pur tauca, limba lor, e un dans de sunete necunoscute. Dar gesturile sunt universale. M-au dus într-un sat, mi-au oferit apă și hrană. Porumb fiert, ceva ce seamăna cu pește uscat și o băutură din porumb fermentat ciicha, mi-au spus. Însă tot ce gustam până atunci mi se părea fascinant deoarece erau foarte bune la gust. Ziua respectivă a trecut foarte repede fără să-mi dau seama.

5 aprilie – Templul Soarelui din Cusco

A doua zi am călătorit mult prin munți înalți, unde aerul devine rece și pașii sunt mai grei. Lamele ne-au însoțit ca niște paznici blânzi, iar drumurile erau pavate cu pietre perfect așezate, dovadă a unei civilizații sofisticate. Am ajuns în Cusco, capitala Imperiului Inca, centrul unei lumi pe care romanii nici n-ar fi îndrăznit să o viseze.

Aici, totul e construit cu o precizie ce ar face orice arhitect român să ofteze: pietre gigantice, așezate fără mortar, dar care rezistă timpului și cutremurelor. Templul Soarelui – Coricancha – e învăluit în aur, iar statuile zeilor strălucesc sub lumina lui Inti, zeul Soare.

Am asistat la o ceremonie religioasă. Preoții purtau veșminte brodate cu simboluri aurii și au oferit daruri zeilor: frunze de coca, flori, chiar sânge. Nu e ușor să vezi un copil sacrificat fără ca sufletul să tremure. Dar în ochii lor nu e cruzime, ci o credință profundă în ordinea cosmosului.

6 aprilie – Povestea poporului Inca

Am început să învăț limba lor, să înțeleg credințele și legile care îi guvernează. În Imperiul Inca, fiecare are un rol: agricultor, țesător, mesager sau războinic. Totul e organizat cu o rigoare uimitoare. Drumurile lor se întind pe mii de kilometri, prin munți și jungle. Au sisteme de irigație, terase agricole și orașe sculptate în stâncă.

Mi s-a povestit despre Viracocha, zeul creator, despre Pachamama – mama pământ, și despre cum Soarele le-a dat viață conducătorilor lor. Sapa Inca, împăratul, este considerat fiul Soarelui. Nimeni nu-l privește în ochi, iar cuvintele sale sunt urmate fără ezitare.

Femeile țes cu mîgală veșminte din lână de alpaca, iar culorile țesăturilor vorbesc despre statutul social și regiunile de proveniență. Muzica lor e melancolică, dar vie, cântată la flaute și tobe din piele de animal. Mi s-a mai spus că în Inca, tradiția era mai diferită. Fiul era cel care conducea armata.

7 aprilie – Pe drumul mătășii din vest

Un bătrîn mesager, cu fața brăzdată de ani și ochii plini de înțelepciune, m-a însoțit în acea zi. Purta o tunică simplă, dar cusută cu simboluri sacre. Mi-a vorbit, cu răbdare, despre drumurile lungi pe care le parcurgeau curierii incași – chasquis – alergători neobosiți, care transmiteau mesaje între provincii folosind un sistem de noduri pe sfori, numit quipu.

Am aflat de la el despre schimburile comerciale care aveau loc în imperiu: aur și argint din munți, sare, cartofi, porumb și țesături fine. Se vorbea, cu teamă, despre oameni necunoscuți care veneau dinspre răsărit, dincolo de mare.

„Au pielea deschisă, barba mare și vin pe munți plutitori de lemn.” mi-a spus. Îi numea „oaspeți ai zeilor”, dar vocea lui trăda îngrijorare.

Eu știam cine sunt: conchistadorii. Hernán Cortés în Mexic, iar peste puțină vreme, Francisco Pizarro va sosi și în Peru. Va aduce cu el sabia, focul și moartea. Știam ce avea să se întâmple. Dar nu aveam dreptul să schimb istoria. Cuvintele mele nu ar fi fost crezute. Sau poate ar fi fost – și m-ar fi văzut ca un trădător sau ca o zeitate falsă.

Mi-am privit mâinile. Ele nu purtau arme, ci scrijelituri de cerneală. Eu nu sunt cuceritor, sunt povestitor. Dar în acea seară, m-a apăsător sentiment de vină. Cunoșteam finalul, dar nu puteam face nimic. Singurul lucru pe care-l puteam face era să observ, să simt și să scriu – ca mărturie pentru ce a fost cândva.

8 aprilie – Noaptea din Machu Picchu

Drumul spre Machu Picchu a fost ca o călătorie în cer. Cărările șerpuiau prin stânci și păduri de nori. Pe marginea prăpăstiilor, viața părea suspendată între pământ și infinit. Nimic nu m-a pregătit pentru ce urma să văd: o cetate ascunsă, construită parcă în taină, unde cerul și piatra se contopesc.

Machu Picchu era un loc sfânt, rezervat nobililor, preoților și poate chiar Sapa Inca însuși. Teraselor agricole se întindeau ca niște trepte spre zei, iar clădirile din piatră aveau o armonie care îți tăia respirația. Fără mortar, fără unelte de fier – și totuși, perfect.

Am fost lăsată să dorm acolo, pe o platformă cu vedere spre vale. Noaptea a venit repede. În jurul meu, doar sunetele pădurii – insecte, vânt, ape care curgeau în adâncuri. Deasupra, un cer plin de stele cum nu mai văzusem niciodată. Crucea Sudului strălucea, iar constelațiile incașe – condorul, lama, șarpele – păreau să vegheze asupra mea.

Am adormit gândindu-mă la sensul acestei călătorii. Poate că Machu Picchu nu e doar o construcție de piatră, ci o punte între lumi. Între trecut și prezent. Între pământ și cer. Între ceea ce a fost și ceea ce va fi.

În vis, zeul Inti mi-a vorbit. Mi-a spus: „Scrie. Păstrează vie lumina noastră, chiar dacă trupurile vor pieri.” M-am trezit cu inima grea, dar și cu o misiune clară.

9 aprilie – Plecarea

Dimineața, ceața acoperea Machu Picchu ca o pătură albă. Șamanul satului, un bătrân cu ochi pătrunzători și glas blând, s-a apropiat de mine. Nu mi-a spus multe cuvinte, dar fiecare era o rugăciune. M-a uns cu apă dintr-un izvor sacru, mi-a atins fruntea cu frunze de coca și a rostit un cântec ritualic

către Soare. A spus că „drumul meu se încheie aici, dar amprenta mea va rămâne.”

Mi-a oferit un mic obiect de aur: o statueta în formă de condor, pasărea sacră a cerului. „Condorul te va purta înapoi, acolo unde îți este locul.” a spus. Și apoi, la fel de tăcut cum venise, s-a îndepărtat.

Am închis ochii.

Când i-am redeschis, eram din nou în biblioteca din Roma. Manuscrisele erau pe masă, lumina soarelui cădea pe o hartă veche. Am clipit de mai multe ori. A fost vis? O halucinație? O glumă a minții obosite?

Dar în buzunarul togii mele, am simțit greutatea micii statui de aur. Nu, nu a fost vis.

M-am așezat la birou și am început să scriu. Despre Cusco, despre Soare, despre lama care m-a privit cu blândete, despre stelele de la Machu Picchu. Scriam cu patimă, cu lacrimi, cu dor. Nu scriam doar despre incași. Scriam despre ceea ce am înțeles: că o civilizație nu moare cu adevărat cât timp cineva o păstrează în memorie.

Istoria nu înseamnă doar bătălii și cuceriri, ci și vise, credințe, ritualuri și oameni care au trăit cu demnitate, chiar dacă au fost uitați. Civilizația incașă, chiar dacă a fost distrusă de invazie, trăiește în pietrele rămase, în legende și în inima celor care aleg să le spună povestea.

Încă o filă a vieții s-a scris azi. Răsfoiesc timpul și merg mai departe.

Noapte bună, jurnalule! Ne vedem mâine!

Travel Diary – “A Romanian in Peru in 1500”

In the year 2025, you always feel something is missing. You have big dreams, with full forests, castles and a name you cannot remember. Until one day, at an old monastery in Romania, you find a 500-year-old portrait. At that moment, a strange connection begins: I have visions and experience memories that are not my own. I from 2025 and I from 1500 communicate - through dreams, through time, through memory or magic. From here begins the adventure proper, travelling back in time to Peru 525 years ago and learning the secrets of the culture there.

Medieval Romania: The crossroads of empires

Fotea Matei Costin, clasa a X-a
 Colegiul Național *Mihail Sadoveanu* Pașcani
 Prof. coordonatori: Lb. Engleză - Hărățu Elisabete; Istorie - Vamanu Melania
 Concurs *Cunoaștere și Creativitate*, ediția I,
 Secțiunea *Povestea unei Civilizații*

The fall of the Roman Empire gave birth to a new Europe and would signify the beginning of the Medieval Age. In its place, dozens of new kingdoms and realms would form, some with completely new identities and culture and others still treasuring their roman ancestry. One of the best examples is Romania, a nation formed through several combinations of cultures and peoples. Although for most of its history it was splintered between spheres of foreign influence, the uniqueness of Romanian culture persevered and inspired the creation of the state of Romania, which we nowadays know. But to get there, we have to take a look far back in the past, at the dawn of the Medieval Era.

The first accounts of Romania are vague. In the 10th century, the earliest historical accounts, it was separated into four central regions: Wallachia, Moldova and Transylvania and Dobruja. They were not one, unified state or kingdom. The lands were governed by small noble families. Although they all spoke the same language, had almost the same culture, there was no king to unify them. There was also no concept of Romania, as the people would call themselves Vlachs or Moldavians. Eastern peoples, such as the Pechenegs and Cumans, controlled the area during these times. Soon enough came the Hungarian people, who became dominant over the region politically and militarily.

Wallachia, situated South of the Carpathians, the first truly stable and independent state was created in 1330 by Basarab I (1310-1352) after he defeated the Hungarian army at the battle of Posada.

Moldova, East of the Carpathians, formed when Bogdan I (1359-1365), a noble from Maramureș, revolted against the Hungarians Transylvania remained under Hungarian control. The region became one of the most culturally diverse places, as the area was settled with Hungarians, Germans, Romanians.

Dobruja had a similar fate, remaining under Bulgarian and Ottoman control.

The Romanians were seen as an anomaly by their neighbours. Despite having been invaded several times before by eastern migrating tribes, they withheld a distorted form of Latin. They did not give up their roman ancestry, instead mixed it with the eastern tribes' influence. Almost all their neighbours would assimilate and form the Slavic identity.

The one thing Romania and her neighbours had in common was the Christian Orthodox faith. South of Danube, was the Byzantine Empire, the remnant of the Roman Empire and the heartland of Orthodoxy. Romanians were accepting towards the byzantine culture, which would influence their Church. All monasteries and churches in the Romanian space were painted according to byzantine art with Icons of saints, depictions of biblical events, and so on. Transylvania and Dobruja were a bit more diverse in this aspect. The Hungarians spread Catholicism in Transylvania, and in Dobruja, the Ottoman Turks and Tatars spread Islam. They however were minorities in both cases. Orthodoxy would anchor itself in the Romanian identity, and Wallachia and Moldova would become bastions of the Christian fate.

Another big aspect of the Romanian society was the agriculture. The population was spread across large swaths of land, there were few cities and markets, so the backbone of the Romanian realms were the farmers working on the fields.

Overall, the Romanian medieval society was very traditional, unlike in Western Europe. The Romanians had to conform to a society built on strict hierarchy, religion and hard work. While this brought stability, it slowed development in many areas.

Moldova and Wallachia found themselves caught between some of the greatest powers of Europe: Hungary in the West, the Ottoman Empire in the South, and the Russian Empire in the East. The two small Romanian kingdoms became buffer zones between the rivals. Especially with the emergence of the Ottomans, a fresh new power that in 1452 erased the last holdout of the Byzantine Empire at Constantinople. The ottomans quickly moved into the Balkans, opening a new connection between Europe and Asia. They also brought Islam, a new religion for Eastern Europe. It was no doubt, the arrival of the ottomans sparked a power struggle between the three empires. Romania was to be caught in the crossfire. The Romanian Countries had to pay tribute and swear allegiance to the empires in order to survive. This led to constant switching of sides in conflicts. In the end, the Ottoman empire got more

influence over Wallachia and Moldova as the years went by. However, some Romanian kings refused to bow to the Sultan.

Here are some examples of their bravery and defiance:

The Ottoman Empire was relentless and set its sights on Wallachia and Moldova early on. In 1395, they made their first attempt at invading Wallachia. Mircea the Elder (1386-1418) the Wallachian voivode at the time, readied his army to defend. He defeated the Ottomans at the Battle of Rovine, using the swampy terrain and ambush tactics. While he ended up signing peace and paying the Ottomans reparations, he was one of the first to stand against Ottoman expansion.

Another worthy example is Stephen the Great (1457-1504). He reigned over Moldova. He is seen as one of the most influential figures in Romanian history. He went against Hungary, the Ottoman Empire and even Wallachia, which was a puppet state at the time. His most famous deed was winning the Battle of Vaslui in 1475 with 40.000 men, facing off 120.000 Ottoman soldiers. This victory won him the title of "Champion of Christ" given by the Pope himself. It is said that for every victory in battle, he built a monastery.

Vlad the Impaler (1448-1476) of Wallachia is probably the most well known Romanian king. He inspired vampire legends in popular culture. Outside of Romania, he is known as Dracula. He was the most brutal leader Romania had seen. He had those opposing him tortured and impaled. During his early childhood, he was taken hostage by the Ottoman Court, where he learned the Turkish language. He was mistreated and imprisoned however, while his brother, Radu, was accepted by the Ottomans and proposed as a future voivode of Wallachia. This turned him into the ruthless leader we all know. He led a violent campaign against the Ottomans. While he failed and was later executed, he left a deep scar in the Empire's influence.

I'm going to end the list with Michael the Brave (1593-1601). He was a Wallachian king that in the end, managed to unite all the Romanian kingdoms. He started off as a low level nobleman. Wallachia was at a difficult point in its history. The Ottomans were pressing for more tribute. Michael rose up and became Domn of Wallachia. The following year, he started his campaign against the Ottomans. Sigismund Bathory, the Hungarian ruler over Transylvania, helped him. Once the Ottomans were beaten following a series of battles including Călugăreni in 1595, the relationship between Bathory and Michael degraded, resulting in another war. Michael won this one too, after the battle of Șelimbăr. After this, the union was official. It however did not hold for long. Polish and Hungarian interventions dismantled Michael's union, and he was killed by mercenaries at Turda, in 1601.

While the Romanian kingdoms were often under the control of their neighbours, they never truly gave up fighting for freedom. Romanian culture stood the test of time and war.

In the end, we could say Romania was truly the Crossroads of empires. For centuries, the plains, hills and mountains of Romania were the borderland between great civilisations, peoples, religions and ideologies.

Sources:

https://en.m.wikipedia.org/wiki/Romania_in_the_Middle_Ages

<https://www.romania-insider.com/making-of-romania-the-medieval-states>

https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Mircea_cel_B%C4%83tr%C3%A2n

https://ro.m.wikipedia.org/wiki/Vlad_%C8%9Aepe%C8%99

<https://www.twinkl.ro/teaching-wiki/mihai-viteazul>

**”The Moldavian Chronicle – A Bridge Between East and West”
”Moldavian chroniclers translated into English”**

Neculăeș Antonio Adrian, Popa Lorena Cristina - clasa a XI-a
Profesor coordonator - Pîrja Ana-Maria
Liceul Tehnologic *Mihai Busuioc*, Pașcani, județul Iași
Concurs *Cunoaștere și Creativitate*, ediția I,
Secțiunea *Atelier de traducere și interpretare culturală*

How Was Voroneț Built?

Stephen the Good, after defeating the Turks at Războieni, went to enter the Neamț Fortress. Since his mother was inside the fortress, she didn't let him in and told him that, just like a bird cannot return to its nest without earning it, he must go gather an army and win. So, by her word, he went uphill and gathered soldiers.

The Turkish emperor came with his whole army to the Neamț Fortress. He placed cannons on a mountain facing the fortress and started bombarding it. Inside, they began firing back. When the emperor saw that nothing was working, he ordered his men to aim at a specific spot where he thought there was a weakness. But the defenders destroyed their cannons with a single shot.

Then Stephen, having gathered his army, went to Voroneț, where a monk named Daniil was living. Knocking at Daniil's door, he asked to be let in. The monk told him to wait until he finished his prayers. After praying, he welcomed Stephen and heard his confession.

Stephen asked the monk what to do, since he could no longer resist the Turks. Should he surrender or not? The monk told him not to surrender and that the war was his to win. If he would win, he should build a monastery there in the name of Saint George.

„Stephen then went with his army to Cernăuți and Hotin, gathering more people along the way. The Turks, hearing that Stephen was coming, left the Neamț Fortress and began to retreat. Stephen chased them until they crossed the Danube. Then, Stephen returned and began building the Voroneț Monastery. He dedicated it to Saint George.

(Grigore Ureche - ”Letopisețul țării Moldovei”)

Translation of Excerpt from Dimitrie Cantemir

“Description of Moldavia”

“These people (the Moldovans) are not very different from the Italians, in their nature, language, and customs; they are wild and very brave people and, even though they rule over a very small country, there is no other nation that shows so much bravery and honor in war, fighting and defeating many enemies around them or defending themselves better when attacked. They are so brave that they have fought and defeated enemies coming from all sides, attacking at the same time. For Stephen, who ruled in Dacia during the time of our ancestors, defeated in the same summer, in a hard war, Baiazid of the Turks, Matthias of the Hungarians, and John Albert of the Poles.”

(Dimitrie Cantemir – “Description of Moldavia”)

Translation of Section XXV

When Vasilie-vodă took the throne, it was winter. The country was left with forests and many villages, and he sat on the ruling chair because there was nothing else to be done. Vasilie-vodă wrote to all the boyars in the country and to all the Moldovans who had fled to neighboring lands, telling them to leave their parents, brothers, relatives, and all their wealth and return to the country, promising them forgiveness. Believing him, they left their families and wealth behind and came back. But Vasilie-vodă gathered them all—boyars, servants, and everyone who had returned—and killed them and took all their possessions.

(Ion Neculce - ”Letopiseșul Țării Moldovei. O samă de cuvinte”)

Noi direcții în politica externă sovietică între anii 1953-1955

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

Moartea lui Stalin în martie 1953 a produs o schimbare substanțială a politicii externe sovietice. Uniunea Sovietică face câțiva pași importanți până în 1955 pentru a ieși din izolarea produsă de politica externă stalinistă. În iulie 1953 se semnează armistițiul din Coreea. În Europa au loc numeroase schimbări, cele mai spectaculoase fiind restabilirea legăturilor cu Tito, semnarea Tratatului de Pace cu Austria la 15 mai 1955 și retrocedarea bazei Pokkala către Finlanda și retragerea totală a sovieticilor din Finlanda, în septembrie 1955¹. Politica sovietică a fost prudentă. În această perioadă au loc multe schimbări, mai multe colonii obținându-și independența, astfel creându-se un vacuum de putere pe care sovieticii nu se grăbesc să-l acopere imediat². Politica sovietică față de această lume, ce va deveni în curând cunoscută ca „lumea a treia”, începe să se contureze treptat și lent. Un prim pas important îl reprezintă livrarea de arme sovietice către Guatemala în 1953, un stat care nu era comunist. Stalin refuzase o cerere anterioară, în viziunea sa acest mic stat fiind în tabăra imperialistă. În același timp Gheorghi Malenkov începe să vorbească în termeni foarte calzi despre liderii lumii a treia, în special despre Jawaharlal Nehru din India. Optica asupra „burgheziei naționale” se schimbă după câteva decenii³. În mai 1954, revista „Kommunist” publică un articol semnat de S. Semenov și V. Ermolaev prin care este atacată teza apărută într-o lucrare despre America Latină. Cei doi autori susțineau contrariul tezei, America Latină nu este un întreg și diferă de la țară la țară și în multe state latino-americane există o puternică burghezie națională și intelighenția care

¹ R.W. Pethybridge, *A History of Postwar Russia*, Allen & Unwin, London, 1967, p. 143-149.

² Ben-Cion Pinchuk, *Soviet Penetration into the Middle East in Historical Perspective* în Michael Confino și Shimon, Shamir, *The URSS and the Middle East*, Israeli universities Press, Jerusalem, 1973, p. 65.

³ Jerry F. Hough, *The Struggle for the Third World. Soviet Debates and American options*, The Brookings Institution, Washington D.C., 1986, p. 227-229.

sunt ostile și rezistă capitalismului american. Era o schimbare majoră în gândirea sovietică și era un semnal al unei noi abordări a politicii externe sovietice. În mai puțin de un an, evaluarea oficială asupra liderilor și exponenților „burghezi naționali” s-a schimbat radical.

Sovieticii deschid două canale concomitent cu aceste țări. În primul rând, se dezvoltă relațiile diplomatice clasice și oficiale. Pe de altă parte, continuă implementarea și consolidarea partidelor comuniste din aceste state, ele fiind considerate, încă, vârful de lance al penetrației sovietice. Liderii sovietici vor încuraja partidele comuniste locale să sprijine aceste noi regimuri. Comuniștii locali, în timpul vizitelor tot mai frecvente ale liderilor sovietici în aceste țări, vor fi foarte jenați de îmbrățișările dintre acești lideri sovietici și liderii locali pe care nu cu multă vreme în urmă îi denunțaseră energic ca fiind „lachei ai imperialismului american.”⁴

În același timp, la Moscova se purta o luptă crâncenă pentru putere. Situația provizorie care se instalase după moartea lui Stalin nu putea rezista foarte mult timp. Hrușciiov era concentrat asupra consolidării poziției sale și eliminării competitorilor săi. În timpul acestei lupte, el s-a concentrat, consecutiv, asupra a trei mari chestiuni. În plan intern era preocupat de agricultură și de inițierea procesului de destalinizare. În problema politicii externe, el s-a aliat cu „moderații” din partid pentru a produce o schimbare a cursului diplomației sovietice.⁵ Oponenții lui Hrușciiov argumentau că liderii burghezi naționali, de cele mai multe ori, suprimau mișcările comuniste locale. Ei acționau și argumentau pe baza conceptelor ideologice elaborate în timpul lui Stalin. Era evident că teoria „pură” a celor două lagăre nu mai era viabilă. Trebuia ca diplomația sovietică să adopte o linie mai puțin ideologizată față de lumea a treia. Treptat, un nou concept a fost elaborat. Autorul acestui nou concept, inspirat de Hrușciiov, era Gheorghe Mirsky.⁶ El preconiza o politică duală față de occident: cooperare în relațiile directe est-vest, dar înfruntare în lumea a treia. Moscova avea să colaboreze cu orice țară noncomunistă din lumea a treia care rezista occidentalilor. Spre exemplu, guvernele indian și indonezian erau considerate destul de „antiimperialiste”, deși acceptau investiții occidentale. Comuniștii locali erau încurajați să coopereze cu aceste guverne.

După Al Doilea Război Mondial, Franța și Marea Britanie, slăbite de război, încep să-și piardă posesiunile coloniale, alături de alte puteri coloniale

⁴ *Ibidem*, p. 149-150.

⁵ Zbigniew Brzezinski și Samuel P. Huntington, *Political Power: USA/URSS*, Viking Press, New York, 1965, p. 246-247.

⁶ John W. Spanier, *American Foreign Policy since World War II*, Praeger, New York, 1960, p. 228-229.

mai mici precum Olanda, Belgia sau Portugalia. Liderii noilor state recent eliberate nu doreau să intre în competiția și în noul conflict apărut, Războiul Rece. Ei nu doreau să adere la nicio tabără. Deși și Statele Unite și Uniunea Sovietică erau total ostile colonialismului, elitele burgheziei naționale care luptaseră pentru independență nu agreau nici comunismul rigid al lui Stalin, dar nici anticomunismul american. Aceste state vor forma lumea a treia⁷, o lume care refuză bipolarismul și încercau să găsească o a treia cale și să consolideze cooperarea între tinerele state independente. Ele nu aveau niciun interes să adere la una dintre taberele aflate în conflict și nu datorau nimic Statelor Unite sau Uniunii Sovietice. Sintagma de “lumea a treia” aparține secretarului general al ONU din acea perioadă, Dag Hammarskjöld, această lume cuprinzând statele recent eliberate, dar sărace, din Asia, Africa și America Latină. Unul dintre liderii acestei lumi în formare a fost premierul indian Jawaharlal Nehru, India fiind un simbol al acestei lumi. El va iniția în martie 1947 o conferință la New Delhi la care vor participa 28 de state asiatice și din Orientul Mijlociu, inclusiv republicile sovietice din Asia Centrală. Această conferință a avut un puternic discurs anticolonial și va fi urmată de o nouă conferință la New Delhi în ianuarie 1949. La această conferință Turcia nu va mai participa, iar republicile sovietice nu vor mai fi invitate. Participanții din Asia și Orientul Mijlociu erau divizați între filooccidentali și adepții ai unei linii neutre, echilibrul întrei ei fiind foarte fragil. Această solidaritate precară se va destrăma după ce Mao Ze Dong va prelua puterea în China și după ce va izbucni războiul din Coreea.

În 1954, Sukarno, liderul Indoneziei, și Nehru întreprind demersuri pentru organizarea unei noi conferințe după ce noi blocuri militare au apărut în Asia (SEATO – South East-Asia Treaty Organisation) și în Orientul Mijlociu (Pactul de la Bagdad). Noua conferință a avut loc la Bandung, în martie-aprilie 1955 și a fost dedicată stimulării cooperării între statele asiatice și afro-asiatice. Au fost invitate 29 de state din care 6 din Africa, mai puțin Israelul. La Bandung, China comunistă⁸, prin ministrul ei de externe Chou En-lai a marcat un prim succes diplomatic. Alături de Nehru, el a impus adoptarea celor „5 principii” pe care India și China comunistă le conveniseră în aprilie 1954: neagresiune, respect mutual pentru integritatea și suveranitatea teritorială a celuilalt, neintervenția în afacerile interne ale celorlalți, egalitate și avantaj mutual, coexistență pașnică și cooperare economică⁹. China a apărut ca o campioană a decolonizării, deși ea

⁷ Despre lumea a treia vezi Peter Calvocoressi, *Politica mondială după 1945*, ediția a VII-a, Allfa, București, 2000, p. 163-170.

⁸ Donald W. Treadgold, *Twentieth Century Russia*, Rand McNally, Chicago, 1959, p. 444.

⁹ Constantin Bușe și Alexandru Vianu, *Relații Internaționale în acte și documente*, volumul III, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1983, p. 89.

fusese declarată de către ONU cu câțiva ani mai înainte „agresoare“ în timpul războiului din Coreea.

Uniunea Sovietică nu a fost reprezentată la Bandung, Vorosilov trimițând salutul sovietic participanților, precum și liderii locali ai Uzbekistanului, Turkmenistanului și Kazahstanului.¹⁰

Uniunea Sovietică s-a bucurat de multă simpatie la Bandung. Retragerea din Austria și Finlanda, precum și retragerea către China a bazei de la Port Arthur a schimbat imaginea acestor state noi despre noua politică externă sovietică.¹¹ Sovieticii erau îngrijorați de creșterea influenței chineze în rândul lumii a treia și acest lucru i-a forțat să se implice mai mult în această lume, în competiție directă cu un stat comunist. Neutralismul era privit ca o primă etapă spre trecerea la comunism. Astfel, Moscova se va implica în viitor mai puternic în această lume. În noiembrie-decembrie, Hrușciov și Bulganin vor face o vizită în India, Burma, și Afganistan un imens succes diplomatic pentru sovietici.¹²

URSS a beneficiat de succese facile apropiindu-se de lumea a treia, un câștig mare plătit cu un preț mic. Occidentul era în defensivă în zona pe care o dominase total cu câțiva ani în urmă. Curând, Moscova va fi însă cuprinsă într-un joc în care riscurile asumate vor fi uriașe, iar beneficiile nu vor acoperi aceste riscuri.¹³

La începutul lui 1956 în Uniunea Sovietică s-a realizat că este posibilă tranziția către socialism și prin alte metode în aceste țări care nu erau comuniste. Principalul laborator al acestei teorii a devenit Orientul Mijlociu. Mișcarea de eliberare națională și „neutralismul activ“ au început să fie încurajate și susținute în lupta lor antioccidentală. Congresul al XX-lea al PCUS va schimba politica externă sovietică la nivel de principii și la nivel ideologic. Hrușciov a infirmat teza anchilozată și ortodoxă a lui Stalin despre inevitabilitatea războiului dintre statele capitaliste și cele socialiste și a pledat pentru o nouă teorie, aceea a diferitelor căi de ajungere la socialism, mult mai flexibilă și care permitea mai multe interpretări și oferea spațiu de manevră diplomației sovietice. Hrușciov a schimbat termenii dezbaterii declarând că „preceptul marxist-leninist precum că războaiele erau inevitabile atât timp cât există imperialism“ nu mai era valid¹⁴. El a înlocuit vechiul concept al celor două lagăre cu un nou concept al celor „două zone“. „Zona războiului“ era compusă din statele capitaliste occidentale, iar „zona păcii“ era formată din statele

¹⁰ R.W. Pethybridge, *op. cit.*, p. 148-149.

¹¹ Peter Calvocoressi, *op.cit.*, p. 169.

¹² R.W. Pethybridge, *op. cit.*, p. 150.

¹³ Henry Kissinger, *Diplomatia*, All, București, 1998, p. 477.

¹⁴ Jerry F. Hough, *op. cit.*, p. 156-158 și 199-200.

socialiste și statele necomuniste „iubitoare de pace“, o sintagmă care desemna state nealiniate, dar prietenoase față de Uniunea Sovietică, sau antioccidentale.¹⁵

NEW DIRECTIONS IN SOVIET FOREIGN POLICY BETWEEN 1953-1955

Stalin's death in March 1953 brought about a substantial change in Soviet foreign policy. The Soviet Union had taken some important steps by 1955 to break out of the isolation caused by Stalinist foreign policy. The Korean armistice was signed in July 1953. Numerous changes took place in Europe, the most spectacular being the re-establishment of ties with Tito, the signing of the peace treaty with Austria on 15th May, 1955, the handover of the Pokkala base to Finland and the total Soviet withdrawal from Finland in September 1955. Soviet policy was cautious. Many changes took place during this period, with several colonies gaining independence, thus creating a power vacuum which the Soviets were in no hurry to fill immediately. Soviet policy towards this world, which would soon become known as the "Third World", began to take shape gradually and slowly.

The USSR benefited from easy successes by moving closer to the Third World, a great gain paid at little cost. The West was on the defensive in the area it had totally dominated a few years earlier. Soon, however, Moscow would be caught up in a game in which the risks taken would be huge and the rewards would not cover the risks.

At the beginning of 1956, it was realized in the Soviet Union that a transition to socialism was possible by other means in those countries that were not communist. The main laboratory of this theory became the Middle East. The national liberation movement and active neutralism began to be encouraged and supported in their anti-Western struggle. The 20th Congress of the CPSU would change Soviet foreign policy on a principled and ideological level. Khrushchev rejected Stalin's entrenched and orthodox theory of the inevitability of war between capitalist and socialist states and advocated a new theory of different paths to socialism, which was more flexible, allowed for more interpretations and gave Soviet diplomacy room for manoeuvre. Khrushchev changed the terms of the debate by declaring that the Marxist-

¹⁵ Ben-Cion Pinchuk, *op. cit.*, p. 65-66.

Leninist precept that wars were inevitable as long as imperialism existed was no longer valid. He replaced the old concept of two camps with a new concept of two zones. The war zone consisted of the Western capitalist states, and the peace zone consisted of the socialist states and the peace-loving non-Communist states, a phrase for non-aligned but Soviet-friendly or anti-Western states.

Aspecte programatice comune Revoluției americane și celei franceze. Privire comparativă

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Revoluționarii francezi i-au admirat și i-au privit pe americani ca pe proprii predecesori, deoarece ideea americană de revoluție apare asemenea unui punct de legătură între accepția ei engleză și accepția ei franceză. În funcție de unghiul din care este privită, revoluția americană poate fi considerată „moștenitoarea Revoluției engleze” sau „evenimentul care anunță Revoluția franceză”. Adevărații „fii ai libertății”, acționând în spiritul constituționalismului englez, americanii și-au proclamat independența. Prin *Declarația de Independență*, redactată în spiritul teoriei drepturilor naturale, exprimând voința de libertate, apoi organizându-se prin Constituție, nord-americanii au pus încă o piatră la temelia lumii moderne. Francezii au preluat unele valorile revoluționare americane, și prin *Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului*, au impus politic ruptura definitivă de valorile Vechiului Regim.

Sursele de inspirație pentru aceste documente avute în vedere au fost variate. *Petiția dreptului*, acel protest înaintat în 1628 de Parlament către regele Carol I, redactat prin prisma dreptului națiunii asupra regulilor de conduită care trebuiau respectate; *Declarația drepturilor*, din anul 1689, prin care în Anglia se instaura regimul monarhico-constituțional, justificând înlăturarea puterii discreționare a regelui, datorită voinței reprezentanților reuniți în Parlament. Gândirea politică iluministă – John Locke și Jean Jacques Rousseau – din secolul al XVIII-lea, care așeza suveranitatea poporului printre principiile fundamentale de organizare a statului.¹

Declarația de Independență cristalizează ruptura dintre Anglia și coloniile sale nord-americane, statuând dreptul poporului de a schimba acea guvernare care nu-i poate „garanta siguranța și fericirea.”² *Declarația drepturilor omului și ale cetățeanului* constituie pasul decisiv în efortul desprinderii Franței de Vechiul Regim³, de monarhia absolutistă, acest document a marcat

¹ George Brown Tindall, David E. Shi, *America. O istorie narativă*, Editura Enciclopedică, București, 1996, vol. I, p. 130.

² Carl L. Becker, *The Declaration of the Independence*, Vitange Books, New York, f.a., p. 6.

³ Philippe Raynaud, *Revolution française et révolution américaine*, în *L'Héritage de la Révolution française*, Francois Furet(coord.), Editura Hachette, Paris, 1989, p. 53.

ruptura definitivă cu vechea societate, cu vechile valori. Noul stat care a avut la geneza sa *Declarația de Independență*, a primit numele de Statele Unite ale Americii, după adoptarea Constituției din anul 1787. Prin acea Constituție, americanii au devenit primul exemplul al istoriei moderne, în care un popor și-a construit în mod deliberat sistemul sub care dorea să trăiască.⁴ Franța nu a trebuit să legitimizeze existența unui nou stat, ci doar a unui nou regim politic, prin adoptarea *Constituției anului I*.⁵ Documentele amintite întrunesc asemănări prin faptul că toate încearcă să reglementeze, printr-o formă scrisă, să concretizeze schimbările survenite la nivel politic și ideologic.

Criza politică generată de conflictul dintre colonile americane și Anglia⁶ devenind tot mai evidentă, a reprezentat ocazia ca, la cel de-al doilea congres de la Philadelphia, din 4 iulie 1776, să se adopte *Declarația de Independență*. Redactată de Thomas Jefferson, *Declarația* evoca drepturile naturale, ca fundament al luptei pentru libertate și independență.⁷ *Declarația* a fost urmată de măsuri militare și, deși inițial se părea că aveau câștig de cauză englezii, evenimentele au luat o altă turnură după lupta de la Saratoga (1777). Doi ani mai târziu, prin tratatul de pace de la Versailles, Anglia a recunoscut independența Statelor Unite, iar anii de după încheierea războiului au fost dedicați organizării noului stat conform principiilor pentru care americanii luptaseră. Exercițiul practic nu a fost deloc simplu, lupta politică dându-se, în principal, între republicanii adepți ai independenței fiecăreia din fostele colonii și federaliștii susținătorii ai unității. Disputa a fost tranșată în anul 1787 – în favoarea federaliștilor conduși de George Washington – prin adoptarea unei Constituții de inspirație luministă.⁸ Cu ocazia elaborării Constituției au fost exersate și diversificate noi forme de exprimare și exercitare a democrației politice: dezbaterile, rezoluția, consensul, compromisul, amendamentul și votul majoritar. La 17 septembrie 1787, Constituția a fost dată publicității, supusă dezabaterii publice și ratificării fiecărui stat, fiind necesar acceptul a nouă din cele treisprezece state. A fost aprobată de Congres un an mai târziu și a intrat în vigoare la 4 martie 1789.

⁴ Alexandru Vianu, *Istoria S.U.A.*, Editura Științifică, București, 1973, p. 19.

⁵ Jacques Madaule, *Istoria Franței*, Editura Politică, București, 1973, vol. II, p. 172.

⁶ O analiză detaliată și minuțios organizată a crizei dintre Imperiul britanic și coloniile americane, atât la nivel economic cât mai ales ideologic, este realizată de către Randolph G. Adams în *Political ideas of the American Revolution*, Barnes&Noble, Inc, New York, 1958, passim.

⁷ Carl L. Becker, *op. cit.*, p. 18.

⁸ George Brown Tindall, David E. Shi, *op. cit.*, p. 176.

În Franța, revoluționarii au destituit vechii funcționari, au format gărzii naționale, pe acest fundal Adunarea Constituantă luând o decizie majoră, desființând la 4 august 1789 privilegiile feudale⁹. Marchizul de La Fayette s-a grăbit să depună pe masa Constituanței un proiect de Declarație a drepturilor omului, imitată după cea americană¹⁰. După numeroase conflicte, Declarația a fost aprobată, la 26 august, constituind condamnarea implicită a Vechiului Regim, precum și catehismul filozofic al Revoluției.¹¹ Pasul următor în legitimarea normativă a noului sistem politic din Franța a fost reprezentată de elaborarea și adoptarea unei noi Constituții, având în fruntea textului propriu-zis chiar *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*.¹²

Înainte de a proceda la analiza aspectelor comune ale acestor documente, sunt necesare câteva scurte informații cu privire la structurarea și conținutul lor. *Declarația americană* avea în vedere următoarele principii: individualitatea americanilor ca popor și politica arbitrară a regelui Angliei; valabilitatea drepturilor naturale ale omului, independența este rezultatul voinței opiniei publice; insurgența este proclamată ca fiind legală; independența este un răspuns legitim la încălcarea contractului de guvernare; proclamarea principiilor fundamentale pe care se întemeia și funcționa o societate politică modernă. Constituția din 1787 a fost elaborată nu neapărat în numele unei ideologii, ci al unei realități, fiind un exemplu de creativitate politică și pragmatism. Exprima propria identitate politică a americanilor, fiind un document modern, cu principii de valabilitate universală. Constituția americană enunța în mod clar principiul separării puterilor în stat, deoarece în cele șapte articole se observă o delimitare a atributelor celor trei puteri. Libertățile cetățeanului au constituit obiectul primelor zece amendamente, elaborate între anii 1789-1791.

În Franța, prin *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* se recunoștea egalitatea și libertatea¹³ tuturor oamenilor în fața legii¹⁴, principiul suveranității poporului și separarea puterilor în stat. Prin Constituția din 1791, s-a adoptat o nouă organizare administrativă, financiară și judecătorească,

⁹ Duncan Townson, *Franța în revoluție*, Editura All, București, 2000, p. 66.

¹⁰ Philippe Raynaud, *op. cit.*, p. 57.

¹¹ Albert Mathiez, *Revoluția Franceză*, Editura politică, București, 1976, p. 79.

¹² http://ro.wikipedia.org/wiki/Revoluția_franceză

¹³ În articolul I: „Oamenii se nasc și rămân liberi în drepturi, deosebirile sociale nu pot fi bazate decât pe utilitatea publică.”, *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*, în *Culegere de texte pentru istoria universală. Epoca modernă*, Camil Mureșan(coord.), Editura Didactică și Pedagogică, București, 1973, vol. I(1648-1848), p. 147.

¹⁴ „Legea este expresia voinței generale; toți cetățenii au dreptul să contribuie personal sau prin reprezentanții lor, la alcătuirea ei. Ea trebuie să fie aceeași pentru toți, fie că apără, fie că pedepsește, toți cetățenii fiind egali în fața legii....”, în *Culegere...*

biserica fiind subordonată statului prin *Constituția civilă a clerului*¹⁵, din anul 1790¹⁶.

Comparativ cu *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* și Constituția franceză, din anul 1791, prevederile Constituției americane referitoare la garantarea drepturilor individuale sunt mai puțin elaborate. Au existat chiar opinii potrivit cărora acestea nici nu ar trebui incluse într-o Constituție. Cauza era faptul că nicio carte nu ar fi putut să inventarieze toate drepturile și libertățile individuale, dând astfel putere executivului de a nu le garanta pe cele menționate. În pofida acestor argumente, drepturi și libertăți individuale, explicit formulate, au fost garantate prin adoptarea unor amendamente. O altă motivație a constatat în faptul că, în societatea americană a secolului al XIX-lea, drepturile și libertățile individuale au făcut obiectul unor reglementări locale încă înainte de adoptarea Constituției federale. Aceste legi ale drepturilor au inclus garanții împotriva privării abuzive de libertate, dreptul la asistență juridică, libertatea presei, alegerile libere, dreptul de adunare, de petiție, de asemenea, interziceau acordarea de titluri nobiliare și privilegii exclusive.

Un prim aspect comun, la nivelul celor două declarații, s-ar referi la faptul că ele erau generate de „un lung șir de abuzuri și uzurpațiuni” – *Declarația de independență*, și de „ignorarea, nesocotirea sau disprețuirea drepturilor omului” – *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*. Cu certitudine, se poate face observația că nemulțumirile celor două părți semnatare ale declarațiilor sunt comune în ambele cazuri, dar motivațiile lor sunt total diferite. Astfel, pentru partea americană, adversarii sunt englezii, deci o altă națiune, pe când, în cazul francezilor, opoziția era reprezentată de către membrii deținătorii puterii, așadar chiar din interiorul națiunii.

Aspectele programatice comune nu întrunesc o sinonimie absolută, ci mai degrabă una parțială, având în vedere particularitățile din fiecare spațiu geopolitic și evoluția lor diferită. Elementele comune pot fi identificate la nivelul principiilor, instituțiilor și drepturilor cetățenești. În primul rând, principiul referitor la valabilitatea drepturilor naturale ale omului îl întâlnim atât în *Declarația de Independență*¹⁷, cât și în *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*.

¹⁵ Actul prin care clericii au devenit funcționari publici, în slujba statului.

¹⁶ Serge Berstein, Pierre Milza, *Istoria Europei. State și identități europene (secolul XVI-1815)*, vol. 3, Institutul European, Iași, 1998, p. 345; Duncan Townson, *op. cit.*, p. 81; http://ro.wikipedia.org/wiki/Revoluția_franceză.

¹⁷ „...toți oamenii s-au născut liberi, că sunt înzestrați de Creator cu anumite Drepturi inalienabile, că printre aceste se numără dreptul la Viață, la Libertate și la căutarea Fericirii.”, în George Brown Tindall, David E. Shi, *op. cit.*, p. 1007.

țeanului.¹⁸ Un alt principiu, care se regăsește în textul ambelor declarații, se referă la faptul că independența este rezultatul voinței opiniei publice sau suveranitatea poporului. Se poate menționa că pentru textul american acest principiu privea aspectul național¹⁹, pe când cel francez se referea la aspectul social.²⁰

Aspectul referitor la separarea puterilor în stat îl întâlnim în textele celor două Constituții, bineînțeles cu nuanțările de rigoare. Textul Constituției americane stabilește în mod evident competențele puterii legislative, executive și judecătorești. Puterea legislativă era deținută de către Congres, format din Senat și Camera Reprezentanților. Puterea executivă era reprezentată de către președinte, ales la patru ani, și vicepreședinte. Puterea judecătorească era reprezentată de Curtea Supremă, prin intermediul judecătorilor numiți pe viață de președinte, cu aprobarea Senatului. Textul Constituției franceze preciza că puterea executivă este încredințată regelui și guvernului, puterea legislativă aparținea unei Adunări Naționale Legislative unicamerale. Puterea judecătorească era încredințată unor judecători aleși de către popor. Deosebirile din textul Constituțiilor se referă la faptul că președintele avea prerogative limitate în raport cu regele francez²¹, judecătorii americani erau numiți pe viață de către președinte, cu aprobarea Senatului, iar cei francezi erau aleși de către reprezentanții poporului. O diferență apare la nivelul puterii legislative: unicamerală pentru Franța²² și bicamerală pentru Statele Unite. Corpul legislativ francez era ales la doi ani, asemenea membrilor din Camera Reprezentanților.

¹⁸ Articolul I: „Oamenii se nasc și rămân liberi și egali în drepturi...”, în *Culegere...*, p. 147.

¹⁹ „Ori de câte ori, o Formă de guvernare devine o primejdie, este dreptul poporului să o schimbe sau să o abolească și să instituie un nou guvern.”, în George Brown Tindall, David E. Shi, *op. cit.*, p. 1007. În acest fragment, se regăsește și un alt principiu democratic, specific spiritului american: independența este un răspuns legitim la încălcarea contractului de guvernare.

²⁰ Articolul III: „Națiunea este sursa esențială a principiului oricărei suveranități; nicio grupare, niciun individ nu pot exercita vreo autoritate care să nu emane de la ea.”, în *Culegere...*, p. 147.

²¹ Capitolul II, secțiunea I, articolul 2: „Persoana regelui este inviolabilă și sacră; titlul său este: Rege al francezilor”, în *Culegere...*, p. 152.

²² Francezii, în ciuda admirației pentru americani, criticau existența unui parlament bicameral, deoarece, din moment ce există un singur popor, ar trebuie să existe și o singură Cameră a Reprezentanților. Condorcet se întreba la ce bun existența a două camere, pentru că această dihotomie are sens într-un regim mixt, în care aristocrația și poporul coexistă. În Francois Furet, *Revoluția în dezbatere*, Editura Polirom, Iași, 2000, p. 91. Totuși, în Constituția anului III, 1795, guvernarea a fost modificată prin instituirea bicameralismului: Consiliul celor 500 și Senatul.

Dreptul la vot este un alt aspect comun întrunit de cele două Constituții. Cea americană prevedea că votul este censitar, fiind excluși negrii, nonproprietarii și femeile. Ei votau direct pentru alegerea senatorilor și membrii Camerei Reprezentanților și indirect, prin mari electori, în cazul alegerii președintelui și vicepreședintelui. Desfășurarea alegerilor în Franța s-a realizat tot prin vot censitar. Condițiile stipulate de Constituția franceză pentru a putea fi elector: cetățean activ, născut sau devenit francez, să aibă vârsta de minim 25 ani, să fie domiciliat într-un oraș sau într-un canton o perioadă determinată prin lege și să plătească o contribuție directă, egală cu valoarea a cel puțin trei zile de muncă.

Aspecte comune mai pot fi stabilite între cele zece amendamente, cunoscute și drept *Declarația Drepturilor Omului*, anexată Constituției între anii 1789-1791, și *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* și *Constituția anului I*. Libertatea de exprimare și religioasă sunt concepte întâlnite în cadrul primului amendament și, mai bine detaliate, în articolele X și XI din *Declarația drepturilor omului și cetățeanului*. Pentru garantarea drepturilor omului se impune înființarea unor instituții specializate, așa după cum rezultă din amendamentul 2 și articolele XII, XIII. Se constată că se rezervă patru amendamente pentru precizarea condițiilor în care o persoană poate fi pusă sub acuzare²³, se precizează obligativitatea actului de judecată, cu tot tipicul²⁴, judecare și reglementări cu privire la cuantumul pedepselor care se vor fi aplicat acuzaților.²⁵ De data aceasta, și *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* alocă trei articole acelorași prevederi ca și cea americană.²⁶

²³ Amendamentul 5: „Nicio persoană nu poate fi reținută pentru a da seamă privind o infracțiune capitală sau altă faptă infamă decât pe baza unei declarații sau puneri sub acuzare emisă de o Curte de Jurați.”, în George Brown Tindall, David E. Shi, *op. cit.*, p. 1024.

²⁴ Amendamentul 6: „În toate intentările penale, acuzatul are dreptul la o judecată grabnică și publică din partea unui juriu imparțial al statului sau districtului în care infracțiunea a fost comisă, și care district a fost în prealabil determinat prin lege, și să fie informat cu privire la natura și motivul acuzației, să fie confruntat cu martorii acuzării, să fie obligat să obțină Martori în favoarea sa și să dispună de asistența unui avocat în apărarea sa.”, *Ibidem*.

²⁵ Amendamentul 8: „Nu vor fi cerute cauțiuni excesive, nici nu vor fi impuse amenzi excesive, nici nu vor fi date pedepse crude sau neobișnuite.”, *Ibidem*.

²⁶ «Articolul VII: „Nici un om nu poate fi acuzat, arestat, nici deținut decât în cazurile stabilite prin lege și după formele prescrise de ea. Cei care solicită, dau, execută sau fac să se execute ordine arbitrare trebuie să fie pedepsiți; dar orice cetățean somat sau arestat în virtutea legii trebuie să se supună imediat; dacă opune rezistență el se face vinovat.”

Articolul VIII: „Legea nu trebuie să stabilească decât pedepse strict și evident necesare și nimeni nu poate fi pedepsit decât în virtutea unei legi stabilite și promulgate anterior delictului și aplicată legal.

Conceput ca un document cu valoare universală, bazându-se pe principiile dreptului natural, afirma cu fermitate principiul separării puterilor în stat și garantând libertățile individuale, *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* a făcut un pas înainte în raport cu *Declarația de Independență*, prin enunțarea principiilor juridice și politice ale noii societăți.

Constituția americană și cea franceză, împreună cu *Declarațiile* și amendamentele aferente lor se constituie ca modelele normative cele mai importante din perioada modernă, care au stat la baza celor mai multe documente legislative elaborate ulterior. Așadar, *Declarația de Independență* și *Constituția americană* au oferit modelul unei societăți bazate pe democrație, pe noi principii politice și instituții care garantau libertățile cetățenești fundamentale. *Declarația drepturilor omului și cetățeanului* și *Constituțiile* elaborate au rupt structurile Vechiului Regim, prezentând o societate modernizată și dezvoltând principii ca valoare universală. Nuanțările observate în textul acestor documente nu au rolul de a le diminua aspectele comune, ci de a remarcă punctele esențiale, care s-au păstrat, fiind absolut firești în contextul unor determinante geo-politice diferite.

Articolul IX: „Orice om este presupus inocent, până în momentul în care a fost declarat vinovat; dacă se consideră indispensabil a-l aresta, orice act de constrângere în afara celor necesare pentru reținerea lui trebuie să fie aspru pedepsit de lege.”», în *Culegere...*, p. 147.

Programmatic Aspects Common to the American and French Revolutions. A Comparative View

The French revolutionaries admired and regarded the Americans as their own predecessors, because the American idea of revolution appears as a linking point between its English and French meanings. Depending on the angle from which it is viewed, the American Revolution can be seen as the heir to the English Revolution or the event heralding the French Revolution. True sons of liberty, acting in the spirit of English constitutionalism, the Americans proclaimed their independence. With *the Declaration of Independence*, drafted in the spirit of the theory of natural rights, expressing the will to liberty, and then organizing themselves through the Constitution, the North Americans laid another cornerstone in the modern world. The French took up some of the American revolutionary values and, through *the Declaration of the Rights of Man and of the Citizen*, politically imposed a definitive political break with the values of the Old Regime.

Conceived as a document of universal value, based on the principles of natural law, firmly affirming the principle of the separation of powers in the state and guaranteeing individual liberties, *the Declaration of the Rights of Man and of the Citizen* went a step further than *the Declaration of Independence* in setting out the legal and political principles of the new society. The American and the French Constitutions, together with their *Declarations* and amendments, are the most important normative models of the modern period, which have formed the basis of most subsequent legislative documents. Thus, *the Declaration of Independence* and *the American Constitution* provided the model for a society based on democracy, new political principles and institutions guaranteeing fundamental civil liberties. *The Declaration of the Rights of Man and of the Citizen* and *the Constitutions* elaborated broke the structures of the Old Regime, presenting a modernized society and developing principles as a universal value. The nuances noted in the text of these documents are not intended to diminish their common aspects, but to highlight the essential points that have been preserved, which are absolutely natural in the context of different geo-political determinants.

Nu vreau război! Interviurile uitate ale lui Hitler (1923–1940) de Éric Branca

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

Nu vreau război! Interviurile uitate ale lui Hitler (1923–1940) de Éric Branca este o lucrare istorică remarcabilă, publicată în 2022 la Editura Corint, în colecția Corint Istorie. Tradusă din limba franceză de Alina Pavelescu¹ și cu o prefață de Mioara Anton², cartea oferă o perspectivă inedită asupra strategiilor de comunicare ale liderului nazist Adolf Hitler, în perioada interbelică.

Structurată în trei părți, lucrarea analizează interviurile pe care Hitler le-a acordat presei occidentale între 1923 și 1940, în special, jurnaliștilor din Franța, Marea Britanie și Statele Unite ale Americii. Autorul³ explorează modul în care dictatorul a utilizat aceste interviuri pentru a-și construi o imagine de lider pașnic și rațional, în contrast cu realitatea regimului său totalitar.

Branca detaliază destinul jurnaliștilor care l-au intervievat pe Hitler, evidențiind cum unii au fost atrași de carisma sa, în timp ce alții au devenit victime ale propagandei naziste. Un exemplu notabil este întâlnirea planificată între Hitler și Winston Churchill, care nu a mai avut loc din cauza unei schimbări de ultim moment.

Cartea este o cercetare documentară inedită asupra interviurilor acordate de Adolf Hitler presei internaționale între anii 1923 și 1940. Deși regimul nazist este asociat în mod frecvent cu tăcerea totalitară și controlul dur al informației,

¹ Alina Pavelescu – arhivist și istoric român, cunoscută pentru traduceri riguroase din limba franceză.

² Mioara Anton este o istorică română de prestigiu, specializată în istoria contemporană, cu un accent deosebit pe perioada regimului comunist din România și pe relațiile internaționale în perioada interbelică și a celui de-al Doilea Război Mondial.

³ Éric Branca – jurnalist și istoric francez, cunoscut pentru cercetările sale în domeniul propagandei și istoriei politice a secolului XX.

Éric Branca arată că Hitler a fost, în primii ani ai ascensiunii sale politice, foarte atent la imaginea sa în străinătate. Hitler folosea aceste interviuri pentru a transmite mesaje liniștitoare, pretinzând că dorește pacea, că este un om rezonabil și că acțiunile sale sunt justificate istoric. Aceste declarații au contrastat profund cu realitatea faptelor sale și au avut rolul de a manipula opinia publică occidentală, într-o perioadă când democrațiile europene oscilau între împăciuire și neîncredere.

Cartea este împărțită în mai multe capitole care urmăresc:

1. Apariția lui Hitler pe scena politică internațională și primele sale contacte cu presa;
2. Profilul jurnaliștilor care l-au intervievat – unii dintre ei fascinați, alții suspicioși;
3. Analiza conținutului interviurilor – ce a spus Hitler, cum s-a prezentat și ce a omis deliberat;
4. Efectele propagandei în presa occidentală și modul în care aceasta a influențat percepția asupra Germaniei naziste;
5. Întâmplări istorice semnificative – cum ar fi planificarea, dar anularea unui interviu cu Winston Churchill.

Éric Branca oferă o lectură critică și bine documentată a modului în care liderii autoritari manipulează presa. Cartea se bazează pe documente de arhivă, articole de ziar și mărturii istorice, unele redescoperite recent. Expune și naivitatea sau complicitatea unor corespondenți străini, care au căzut pradă retoricii hitleriste.

„Nu vreau război“ nu este doar titlul unui interviu – este o minciună strategică repetată de Hitler timp de aproape două decenii. Scopul: să își asigure timpul și contextul necesare pentru reînarmare și expansiune militară. Branca demonstrează cum cuvintele pot fi mai periculoase decât armele, mai ales când sunt rostite de lideri autoritari și diseminate de o presă insuficient de critică.

Cartea reprezintă un material valoros atât pentru specialiști, cât și pentru cititorii interesați de istoria celui de-Al Doilea Război Mondial și a regimului nazist. Prin intermediul acestei lucrări, cititorii pot înțelege mai bine cum Hitler a manipulat opinia publică internațională, folosind presa ca instrument de propagandă. Dacă ești interesat de o analiză detaliată a regimului nazist și a tehnicilor de manipulare a opiniei publice, această lucrare reprezintă o resursă esențială.

În epoca dezinformării și a manipulării mass-media, lucrarea lui Branca are o puternică valoare de avertisment: chiar și cele mai odioase regimuri pot folosi limbajul diplomației și interviuri aparent pașnice pentru a ascunde intenții distructive.

Nu vreau război!
Interviurile uitate ale lui Hitler (1923–1940)
 by Éric Branca

Nu vreau război! Interviurile uitate ale lui Hitler (1923–1940) by Éric Branca is a remarkable historical work, published in 2022 by Corint Publishing House, in the Corint History collection. Translated from the French by Alina Pavelescu and with a foreword by Mioara Anton, the book offers a novel perspective on the communication strategies of Nazi leader Adolf Hitler during the interwar period.

The book is valuable material for both specialists and readers interested in the history of World War II and the Nazi regime. Through this work, readers can better understand how Hitler manipulated international public opinion, using the press as a propaganda tool. If you are interested in a detailed analysis of the Nazi regime and its techniques for manipulating public opinion, this work is an essential resource.

In an age of misinformation and media manipulation, Branca's work has a powerful cautionary value: even the most odious regimes can use the language of diplomacy and seemingly peaceful interviews to conceal destructive intentions.

Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (X) Cauzele dezastrului de la Cotelul Donului

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăuțești

Dezastrul armatei române de la Cotelul Donului, petrecut în noiembrie 1942 în cadrul bătăliei de la Stalingrad, constituie pentru România unul dintre cele mai dramatice episoade din timpul Celui de-al Doilea Război Mondial, reprezentând durerea unui neam trecută multă vreme sub tăcerea impusă de regimul comunist instaurat în țara noastră și mai ales de spaima de a fi catalogat drept dușman al „fratelui” sovietic. Foarte puținii supraviețuitori ai lagărelor bolșevice s-au întors într-o țară disprețuitoare, în care noul regim punea la sacru sacrificiul lor și al camarazilor de arme. Ani de-a rândul, dramaticul episod a rămas un subiect tabu în conștiința publică, din cauza batjocurii umilitoare la care au fost supuși românii cu infama întrebare „*Ce-ați căutat la Stalingrad?*”

Statisticile Marelui Stat Major arătau că în toamna anului 1942, armata română avea sub arme, 841.133 militari. În preluia contraofensivei sovietice, în regiunea Stalingrad se aflau 230.782 militari români, care constituiau cele două armate, precum și unitățile care acționau sub comandament german.

În zonă se mai aflau Marele Cartier General Român, condus de generalul Ilie Șteflea, Corpul Aerian Român, alte unități și subunități de apărare antiaeriană. Documentele de epocă apreciază că efectivele totale ale armatei române în zona Stalingradului se ridicau la aproape 254.000 de militari¹ de toate categoriile și armele, trimiși să lupte la mii de kilometri de țară, ceea ce însemna că efectivele de pe frontul de la Stalingrad reprezentau circa 30% din totalul trupelor române.

Înfrângerea înregistrată a reprezentat un dezastru fără precedent în istoria militară a românilor. În luptele de la Cotelul Donului și din Stepa Kalmucă *România a suferit cea mai grea înfrângere din istorie.*² pierderile ridicându-se la 182.441 militari (16.566 morți, 67.182 răniți, 98.692 dispăruți)³, precum și aproape toată tehnica de luptă.

¹ Adrian Pandea, Ion Pavelescu, Eftimie Ardeleanu, *Românii în bătălia de la Stalingrad*, Editura Militară, 1992, p.230

² <https://historia.ro/sectiune/general/stalingrad-romanii-dadeau-cu-ciocanul-in-575157.html>

³ https://ro.wikipedia.org/wiki/Participarea_României_la_Al_Doilea_Mondial

Pare greu de înțeles cum s-a ajuns la acest dezastru, însă o analiză obiectivă a cauzelor multiple care au dus la înfrângerea catastrofală conduce la concluzia că acestea pot fi împărțite în mai multe categorii: strategice, tactice, logistice și structurale, așa cum reiese din vasta bibliografie consultată, dar și din mărturiile unor participanți direcți la acele evenimente. Nicolae T. Nicolae, fost caporal din Regimentul 9 dorobanți Divizia 5 infanterie spunea: „*Multe au fost cauzele care au determinat înfrângerea noastră pe frontul din Cotul Donului. Și eu, acolo, ca simplu luptător, mi-am dat seama că lipsa mijloacelor puternice de luptă împotriva tancurilor, lipsa echipamentului de iarnă, aprovizionarea grea cu muniții, alimente și furaje, superioritatea numerică și mai ales în tancuri a inamicului au determinat în mare măsură deznodământul acestei bătălii*“.⁴

1. Subordonarea față de comandamentul german și greșelile strategice ale acestuia (OKH)

Dacă în primă fază, atacarea Uniunii Sovietice alături de trupele Wehrmacht-ului este susținută de dorința legitimă de eliberare a Basarabiei și a Bucovinei de Nord, angajarea totală de către Ion Antonescu a trupelor române și a resurselor țării noastre în luptele de pe flancul sudic din profunzimea teritoriului sovietic este legată de iluzia că Hitler va reveni asupra Diktatului de la Viena și va permite recuperarea Transilvaniei de Nord. Evident că la nivel politic se vorbea de colaborarea cu aliații Axei, în realitate Armata română era în relație de subordonare față de comandamentul german (OKH), majoritatea deciziilor comandanților români fiind afectată de lipsa autonomiei.

Plasate sub comanda Wehrmachtului, Armatele 3 și 4 române nu au avut niciodată control deplin asupra pozițiilor de pe front, a resurselor extrem de limitate și mai ales a deciziilor strategice. Deseori, soldații români plasați pe poziții deținute anterior de trupele germane, s-au confruntat cu o lipsă acută de resurse necesare traiului zilnic, lipsă accentuată și de aprovizionarea deficitară.

Dispuse pe cele două flancuri ale frontului, *situația trupelor române îndeosebi a celor din Cotul Donului, era deosebit de precară*⁵, care se confruntau cu mari vulnerabilități, cauzate în principal de capurile de pod de pe Don deținute de armatele sovietice în zonele Klețkaia și Serafimovici. „*Repetatele avertismente ale Înaltului Comandament român asupra situației primejdioase în care se afla Armata 3 română, precum și cererile de a se trimite întăriri*

⁴ <https://adevarul.ro/stiri-locale/constanta/cauzele-infrangerii-armatei-romane-la-cotul-1830116.html>

⁵ Florin Constantiniu *O istorie sinceră a poporului român*, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014, p. 414

umane și materiale au rămas fără rezultat”⁶. Solicitățile comandanților români de întărire a flancurilor și de desfășurare a unor operațiuni militare de lichidare a acestor capuri de pod au fost permanent ignorate de comandamentul german, focalizat în principal pe cucerirea Stalingradului, ceea ce, în viziunea lui Hitler ar fi constituit nu doar o lovitură de imagine, cât mai ales una psihologică, menită să aibă un impact devastator asupra moralului trupelor sovietice.

Platon Chirnoagă, analizând dispozițiile germane privind plasarea Armatei 3 române în Cotul Donului, constată că ea „se găsea fără nici o rezervă, pe un front cel puțin de două ori mai întins decât ar fi putut să facă față cu cele opt divizii și cu trei capete de pod, a căror prezență însemna un permanent pericol.”⁷ Repetatele avertismente ale înaltului Comandament român asupra situației primejdioase în care se afla Armata 3 română, precum și cererile de a se trimite întăriri umane și materiale au rămas fără rezultat.

Chiar și după declanșarea atacurilor sovietice, deciziile comandanților români sunt afectate de imobilismul germanilor și lipsa de înțelegere de către comandamentul german a noilor realități de pe front. Conform ordinelor date, unele chiar venite direct de la Adolf Hitler, marile unități române trebuiau să apere cu orice preț pozițiile încredințate, contra oricărei încercări de pătrundere a inamicului, retragerea din proprie inițiativă nefiind permisă. Limitarea libertății de conducere și a inițiativei comandamentelor române de armată prin centralizarea excesivă a actului de comandă de către comandamentele germane, a mers până acolo încât nici măcar generalii Petre Dumitrescu și Constantin Constantinescu-Claps nu au avut libertatea de a lua decizii. O cauză evidentă a înfrângerii a fost și lipsa unui sprijin german real, precum și decizia eronată a comandamentului superior german, de a nu introduce în luptă, încă din primele momente care au urmat declanșării masivei ofensive sovietice, a rezervelor strategice, care să contribuie la restabilirea situației de pe cele două flancuri.

În loc să organizeze, încă din primele zile, o operațiune de depresurare și de retragere a trupelor încercuite, dictatorul Adolf Hitler decide să păstreze forțele Axei în jurul Stalingradului și să încerce aprovizionarea acestora pe calea aerului.

2. Dispunerea neadecvată pe front

Cele două Armate române aveau misiunea de asigurare a unui front supradimensionat, mult prea lung față de capacități lor de luptă. Armata a 3-a și a 4-a română erau desfășurate pe fronturi de peste 200 km, fără rezerve în spate.

⁶ idem

⁷ <https://jurnalul.ro/special-jurnalul/stalingrad-armata-romana-antonescu-922695.html>

Linii întinse și neprotejate pe care au fost dispuse erau foarte vulnerabile, fără trupe suficiente, fără fortificații care să prevină eventualele pătrunderi în adâncime ale sovieticilor, tragedia fiind amplificată de faptul că trupele române au fost nevoite să se apere într-un teren descoperit, fără lucrări defensive și fără sprijin de la aviație.

Frontul mare pe care au fost dispuse armatele române – 156 km la Armata 3 (10 divizii), 250 km la Armata 4 (7 divizii, insuficient dotate și încadrate – între 30% și 75% din necesar) a dus la constituirea unui dispozitiv de luptă liniar, fără obstacole naturale anticar și fără adâncime operativă. Dispunerea diviziilor într-un dispozitiv liniar, pe un singur eșalon, pe fronturi mari (18 – 20 km la Armata 3, adică 4,5 km pentru fiecare batalion, ceea ce corespundea unei misiuni de supraveghere, nu de rezistență fără gând de retragere, cum cereau germanii; la Armata 4 fronturile erau de: 100 km la Divizia 8 cavalerie, 20 km – Divizia 5 cavalerie (fără Regimentul 6 roșiori, aflat în rezervă), 30 km – Divizia 4 infanterie, 25 km – Divizia 1 infanterie, 20 km – Divizia 18 infanterie, 18 km – Divizia 2 infanterie și 20 km – Divizia 20 infanterie), care le depășeau posibilitățile de luptă, într-un dispozitiv cu adâncime operativă mică (8 – 9 km la un batalion), fără lucrări genistice dezvoltate.⁸

„Cine cunoaște această realitate, aprecia mareșalul Ion Antonescu, nu se mai poate întreba din ce cauză au fost distruse cele 16 divizii române.”⁹

În ciuda evidențelor copleșitoare, comandanții germani au aruncat întreaga vină a căderii frontului pe trupele române și nu s-a sfiit să le acuze direct de lipsă de combativitate. *„Germanii îi considerau responsabili pe români de străpungerea frontului de către Armata Roșie și adoptaseră față de „frații lor de arme” o atitudine arogantă, mergând până la ostilitate”¹⁰.*

„Comanda principală a armatei germane, care, prin aroganța sa de trecere a tuturor granițelor, a stabilit sarcini imposibile pentru aliați, este de vină pentru prăbușirea pozițiilor românești în Cotul Donului și în Stepa Calmuca. Comandantul Suprem a ignorat, de asemenea, sugestiile comandanților săi militari, precum și sugestiile comandanților militari aliați.

Chiar și mareșalul Antonescu, singura figură influentă a tuturor puterilor Axei, care a vorbit cu Hitler fără îndoială și nu s-a lăsat ignorat, nu l-a putut face pe Hitler să fie atent la avertismentele sale. El i-a susținut lui Hitler că Armatele a 3-a și a 4-a română în legătură cu pierderile lor, lipsa armelor

⁸ <https://www.art-emis.ro/istorie/jurnal-de-pe-frontul-de-est-62>

⁹ <https://dezvaluiribiz.ro/dezastrul-romanesc-de-la-stalingrad-i/>

¹⁰ Florin Constantiniu op.cit., p.415

antitanc (aveau doar 37 mm de tunuri antitanc pe tracțiune trase de cai), arme grele (divizia nu avea artilerie de calibru mare) și alte deficiențe în armament și uniforme nu au fost capabile să reziste atacului decisiv al inamicului.

În ciuda acestui fapt, diviziile românești au primit fronturi, a căror lățime pe front era egală cu lățimea frontului, acceptată pentru diviziile armatei germane. Trebuie avut în vedere faptul că trupele române nu erau pregătite pentru lupta îndrăzneță în ordinea de luptă inerentă armatei germane; au fost instruiți în spiritul tacticilor de aparare franceze, care erau în concordanță cu spiritul național al poporului român. Lățimea fronturilor pentru divizii este de 20 km și nu mai corespunde capacităților trupelor române. Consecința a fost că trupele de la început s-au simțit nesigure și mai slabe decât inamicul, deoarece știau despre incapacitatea lor de a respinge atacurile tancurilor.

În aceste condiții, era imposibil să se solicite diviziilor românești să acționeze, precum și diviziile germane care aveau arme moderne. În cazul în care astfel de cereri nu au fost făcute direct, a fost din setul de sarcini.

Tratamentul nedrept al trupelor acestui aliat, pentru care Germania este de vină, ne obligă să ne abținem de la orice evaluare negativă. ¹¹

Hans Doerr Sef al Statului Major de legătură german, pe lângă Armata a 4-a română, din carte sa, *Campania de la Stalingrad*.

3. Echipament și armament inferior

Angajarea armatelor române pe frontul de est a fost condiționată de furnizarea de către aliatul german de armament modern. Armata Română avea la începutul campaniei din 1942 puști ZB (650.000 de guri de foc și alte 30.000 s-au adăugat până la 1 septembrie¹²), care erau copii ale armei germane utilizată în Primul Război Mondial. Gloanțele de calibrul 7,92 mm aveau o puternică putere de perforare. Tirul soldaților români însă, lăsa mult de dorit și nu era prea apreciat de ofițeri, deoarece foarte mulți dintre militarii noștri nu puteau să treacă de bariera morală a uciderii unei ființe umane.

Cum antrenamentul soldaților era unul destul de sumar și cu puține exerciții de tragere, era normal ca precizia să fie limitată, imprecizia fiind amplificată și de faptul că după fiecare tragere, trebuia mânăuit închizătorul armei, și astfel se pierdea linia de ochire. În cadrul diviziilor române, existau desigur și trăgători de elită, dar aceștia erau foarte puțini în raport cu necesarul

¹¹ <https://historia.ro/sectiune/general/cea-mai-mare-catastrofa-militara-a-romaniei-cum-2330828.html>

¹² <https://historia.ro/sectiune/general/armata-romana-dotata-cu-armament-modern-de-2223082.html>

unui front atât de vast. Soluția acestor probleme consta în furnizarea de către aliatul german de armament automat, mitralierele fiind capabile să tragă aproape continuu și cu o precizie mult mai bună, însă din diferite considerente, partea germană nu și-a onorat aceste angajamente.

„În discuțiile ulterioare, germanii au pus condiția ca materialul de război să fie livrat trupelor române pe front. Berlinul a impus o asemenea soluție, de teamă ca românii să nu păstreze o parte de armament pentru trupele din interior, ceea ce ar fi putut compromite obiectivele viitoarei ofensive. În plus, o înarmare consistentă a României ar fi înclinat balanța în raporturile cu Ungaria, ceea ce contravenea flagrant liniei politice promovate de Berlin de a ține cele două țări ca „două fiare încinse în foc“, pentru a le putea manevra potrivit intereselor proprii. De altfel, și Ungaria protesta la Berlin asupra faptului că România era înarmată preferențial de către Germania.”¹³

Însă principala problemă a trupelor situate la Cotul Donului a constituit-o slaba dotare cu armament antitanc. Unitățile române nu aveau arme eficiente împotriva masivelor tancuri sovietice T-34. Tunurile antitanc erau depășite din punct de vedere tehnologic și total insuficiente. În acest sens, semnificativ este faptul că în timp ce un batalionul român de infanterie nu dispunea de mijloace anticar, cel german avea circa 30 tunuri anticar. Nici minele anticar care trebuiau să fie livrate de comandamentul german nu au fost de folos, deoarece au fost puse la dispoziție prea târziu și în cantități insuficiente.

„Fiecare divizie românească, având doar câte șapte batalioane, era obligată să acopere un front de 20 de kilometri. Marea lor problemă era lipsa unor arme antitanc eficiente. Nu aveau decât câteva tunuri antitanc de 37 mm, trase de cai, pe care rușii le porecliseră “bătaie la ușă” deoarece proiectilele lor nu puteau să penetreze blindajul tancurilor T-34. Bateriile de artilerie românești se confruntau cu o gravă lipsă de muniție deoarece se acordase prioritate Armatei 6.”¹⁴

Istoricul Alesandru Duțu precizează faptul că decisivă pentru înfrângerea din Cotul Donului a fost superioritatea zdrobitoare în forțe și mijloace de luptă (de până la 9/1 pe direcțiile de efort) realizată de către inamic, mai ales în blindate, tancurile „K.W.1” și „T.34” dovedindu-se invulnerabile la proiectilele tunurilor anticar, calibrele 37 mm și 47 mm, și chiar la proiectilele de ruptură ale tunurilor de calibrul 75 mm și obuzierelor de calibrul 100 mm cu care era dotată artileria română.

¹³ <https://historia.ro/sectiune/general/secventa-romaneasca-a-bataliei-de-la-stalingrad-581894.html>

¹⁴ Beevor, Antony, *Stalingrad*, Editura Rao International Publishing Company, 2005, p. 350

Armata română nu dispunea nici de tancuri moderne și în număr suficient pentru a face față ofensivei mecanizate sovietice. „Contingentul român era echipat cu tancuri ușoare Skoda din Cehoslovacia, care nu aveau nici o șansă în fața tancurilor rusești T-34. Divizia 22 tancuri, ca rezervă, nu primise combustibil și, în timpul îndelungatei sale perioade de imobilitate, șoarecii își găsiseră adăpost în fuzelaje. Au ronțăit izolația cablurilor electrice și nu s-au găsit nici un fel de piese de schimb disponibile imediat.”¹⁵ Poate pare greu de imaginat, dar în epoca războiului motorizat, armata română încă se baza pe cai folosiți în tractarea tunurilor sau la aprovizionare, cai nevoiți să străbată sute de kilometri și care aveau să sfârșească în înghețata iarnă rusească drept hrană soldaților înfomețați, dar care deseori, beneficiau de un tratament superior față de felul în care erau tratați soldații români. Elocventă în acest sens este relatarea

La toate acestea se adaugă și probleme logistice, deficiențele de aprovizionare cu muniție, alimente și îmbrăcăminte de iarnă, care au contribuit la scăderea moralului trupelor și a capacităților de luptă. Aprovizionarea cu muniții a trupelor române era cu totul deficitară. În jurnalul său, generalul Constantin Sănătescu, (comandantul Corpului 4 Armate) aflat la fața locului, consemnează că în ziua începerii ofensivei sovietice, *„din dotația reglementară de muniții aveam numai: — 20% pentru Brandt-urile mici — 40% pentru Brandt-urile grele — 55% pentru artileria de toate calibrele — muniția de infanterie completă — tot completă era și muniția anticar. La Corpul de Armată nu exista nici o rezervă de muniție, deși regulamentul prevede o unitate de foc. Benzină — doar 30% din plinurile mașinilor, la corp, nici o rezervă [...]. Din cauza lipsei de muniție, nu ne puteam gândi la o contrapreparație făcută de artilerie.”*¹⁶

Mai trebuie menționat și faptul că militarii români nu erau echipați corespunzător, pentru a face față climei aspre din stepa rusă. Mantaua scurtă și necăptușită suficient, pantalonii nevătuiți, izmenele scurte ca și bocancii prea mici au contribuit ca trupele să fie slăbite fizic și din cauza frigului (în afara de alimentația saracă). Foarte multe pierderi cauzate de degeraturilor puteau fi evitate dacă trupele noastre ar fi avut echipament bun de iarnă. Echipamentul îmblănit trimis din țara (căciuli, cojoace) au sosit în cea mai mare parte mult prea târziu, după bătălie sau nu a fost distribuit la timp.

¹⁵ Idem, p. 352

¹⁶ Constantin Sănătescu, *Jurnal* (cu o prefață de Simona Ghițescu-Sănătescu), Ed. Humanitas, București, 1993 p. 62

4. Ofensiva sovietică bine planificată: Operațiunea Uranus

Istoricii militari care au studiat Bătălia de la Stalingrad au fost unanim de acord că sovieticii au planificat în amănut atacuri concentrate în zonele slabe ale frontului. Concepția desfășurării acesteia consta în executarea la flancurile germane a două puternice lovituri, una pe la nord și a doua pe la sud de Stalingrad, realizarea joncțiunii trupelor sovietice care executau contraofensiva, încercuirea și nimicirea grupării inamice. Pregătirile s-au făcut în cel mai desăvârșit secret, lăsându-se impresia (lucru confirmat mai târziu de generali germani luați prizonieri la Stalingrad) că în acea zonă trupele sovietice nu pregăteau acțiuni ofensive de mare amploare.

Planul pentru Operațiunea Uranus, „marea contralovitură sovietică împotriva Armatei 6, a avut o gestație neobișnuit de lungă”¹⁷, generalii Jukov și Vasilevski propunând lui Stalin crearea unor noi armate și corpuri de tancuri în următoarele două luni.[...] Orașul Stalingrad, trebuia apărat cu lupte de uzură[...] după ce germanii aveau să se concentreze complet asupra cuceririi orașului, Stavka începea să adune în secret noi armate în spatele liniilor pentru o încercuire majoră, folosind atacuri în adâncime mult în spatele punctului principal.”¹⁸

„Operațiunea Uranus a implicat utilizarea de mari forțe sovietice mecanizate, care să încercuiască forțele Axei în jurul Stalingradului.”¹⁹

„În noaptea de 13 septembrie, Stalin a aprobat acest plan de operațiuni în adâncime. Le-a dat instrucțiuni celor doi generali să introducă „un regim de păstrare strictă a secretului”. [...]și de inducere în eroare erau vitale pentru camuflarea pregătirilor.”²⁰

„Întrucât se apropia clipa răzbunării, Armata Roșie a acordat o mare atenție la ceea ce numea ea maskirovka, termen ce acoperea măsurile de inducere în eroare a inamicului, de camuflaj și de securitate,[...] apropierea ale marilor unități pentru Operațiunea Uranus erau efectuate noaptea, trupele ascunzându-se în timpul zilei, o sarcină dificilă în stepa pustie, dar tehnicile de camuflaj ale Armatei Roșii s-au dovedit remarcabil de eficiente. S-au construit nu mai puțin de șaptesprezece poduri false peste Don pentru a distra atenția Luftwaffe de la cele cinci poduri autentice, peste care au trecut Armata 5 tancuri, Corpul 4 tancuri, două corpuri de cavalerie și numeroase divizii de infanterie.”²¹

¹⁷ Beevor, Antony, *Stalingrad*, Editura Rao International Publish”ing Company, 2005, p. 335

¹⁸ Idem p. 336

¹⁹ Idem p. 337

²⁰ Idem p. 338

²¹ Idem p. 346

Capetele de pod deținute de sovietici la Kletskaia și Serafimovici (ultimul cu o dezvoltare frontală de 70 km și adânc de 25 km) au permis concentrarea unor puternice forțe inamice și executarea unor atacuri concentrice la flancul drept și în centrul dispozitivului de luptă al Armatei 3. Deși Ion Antonescu și Petre Dumitrescu au insistat pentru anihilarea acestora, comandamentul german nu au fost de acord, fiind concentrat pe cucerirea Stalingradului.

„Planul Operațiunii Uranus era simplu, dar deosebit de ambițios ca anvergură. Lovitura principală, la peste 160 de kilometri vest de Stalingrad, avea să fie lansată în direcția sud-est din capul de pod Serafimovici, o fâșie lungă de 65 de kilometri la sud de Don, pe care Armata 3 română nu reușise să o ocupe.”²²

Sovieticii au atacat intenționat sectoarele apărute de români, știind că flancurile sunt cele mai vulnerabile zone. După străpungerea frontului românesc, Armata a 6-a germană și unele unități române au fost încercuite în zona Stalingrad.

5. Moralul și pregătirea militară

Moralul trupelor române era unul extrem de scăzut, relevante în acest sens fiind constatările generalului Constantin Sănătescu:

„Trupele Corpului 4 armată (Divizia 13 infanterie și Divizia 1 cavalerie) au moralul foarte scăzut, mai ales la Divizia 13 infanterie, datorită faptului:

- Pierderi zilnice în linia de luptă, chiar dacă nu sunt acțiuni;
- Neputința de a schimba trupele din linia întâia din lipsă de rezerve, pentru a se putea odihni, spăla, cârpi etc.;
- Nepriceperea trupeii pentru ce luptă la o așa mare distanță de țară; Iar pentru ofițeri, se adaugă (faptul - n.n.) că sunt conștienți că apără un front în disproporție cu mijloacele de care dispun.
- Comandamentele sunt foarte obosite, fiindcă n-au niciun răgaz pentru odihnă, ofițerii fiind siliți a alerga tot timpul pe linia de luptă, pentru a susține moralul trupeii“.²³

Mulți dintre soldații români erau recruți recent mobilizați, cu pregătire militară minimă, nevoiți să lupte la mii de km de țară. De la începutul războiului, unele mari unități „consumaseră” patru rânduri de „marșuri” de sute de kilometri (trupe trimise pentru completarea efectivelor) în valoare de circa 6 000 de oameni de regiment. Acest lucru l-a determinat pe generalul

²² Idem p. 344

²³ Constantin Sănătescu, *Jurnal* (cu o prefață de Simona Ghițescu-Sănătescu), Ed. Humanitas, București, 1993 p. 68

Constantin Constantinescu-Claps să aprecieze că ceea ce s-a întâmplat a fost „o fatalitate”. La toate acestea s-a adăugat și oboseala acumulată, în special de ostașii Corpului 6 armată, aflați pe front de 17 luni, diviziile nemaivând „nici 2% din luptătorii cu care plecaseră inițial în război”, restul fiind uciși sau evacuați ca răniți sau bolnavi.

Însă înfrângerea nu a fost cauzată doar condițiile în care au fost nevoite să lupte diviziile române, ci și de propriile greșeli de conducere și de execuție, documentele epocii relevând numeroase cazuri de panică, de lașitate, de abandonare a luptei, mai ales acolo unde superioritatea inamicului a fost zdrobitoare. „Infanteria românilor, potrivit părerii șefului de Cartier General al generalului Hoth, suferea de „teama de tancuri”. Potrivit rapoartelor sovietice, mulți dintre ei aruncau arma imediat, ridicau mâinile și strigau: Antonescu kaput!”²⁴

Potrivit unor relatări de pe front, soldații au fost abandonați de către comandanți. „La Perelazovski a încercuit un Cartier General al unui corp românesc care, potrivit generalului Rodin, fusese abandonat într-o grabă atât de mare, încât Corpul 26 tancuri de sub comanda sa 377 Stalingrad a găsit „documente de stat-major răspândite pe podea și mantale ofițerești împlănitate atârinate în cuier” după ce proprietarii lor o luaseră la goană în noaptea înghețată.”²⁵

Propaganda sovietică, condițiile grele și lipsa perspectivelor de succes au afectat sever spiritul combativ al trupelor.

La sfârșitul bătăliei, într-un document al Armatei 3 se consemna: „Oamenii sunt complet extenuați fizicește, nu mai au nicio vigoare și nici voință. Nu mai reacționează și nu-i mai interesează nimic; au nervii complet zdruncinați și incapabili de o nouă rezistență... La ora actuală, elementul om, sub raport moral, este inexistent.”²⁶

6. Bilanțul pierderilor

Bilanțul pierderilor de la Stalingrad ale armatei române este grav: din cele 14 divizii române participante, patru divizii de infanterie și o divizie de cavalerie au fost încercuite, patru divizii de infanterie și divizia blindată au suferit pierderi grele, iar patru divizii au rămas în aceeași formă combativă.

²⁴ Beevor, Antony, *Stalingrad*, Editura Rao International Publishing Company, 2005, p. 374

²⁵ Beevor, Antony, *Stalingrad*, Editura Rao International Publishing Company, 2005, p. 374

²⁶ <https://chindiamedia.ro/editorial/editorial-cauze-ale-dezastrului-din-cotul-donului-si-stepa-kalmuca-partea-a-ii-a/>

„Armatele a 3-a și a 4-a române, care avuseseră la 19 noiembrie 1942 un efectiv de 228.072 oameni, mai aveau la 7 ianuarie 1943 doar 73.062 militari valizi.”²⁷

După teribilele evenimente de la Cotul Donului, Armata a 3-a română a mai rămas pe front cu doar patru divizii de infanterie de la aripa ei stângă. Armata a 4-a română a fost la rândul său, repositionată pe un aliniament mai retras. După pierderea Corpului 6 de armată, a fost întărită cu Corpul de cavalerie (Diviziile 5 și 6 de Cavalerie). Ea a luat parte la operațiunile Grupului de Armate Hoth, între 12 și 23 decembrie, în încercarea de depresurare a trupelor încercuite la Stalingrad.

Dar noul grup, epuizat de grelele pierderi suferite, a fost puternic atacat de sovietici și desființat după trei zile de lupte îndârjite. Armata a 4-a și-a pierdut astfel, orice valoare operativă.

Pe frontul Armatei a 3-a române și a Armatei a 8-a italiene, la 16 decembrie 1942, rușii au reluat ofensiva pe Cotul Donului, înaintând vertiginos spre vest. Armata a 3-a română a fost scoasă definitiv din luptă. Rămășițele celor două armate române au fost trimise în țară pentru refacere și reorganizare.

Înfrângerea românilor în bătălia Stalingradului a declanșat o criză de încredere între Comandamentele militare român și german, a cărei manifestare a constituit-o „scrisoarea din 9 decembrie 1942 a lui Ion Antonescu adresată feldmareșalului E. von Manstein. Germanii îi considerau responsabili pe români de străpungerea frontului de către Armata Roșie și adoptaseră față de „frații lor de arme” o atitudine arogantă, mergând până la ostilitate.”²⁸ Ion Antonescu a reacționat rapid și energic, răspunzând ferm, că în fapt, România nu avea nici o obligație militară față de Reich.

Bibliografie

1. Duțu, Alesandru; Dobre, Florica; Loghin Leonida: *Armata română în Al Doilea Război Mondial*, Editura Enciclopedică 1999, București.
2. Platon Chirnoagă, *Istoria politică și militară a războiului României contra Rusiei Sovietice 22 iunie 1941- 23 august 1944*, Ediția II, Editura Carpații, Madrid, 1958
3. Irving, David: *Hitler*, New York, 1977.
4. Beevor, Antony: *Stalingrad*, Editura Rao International Publishing Company, 2005
5. *Istoria militară a poporului român*, vol VI, Editura Militară, București 1989.

²⁷ <https://www.ligamilitarilor.ro/istorie-militara/batalia-de-la-stalingrad/>

²⁸ Florin Constantiniu op.cit., p.415

6. Gheorghe Buzatu, *Mareșalul Antonescu la judecata istoriei*, București, Editura Mica Valahie, 2002 - coordonare și colaborare; ediția a II-a - Trecutul la judecata istoriei. Mareșalul Ion Antonescu: Pro și contra, București, Editura Mica Valahie, 2006.
7. Gheorghe Buzatu, *România cu și fără Antonescu: documente, studii, relatări și comentarii*, Iași, Editura Moldova, 1991.
8. Gheorghe Buzatu, *Hitler, Stalin, Antonescu*, I, Ploiești, Editura Mileniul III, 2005.
9. Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014
10. Dinu Zamfirescu, *Tragedia României, 1939-1947*. Texte apărute în „Dialog”, revistă din Germania a exilului politic românesc, selectate și îngrijite de Ion Solacolu, prefată Neagu Djuvara, postfață Florin Constantiniu (București: Editura Pro Historia, 2004)
11. Jean Ancel, *Roumanian-German Relations, 1936-1944*, vol. 9, Documents Concerning the Fate of Romanian Jewry During the Holocaust (New York: Beate Klarsfeld Foundation, 1986) (în continuare; Ancel, Documents); The War Years, June 23, 1941- December 11, 1941, vol. 8, ser. D, Documents on German Foreign Policy 1918-1945 (London: Her Majesty's Stationery Office, 1964).
12. Rebecca Haynes, *Politica României față de Germania între 1936-1940* (Iași: Polirom, 2003)
13. Harry M. Howard, *The Policy of National Socialist Germania in Southeastern Europe*, Harry S. Truman Library, pp. 10-529.
14. Andreas Hillgruber, *Hitler, König Carol und Marschall Antonescu. Die deutsch-rumänischen Beziehungen 1938-1944* (Wiesbaden: Steiner 1954)
15. Eric von Mainstein, *Victorii Pierdute*, Editura Elit, 1982
16. Adrian Pandea, Ion Pavelescu, Eftimie Ardeleanu, *Românii la Stalingrad. Viziunea românească asupra tragediei din Cotul Donului și Stepa Calmucă*, Editura Militară, București, 1 992
17. Tuleu, Ioan Valeriu: *Războiul trăit*, Editura Viața arădeană, Arad, 2012.
18. Șoimaru Vasile *Cotul Donului 1942: eroism, jertfă, trădare*, Ediția a doua, Chișinău, 2013
19. Adrian Pandea, Ion Pavelescu, Eftimie Ardeleanu, *Românii la Stalingrad. Viziunea românească asupra tragediei din Cotul Donului și Stepa Calmucă*, Editura Militară, București, 1992
20. Constantin Sănătescu, *Jurnal* (cu o prefată de Simona Ghițescu-Sănătescu), Ed. Humanitas, București, 1993

History Retrieved – Romania on the Eastern Front (X) The Causes of The Disaster at the Don's Bend

In the battles on the Don's Bend and the Kalmyk Steppe, Romania suffered the heaviest defeat in its history. According to official statistics, the losses totalled 182,441 soldiers (16,566 dead, 67,182 wounded, 98,692 missing), as well as almost all the combat equipment. The defeat was an unprecedented disaster in Romanian military history.

It seems difficult to understand how this disaster came about, but an objective analysis of the multiple causes that led to the catastrophic defeat leads to the idea that they can be divided into several categories: strategic, tactical, logistical and structural.

Școală, familie, comunitate – parteneriat eficient pentru învățare

prof. Mîrț Silvia
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăușești

Din perspectivă istorică, educația părinților - dar și educația (poporului), în general - apare necesară, atât pentru creșterea și educarea copiilor, cât și ca o cale de emancipare spirituală și socială, ca un vector al democratizării educației și societății.

Atunci când părinții, elevii și ceilalți membri ai comunității se consideră unii pe alții parteneri în educație, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcționeze.

Parteneriatele trebuie văzute ca o componenta esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi. Ele nu mai sunt de mult considerate doar o simplă activitate cu caracter opțional sau o problemă de natura relațiilor publice. În fiecare țară din Uniunea Europeană există structuri formale organizate de participare a părinților în sistemul educațional. Legislațiile și proiectele de reformă educațională au definit, în majoritatea țărilor, noi legi referitoare la participarea parentală în sistemele educaționale. Autonomia școlilor și participarea părinților la gestiunea lor se află în centrul dezbaterilor și legislațiilor actuale.

Accelerarea transformărilor sociale, democratice, modificarea statutului copilului, dispersia familiei, încercarea de a restitui prestigiul educației familiale, progresele sociologiei și psihologiei, precum și alte cauze au dus la înțelegerea faptului că orice sistem de educație rămâne neputincios dacă se izbește de indiferența sau de opoziția părinților. Școala capătă astfel o misiune suplimentară.

O problemă stringentă la nivel național o reprezintă responsabilitatea locală pentru calitatea educației și succesul școlar, care reclamă căi diferite de stabilire a relațiilor de colaborare între școli, familii și comunități. Avem în vedere că școlile de toate gradele sunt organizații responsabile pentru educația formală a copiilor și adolescenților. Școlile care duc la bun sfârșit mult mai eficient această responsabilitate se consideră pe ele însele și elevii lor ca parte a sistemului social ce include familiile și comunitățile.

Atunci când școlile, familiile și comunitățile lucrează împreună ca parteneri, beneficiarii sunt elevii. Parteneriatele dintre școli, familii și comunități pot ajuta profesorii în munca lor, perfecționa abilitățile școlare ale elevilor, îmbunătăți programele de studiu și climatul școlar, îmbunătăți abilitățile educaționale ale părinților, dezvolta abilitățile de lideri ale părinților, pot conecta familiile cu membrii școlii și ai comunității, stimula serviciul comunității în folosul școlilor, oferi servicii și suport familiilor și pot crea un mediu mai sigur în școli.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorința de a ajuta elevii să aibă succes la școală și mai târziu, în viață. În ceea ce privește relația școală-familie se impun deschideri oferite părinților privind aspectele școlare, psihopedagogice, pe lângă aspectele medicale și juridice. Se cunosc următoarele forme mai importante de organizare (instituționalizată) a educației părinților și a colaborării școală-familie: asociații ale părinților (și profesorilor) care au o largă libertate de inițiativă (au apărut pentru prima oară în Statele Unite ale Americii în secolul trecut); școli ale părinților (inițiate în Franța în perioada interbelică) și școli ale mamelor (inițiate în Germania); consilii de administrație școlară formate (exclusiv sau în majoritate) din părinți, cu rol informațional, consultativ și decizional (ființează în Belgia, Danemarca, Olanda și în alte țări occidentale); comitete de părinți pe clase și școli, fără rol decizional, care sprijină școala în rezolvarea unor probleme.

Se recomandă, în general, o restrângere a programului de educație a părinților pe problemele ce satisfac nevoile specifice (de regulă, exprimate de părinți), îmbinându-se aspectele îngrijirii fizice, medicale, cu aspectele psihosociale și psihopedagogice. Programul trebuie să țină seama de rețeaua instituțiilor ce pot corela oferta cu cererea de educație exprimată - ceea ce impune întemeierea lui pe cercetări sistematice.

Un raport asupra relațiilor dintre școală și familie enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- a. părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- b. învățământul nu este decât o parte din educația copilului; o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- c. atitudinea parentală are influență asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special, asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- d. grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

Obstacolele relației școală-familie pot fi de ordin comportamental sau de ordin material, dificultățile pot rezulta din ideile divergente privind

responsabilitatea statului și a familiei privind educația copiilor, libertatea de alegere a școlii de către părinți sau unicitatea învățământului, impactul mediului familial asupra rezultatelor școlare ale copilului, randamentul pedagogic și datoria parentală, participarea părinților la gestionarea și procesul decizional din instituția școlară. Se consideră, în general, că problema este de atitudine; este dificil de pretins, atât la părinți, cât și la profesori, că relația de colaborare școală-familie (nu) este doar un „drept de opțiune”.

Reproșurile care li se fac părinților privind colaborarea cu școala sunt apatia, lipsa de responsabilitate, timiditate, participare cu ingerințe, preocupări excesive sau exclusive pentru notele copilului, rolul parental rău definit, contacte limitate cu școala (numai în situații excepționale, de criza în comportamentul copilului), conservatorism (reacții negative la idei noi), activitatea cu părinții are un caracter neorganizat, sporadic și la întâmplare sau este ignorată în multe școli.

Reproșurile care li se fac profesorilor privind colaborarea cu familiile elevilor sunt similare (nu identice!), inclusiv privind dificultăți de a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca parteneri în educația copilului, decizând autoritar la reuniunile cu părinții); definirea imprecisă a rolului de profesor (oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului); lipsa pregătirii privind relația școală-familie.

O bună parte din problemă se rezolvă în măsura în care părinții și profesorii dispun de mecanisme de evaluare a activității școlare. Discuțiile (critice) ale specialiștilor și politicienilor despre instituția școlară, protestele elevilor, studenților și cadrelor didactice, alte tensiuni de acest gen au tendința de a slăbi susținerea parentală a școlii. Relația familie-școală apare justificată în măsura în care restabilește încrederea colectivității în instituția educativă.

Informarea și formarea părinților în ceea ce privește școlaritatea copilului presupune, cel puțin, ca fiecare părinte să cunoască: obligațiile legale privind educația copilului; drepturile de care dispune pentru educația copilului; importanța atitudinii lui pentru reușita școlară a copilului; metodele de colaborare cu școala. În acest scop este necesar un dialog între profesori și părinți; profesorii trebuie să primească o pregătire în materie de relație cu părinții, iar competența lor în aceasta materie trebuie considerată o aptitudine profesională; părinții trebuie să fie pregătiți pentru a juca rolul lor educativ în cooperare cu profesorii; școlile trebuie să asigure (asociațiilor) părinților asistența necesară.

Cooperarea profesor-părinte în beneficiul elevului individual nu se poate substitui participării părinților la gestiunea școlii, din mai multe motive: părinții sunt responsabili legali ai educației copiilor lor; modelele participative pot ajuta

la coordonarea eforturilor educative și la orientarea adaptării școlii la schimbările din societate; este necesară o influențare pe plan local asupra rezolvării problemelor locale și luarea deciziilor la nivelul cel mai de jos cu putință; este necesară contrabalansarea „îndepărtării” (indiferenței) guvernamentale; cei care sunt afectați de o decizie trebuie să poată avea o influență asupra ei; participarea trebuie să facă apel la competențele locale și trebuie să stimuleze inițiativele.

School, Family, Community - Effective Partnership for Learning

When schools, families and communities work together as partners, the beneficiaries are the students. Partnerships among schools, families and communities can support teachers in their work, improve students' academic skills, enhance curricula and school climate, improve parents' educational skills, develop parents' leadership skills, connect families with school and community members, stimulate community service to schools, provide services and support to families, and create a safer school environment.

To this end, a dialogue between teachers and parents is needed, and the former's competence in this area should be regarded as a professional skill; parents should be trained to play their educational role in cooperation with teachers; schools should provide parents with the necessary support, and participation should draw on local expertise and stimulate social initiatives.

Alternativa Reggio Emilia – Educație cu suflet pentru copilul modern

Prof. înv. preșcolar, Tălmăcel Andreia-Mihaela
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăușești

*”Copilul are o sută de limbaje
O sută de mâini
O sută de gânduri
O sută de feluri de a gândi
De a se juca, de a vorbi
O sută, mereu o sută
De feluri de a asculta
De a se minuna, de a iubi.
O sută de fericiri
Pentru a cânta și a-nțelege.
O sută de cuvinte pentru a descoperi
O sută de cuvinte pentru a inventa
O sută de cuvinte pentru a visa.
Copilul are
O sută de limbaje și o sută de sute de sute încă.
Dar... i se fură nouăzeci și nouă. [...]
Și când ei spun copilului că nu există o sută
Copilul spune:
În niciun caz.
O sută există”.*

(Gandini L., (1997), *History, ideas, and basic philosophy*, p. 52)

„Copilul are o sută de limbaje (și alte încă o sută)” este afirmația pe care Loris Malaguzzi a făcut-o în poemul său profesiune de credință, „Invece, il cento c'è”, pentru a reprezenta căile multiple prin care un copil alege să-și exprime gândurile, ideile, emoțiile, făcându-le vizibile celor din jurul său. Sunt limbaje simbolice prin intermediul cărora copilul învață, descoperă, explorează lumea din jurul său: desenul, sculptura, pictura, modelajul, scrisul, vorbirea, mișcarea, arta dramatică etc.

Cele 100 de limbaje reprezintă potențialul nemărginit și necuantificabil al copiilor, abilitățile lor de a se minuna și de a investiga mediul înconjurător. Cele 100 de limbaje ne amintesc de faptul că există multiple căi de a vedea și multiple căi de a fi. Datoria noastră este de a-i încuraja pe copii să folosească și să valorifice cât mai multe astfel de limbaje pentru a avea o perspectivă cât mai diversă asupra vieții și pentru a se face înțeleși de ceilalți.

Abordarea Reggio Emilia reprezintă una dintre cele mai moderne și respectate filozofii educaționale centrate pe copil, dezvoltată de Loris Malaguzzi în orașul Reggio Emilia din Italia. Spre deosebire de metodele tradiționale, această alternativă vede copilul ca protagonist activ în propria învățare. În Reggio Emilia, educația se bazează pe curiozitate, investigație, creativitate și relaționare. Este un sistem în care copilul este încurajat să își exprime ideile în moduri multiple, iar educația este construită pornind de la interesele sale reale.

În cadrul cercului pedagogic desfășurat în acest an școlar, am avut oportunitatea să aprofundăm această alternativă educațională. Am discutat despre rolul educatorului ca partener de învățare, despre importanța colaborării cu familia și despre rolul mediului educațional ca „al treilea profesor”. S-a pus accent pe învățarea emergentă, pe proiecte inițiate de copii și dezvoltate împreună cu educatorii, pe observare activă și documentare, pe reflecție pedagogică și colaborare între cadrele didactice. Toate aceste aspecte ne-au oferit un cadru valoros pentru regândirea propriei practici educaționale. Discuțiile au fost însoțite de exemple, imagini și materiale didactice care ne-au inspirat să acționăm concret în grupa noastră.

Inspirate de cele discutate în cadrul cercului pedagogic, cadrele didactice ale grădiniței noastre au decis să aplice principiile Reggio Emilia într-o activitate specială desfășurată pe 1 iunie, cu ocazia Zilei Copilului. Am organizat un atelier creativ cu tema „Natura, sursă de frumusețe și inspirație”. Am invitat copiii să exploreze materiale naturale: frunze, pietricele, bețe, flori, scoici, conuri și să creeze, liber opere artistice. Înainte de activitate, am purtat un dialog în cerc despre frumusețea naturii, despre cum putem crea artă fără jucării sau culori artificiale, ci doar cu ceea ce natura ne oferă. Copiii au creat mandale florale, animale fantastice din frunze și bețe, colaje cu scoici și pietre și chiar mici povești ilustrate cu ajutorul elementelor naturale. Lucrările au fost expuse într-un mic „Muzeu în aer liber”, iar fiecare copil a avut ocazia să prezinte creația sa. Activitatea a fost un prilej de dezvoltare a creativității, a exprimării emoțiilor, a colaborării și a bucuriei de a descoperi.

Activitatea inspirată de abordarea Reggio Emilia a avut un impact profund asupra copiilor și a cadrelor didactice. Copiii s-au implicat activ, au fost curioși,

creativi și entuziasmați, iar educatoarele au fost surprinse de bogăția ideilor exprimate de cei mici. Am observat dezvoltarea vocabularului, a exprimării emoționale, a capacității de colaborare și de organizare în grup. Copiii s-au simțit valorizați, pentru că lucrările lor au fost expuse și admirate. Cadrele didactice au descoperit cât de important este să ascuți copiii și să le oferi libertatea de a explora, de a crea, de a greși și de a învăța din greșeli. Această activitate ne-a reamintit că învățarea nu trebuie să fie impusă, ci trăită. Ne dorim să continuăm în această direcție și să adaptăm spațiile și activitățile noastre pentru a susține și mai mult explorarea, joaca și exprimarea liberă.

Abordarea Reggio Emilia ne arată că fiecare copil este o lume de idei, de emoții și de potențial care merită descoperit și cultivat. Aplicarea acestei filozofii în activitățile noastre nu presupune schimbări radicale, ci o schimbare de perspectivă: să pornim de la copil, să îl ascultăm, să îi oferim resurse, timp și încredere. Atelierul de 1 iunie a fost o dovadă că se poate: o activitate simplă, desfășurată cu materiale naturale, a devenit un moment de învățare profundă, de conectare, de exprimare și de bucurie. Alternativa Reggio Emilia nu este doar o inspirație pedagogică, ci și un mod de a privi copilul ca partener egal în procesul educațional.

The Reggio Emilia Alternative – Education with a Soul for the Modern Child

The article explores the fundamental principles of the Reggio Emilia approach and their application in a practical activity on Children's Day. Children created works from natural materials, freely expressing their ideas and emotions. The kindergarten is a place of experimentation and discovery, where children have the freedom to express themselves in different forms, using written and oral language, drawing, modelling, eurythmy, construction, etc. Following the principles of the Reggio Emilia approach, in carrying out this activity I have done nothing but create learning experiences based on the child's interest. The effectiveness of these activities is indisputable.

The children who participated in interesting activities, based on discovery, freedom of expression, communication, had fun, learned "by playing". The parents, who were also involved in this activity, were happy that the little ones were relaxed, gained self-confidence and built beautiful relationships. The teachers learnt that they should dwell more on simple, natural things and pay more attention to the beauty of nature. They just need to identify the children's interests, their curiosities, and then have the openness and dedication to create effective learning situations from simple things. Study themes happen without us wanting them, children have this gift of offering them to us.

BIBLIOGRAFIE:

Gandini L., (1997) *History, ideas, and basic philosophy*, in C. Edwards L. Gandini, & G. Forman (Eds.), *The hundred languages of children: The Reggio Emilia approach to early childhood education* (pp. 41–89). Norwood, NJ: Ablex.

Călătorie prin Sistemul Solar - „Explorator printre stele – Proiectul meu despre Sistemul Solar” O zi specială în „Școala altfel”

Ghercă-Mătășel Albert, clasa a II a,
Școala Gimnazială Nr. 3 Piatra Neamț

În cadrul unei activități din săptămâna „Școala altfel”, am realizat un proiect despre Sistemul Solar. Am construit o machetă care arată cele 8 planete ce se învârt în jurul Soarelui. M-am distrat foarte tare alegând culorile și așezând fiecare planetă la locul ei. Am folosit bile colorate, sfori și cartoane și am învățat cum se numesc planetele: Mercur, Venus, Pământ, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus și Neptun.

Am aflat că Soarele este o stea foarte mare și că fără el, viața nu ar exista pe Pământ. Planeta mea preferată este Saturn, pentru că are inele frumoase!

Am învățat numele planetelor, ordinea lor și câteva lucruri interesante despre fiecare. Planeta mea preferată este Saturn, pentru că are inele strălucitoare și pare desprinsă dintr-un film SF!

În fotografie sunt eu, Albert, alături de proiectul meu despre Sistemul Solar.

Am construit macheta folosind bile colorate, sfoară și carton și multă imaginație! Fiecare planetă are un loc bine stabilit, iar fundalul reprezintă Universul plin de stele.

A fost o activitate creativă și distractivă, în care am învățat multe despre spațiu!

Se pot vedea planetele colorate, frumos așezate, și fundalul întunecat cu stele.

A fost o activitate care mi-a plăcut foarte mult – am învățat, am creat și m-am simțit ca un mic astronaut!

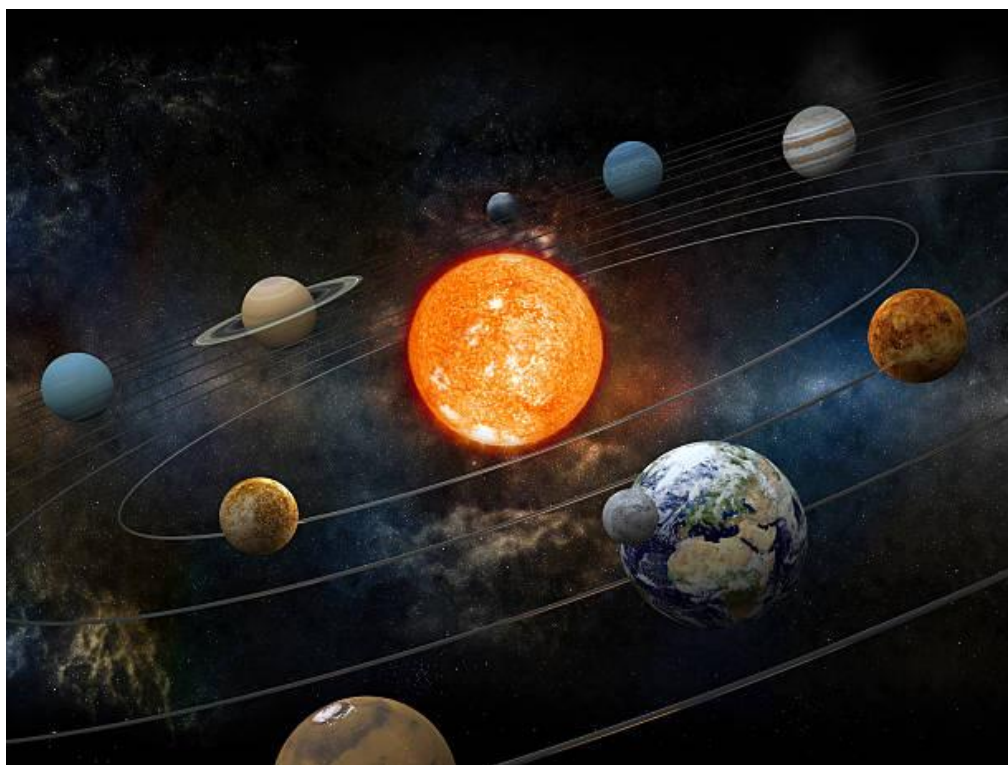
Știați că...?

Planeta Jupiter este atât de mare încât în ea ar încăpea peste 1.300 de Pământuri! Este regele planetelor din Sistemul Solar și are o furtună uriașă care durează de sute de ani – se numește „Pata Roșie”.

Soarele este o stea, nu o planetă! El este atât de mare încât reprezintă peste 99% din toată masa Sistemului Solar. Fără lumina și căldura lui, nu ar exista viață pe Pământ.

Saturn are cele mai frumoase inele din întregul Sistem Solar. Aceste inele sunt formate din bucăți de gheață și roci care se rotesc în jurul planetei. Le poți vedea cu un telescop!

Pe Uranus o zi durează doar 17 ore, dar un an... ține 84 de ani de-ai noștri! Dacă te-ai muta acolo, ai îmbătrâni foarte greu – dar ar trebui să porți o haină foarte groasă, pentru că e una dintre cele mai reci planete!

Ghicitoare cosmică:

Sunt mare, rotund și strălucesc,
Ziua întreagă te încălzesc.
Noaptea nu mă mai zărești,
Dar dimineața iar zâmbești!

Cine sunt?

Acest proiect m-a făcut să mă simt ca un mic astronaut și m-a ajutat să înțeleg mai bine cum funcționează universul. A fost o experiență interesantă și creativă!

Journey Through the Solar System – “Explorer Among the Stars - My Solar System Project” A Special Day in “Școala Altfel”

As part of an activity during “Școala Altfel” week, we did a project about the Solar System. We built a model showing the 8 planets revolving around the Sun. I had great fun choosing the colours and putting each planet in its place. We used coloured balls, string and cards and learned what the planets are called: Mercury, Venus, Earth, Mars, Jupiter, Saturn, Uranus, Jupiter, Saturn, Uranus and Neptune.

This project made me feel like a little astronaut and helped me better understand how the universe works. It was an exciting and creative experience!

Violența în mediul școlar: forme, cauze și strategii de prevenție

prof. Alexandra Măriuță - consilier școlar
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Violența nu reprezintă un fenomen nou, apariția și evoluția ei fiind strâns legate de evoluția indivizilor și a societăților umane încă de la începuturile istorice. Din păcate, chiar și după milenii de evoluție, violența încă joacă un rol central în societatea actuală, fiind o parte integrantă a acesteia.

În 2002, Organizația Mondială a Sănătății a publicat un raport comprehensiv privind problematica violenței la scară globală, unde violența a fost definită ca „*amenințarea sau folosirea intenționată a forței fizice sau a puterii contra propriei persoane, contra altuia sau contra unui grup, unei comunități care antrenează sau riscă puternic să antreneze un traumatism, un deces sau daune psihologice, o dezvoltare improprie sau privațiuni.*”¹ Din această definiție, putem extrage esența acestui fenomen, și anume că violența umană este un fenomen complex și de amploare, cu implicații pe toate planurile- psihologic, social, cultural și chiar economic.

Școala nu este o entitate izolată, un spațiu social autonom, necorelat cu dinamica socială, neafectat de conflictele și dificultățile cu care se confruntă societatea, în general. Ea este o parte integrantă a comunității largi, iar problemele cu care se confruntă ca instituție și mediu de formare a tinerilor nu exclud problematici referitoare la violență.

Violența școlară este doar una dintre manifestările violenței cotidiene și cuprinde comportamente precum: *violență verbală* ce se manifesta prin poreclire, tachinare, amenințare, hărțuire, ofensă adusă statutului/autorității cadrului didactic; *violență fizică* concretizată prin lovire, împingere, bruscare, palmuire, lovirea cu diverse obiecte, vătămare corporală, depozitare prin forță de bunuri, furt; *violență economică* (materială) ce se răsfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului școlar și a bunurilor altor persoane; *violență psihică* ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată și se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare.

¹ <http://ccdmures.ro/cmsmadesimple/uploads/file/rev6/violenta.pdf>

Deși școala ar trebui să constituie un mediu propice de dezvoltare a elevilor, cu scopul de a crea un mediu de învățare pozitiv, bazat pe siguranță și stare de bine, acest lucru nu este întotdeauna posibil. Principalii actori participanți în actul educațional sunt, în mod evident, dar și paradoxal, și cei implicați în acte de violență școlară: elevii și profesorii.

Dintre principalele forme ale violenței în mediul școlar amintim²:

• *violența elev-elev*:

- violența verbală (certuri, conflicte, injurii, țipete);
- violența fizică între elevi;

• *violența elevilor față de profesori*:

- lipsa de implicare și de participare a elevilor la activitățile școlare (absenteismul școlar, fuga de la ore, indisciplina în clasă, ignorarea profesorilor);
- ofensă adusă statutului și autorității cadrului didactic (refuzul îndeplinirii sarcinilor școlare, atitudini ironice sau sarcastice, zgomote în timpul orei);
- comportament școlar neadecvat (întârzierea la ore, părăsirea clasei în timpul orei, fumatul în școală și orice alt comportament care contravine flagrant regulamentului școlar în vigoare);

• *violența profesorilor față de elevi*:

- agresiunea verbală față de elevi (atitudini ironice, țipete, injurii, jigniri);
- agresiune non-verbală (ignorarea mesajelor elevilor și neacordarea de atenție acestora, gesturi sau priviri amenințătoare, atitudini discriminative);
- excluderea de la activitățile didactice sau chiar pedeapsa fizică;

Așa cum rezultă din analiza formelor de violență școlară, cauzele care duc la astfel de manifestări generează violența școlară, și, mai mult decât atât, efectele acestora se cumulează și se potențează reciproc. Acestea sunt legate de *cauze psiho-individuale* - toleranță scăzută la frustrare, dificultăți de adaptare la disciplina școlară, imagine de sine negativă, instabilitate emoțională; *cauze familiale* - climatul socio-afectiv, relații tensionate între părinți, mediu lipsit de securitate afectivă, tipul/dimensiunea familiei, condițiile economice ale familiei; *cauze școlare* - dificultăți de comunicare elevi-profesori, impunerea autorității cadrelor didactice, stiluri didactice de tip excesiv autoritare ale

2

https://cjraedolj.ro/asset/uploads/upload_fisiere/5f11769dcc3afViolenta%20in%20mediul%20scolar.pdf

profesorilor, distorsiuni în evaluarea elevilor; *cauze induse de contextul social* - mass-media, influența grupului de prieteni și a anturajului din afara școlii³.

Edward James Olson spunea că „Educația este un vaccin contra violenței”, astfel că, multitudinea factorilor care pot provoca comportamentul agresiv al elevilor și profesorilor dictează necesitatea elaborării și aprobării unui set de acțiuni în cadrul școlii noastre, cu implicarea tuturor părților interesate în acest proces.

Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăucești are o toleranță zero față de violența școlară, astfel că, un prim pas foarte important în reducerea incidentelor de acest tip, a fost crearea unei comisii anti-volență formată atât din cadre didactice, cât și din reprezentanți ai comitetului de părinți și al celui de elevi care se întrunește recurent, dar mai ales în situațiile în care intervenția timpurie este necesară.

Activitatea Comisiei de Prevenire și Combatere a Violenței urmărește, printre altele, următoarele obiective: prevenirea și combaterea agresiunilor fizice, verbale sau de altă natură care pot apărea în cadrul școlii, conștientizarea existenței problemei violenței în societate și mediul școlar de către elevi, părinți, cadre didactice și crearea unui cadru formal de dezbateri a acestei probleme la nivelul școlii.

Mai mult decât atât, în cadrul Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăucești s-a implementat o cultură organizațională deschisă, în care toată lumea poate raporta incidentele și/sau îngrijorările referitoare la violența de orice fel, fără frica de a fi penalizat sau expus ulterior.

Conform legii nr. 198/2023⁴, cazurile de violență din cadrul școlii noastre sunt sancționate de obicei prin: observații individuale, muștrare scrisă, eliminare de la cursuri pentru o perioadă limitată de timp, amenzi, retragerea temporară sau pe durata întregului an școlar a burselor de care beneficiază elevul. Asistența celor implicați în astfel de situații se face prin discuții cu persoanele în cauză și respectiv părinții acestora, precum și ședințe cu consilierul școlar.

Rolul profesorului-consilier școlar este de asemenea crucial în menținerea acestui fenomen la un nivel cât mai redus. Astfel, prin activități de consiliere directă a elevilor, atât în cadrul ședințelor de consiliere individuală, dar și a celor de consiliere colectivă, se urmărește învățarea abilităților sociale adecvate

³ <https://www.isj-cl.ro/images/Curriculum/Ghid%20pentru%20prevenirea%20si%20combaterea%20violentei%20in%20scoli.pdf>

⁴ https://edu.ro/management_cazuri_violenta

necesare pentru o bună funcționare în cadrul colectivității, tehnici de autocontrol și gestionare a emoțiilor și a comportamentelor în situații conflictuale, conștientizarea de către elevi a efectelor negative ale violenței în școli, precum și modalități de comunicare eficientă, asertivă.⁵

Mai mult decât atât, consilierul școlar, împreună cu diriginții elevilor, au întâlniri și discuții cu părinții copiilor implicați în diverse incidente de violență școlară, acestea vizând informarea și conștientizarea comportamentului copilului lor, acțiunilor violente comise de el sau față de el și consecințele acestora, precum și strategii de îmbunătățire a abilităților parentale.

Starea de bine în unitatea noastră de învățământ și numărul redus al incidentelor de violență gravă este un rezultat al implicării personale a fiecărui membru al personalului didactic și non-didactic deoarece aceștia se concentrează pe implicarea, susținerea și ghidarea copiilor și a celor care au responsabilități față de copii.

În vederea menținerii unui nivel scăzut de violență raportată la nivel de școală, obiectivele propuse pe termen scurt și mediu sunt: ședințe informative atât pentru profesori, cât și pentru cadrele didactice auxiliare și personalul nedidactic privind prevenirea și intervenția în cazurile de violență, training pentru profesori privind prevenirea violenței de gen în mediul școlar. În ceea ce privește lucrul cu părinții, am vizat organizarea unor ședințe la clasă privind relațiile părinte-copil, cu accent pe modalități de a crește copiii fără violență, precum și a unor activități pe teme de managementul conflictelor.

⁵ https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/372-375_0.pdf

School Violence: Forms, Causes, and Prevention Strategies

Violence has been a persistent phenomenon throughout human history, and despite societal advancements, it remains deeply rooted in modern communities, including schools, manifesting as verbal, physical, psychological, and economic aggression among students and teachers. Influenced by individual, familial, school-related, and societal factors, school violence stems from poor frustration tolerance, negative self-image, strained student-teacher communication, and exposure to violent media and peer influences.

Education is seen as a crucial tool in preventing violence, with dedicated efforts needed from all stakeholders - teachers, students, parents, and administrators - to create a safe and supportive learning environment.

To combat school violence, institutions must adopt proactive measures. As such, „Bogdan Vodă” Theoretical Highschool in Hălăucești enforces a zero-tolerance policy through an anti-violence committee and promotes open communication for reporting incidents. Prevention strategies include staff training, parental guidance, conflict management programs, and individual or group counselling to enhance emotional regulation and social skills.

Kahoot! – o aplicație îndrăgită de către elevi RED - *Județele României* (studiu de caz)

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

În contextul progresului tehnologic accelerat și al schimbărilor survenite la toate nivelurile societății, inclusiv în sistemul educațional, necesitatea utilizării resurselor digitale în procesul didactic a devenit tot mai evidentă.

Kahoot! este una dintre cele mai populare platforme, care permite crearea de quiz-uri interactive. Aplicația pune la dispoziția utilizatorilor o versiune gratuită, care poate fi utilizată cu succes la orice disciplină și de pe orice dispozitiv mobil. Jocurile/testele create în Kahoot se pot juca individual, în perechi, pe echipe, și pot fi integrate cu lejeritate în orice moment al lecției: în captarea atenției, în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor, în etapa de predare, ca evaluare formativă sau chiar ca evaluare sumativă. Chestionarele create în kahoot pot avea itemi cu alegere multiplă sau cu alegere duală (fals/adevărat). Pot fi adăugate imagini, clipuri și diagrame care fac quiz-ul mai interesant, mai atractiv.

Pentru predarea la clasa a IV-a a lecției de geografie *Organizarea administrativă a României* am creat quiz-ul *Județele României* (<https://create.kahoot.it/details/1e329afd-6eeb-478f-98df-07de45b59c4c>).

Obiective operaționale:

- O1: să identifice după diverse criterii principalele unități administrativ-teritoriale ale României: județ, municipiu, oraș, comună;
- O2: să localizeze pe hartă cele 41 de județe și municipiul București;
- O3: să explice diferența dintre urban și rural, dintre oraș și comună;
- O4: să indice pe harta fizică și administrativă a României județele și orașele importante ale României;
- O5: să utilizeze resurse digitale pentru a descoperi informații despre județul natal.

Cuvinte cheie: municipiu, oraș, comună, reședință de județ, organizare administrativă, urban, rural.

Scopul și obiectivele resursei: Verificarea / evaluarea cunoștințelor despre organizarea administrativă a României

- să localizeze unități administrative-teritoriale după poziția geografică (puncte cardinale, unitatea majoră de relief, vecinătate etc)
- să asocieze județele cu municipiul reședință de județ;
- să identifice un oraș după o imagine sugestivă.

Quiz-ul cuprinde 20 de itemi: 5 itemi cu alegere duală (adevărat/fals) și 15 itemi cu alegere multiplă. Fiecare item este însoțit de o imagine sugestivă. Sarcinile de lucru propuse vizează evaluarea capacității elevilor de localizare a unităților administrative-teritoriale după poziția geografică (puncte cardinale, unitatea majoră de relief, vecinătate etc), precum și cea de asociere corectă a județele cu municipiul reședință de județ și de recunoaștere/identificare a un oraș/județ după o imagine reprezentativă.

Descrierea narativă a activităților de învățare din lecție - pas cu pas organizare și structură:

1. Evocarea (10 min)

- Momentul organizatoric, verificarea cunoștințelor dobândite anterior;
- Captarea atenției: Joc interactiv de tip „Găsește județul pe hartă” - vecinii județului Iași; cu ajutorul tablei interactive
- anunțarea temei și a obiectivelor operaționale;
- Definiție: Comunele și orașele sunt unități administrativ-teritoriale de bază / diferențe
- semne convenționale;
- Orașele mari ale țării: București, Iași, Cluj-Napoca, Brașov, Constanța, Timișoara

2. Realizarea sensului

- Gruparea județelor după diferite caracteristici - Lucrul cu harta:
- județele situate pe granița cu fiecare dintre vecinii țării noastre, completând un tabel;
- Județe care au aceeași denumire ca și orașul reședință (Botoșani, Suceava, Iași, Vaslui, Bacău, Galați, Buzău, Brăila, Constanța, Satu Mare, Brașov, Arad, Tulcea, Sibiu, Giurgiu, Călărași)
- Județe care poartă nume de ape: Argeș, Dâmbovița, Ialomița, Olt, Prahova, Suceava, Timiș
- fișe de lucru
- joc didactic <https://wordwall.net/ro/resource/7742316/judetele-romaniei>

3. Reflecția

- Analiza datelor dintr-un tabel dat;

- Cele mai mari județe ca suprafață; cele mai populate județe etc.
- Stabilirea de conexiuni interdisciplinare (culturale, literare, istorice, matematică)
- RED Quiz-ul „Județele României“

4. Încheierea activității

- analiza rezultatelor
- Tema pentru acasă: Realizarea unei fișe informative despre județul natal: poziționare, reședință, orașe importante, elemente geografice

Metode de evaluare: observarea sistematică, probă orală, verificare scrisă (fișe de lucru), quiz-ul *Județele României* (Kahoot!)

Cunoștințe anterioare: cunoștințe despre relieful, așezarea geografică a României, conexiuni interdisciplinare.

Tip de resurse de învățare:

Resurse procedurale: explicația, conversația, observația, jocul didactic, munca independentă;

Resurse materiale:

- Hartă administrativă a României (fizică și digitală)
- Planșe / pliante / imagini cu județe și reședințe, post-it-uri;
- Fișe de lucru cu exerciții (jocuri de tipul „Potrivește județul cu reședința“).

Resurse digitale:

- Google Earth, Harta interactivă a României (www.hartionline.ro)
- <https://wordwall.net/ro/resource/7742316/județele-romaniei>
- <https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20IV-a/Geografie/Uy5DLiBBUIQgS0xFVfQg/#book/0-help>
- <https://create.kahoot.it/details/1e329afd-6eeb-478f-98df-07de45b59c4c>

Bibliografie:

Programa școlară pentru disciplina GEOGRAFIE Clasa a IV-a (Anexa 2 la O.M.E.N. 5003 /02.12.2014)

Conf. univ. dr. Silvia Făt - Pedagogie digitală. Suport de curs – formare EDIS PED, 21 ianuarie 2025

Considerații metodologice:

Kahoot! este o aplicație cu o interfață prietenoasă, ușor de utilizat și foarte îndrăgită de către elevi. Poate fi accesată fie de pe dispozitivul mobil (tabletă sau smartphone), fie de pe calculator / laptop intrând pe site-ul <https://kahoot.it>. Conectarea la quiz se realizează cu ajutorul unui cod PIN sau a unui cod QR, care sunt generate automat în momentul lansării sesiunii de învățare.

Posibilitatea de a alege un nickname și un avatar generează o reală bucurie pentru elevii de vârstă școlară mică. Foarte important este faptul că elevii nu resimt presiunea unei evaluări, ci percep utilizarea acestei aplicații ca pe un joc, în care se simt relaxați, dar motivați și dornici să interacționeze cu tehnologia digitală și să-și demonstreze în fața colegilor priceperea în utilizarea device-urilor, dar și rapiditatea în identificarea răspunsurilor corecte. Din păcate, uneori, când sunt „luați de val” sau prea entuziasmați, mai ales elevii mici, au tendința de „a gândi cu voce tare” care este soluția corectă.

Avantaje ale utilizării Kahoot! în activitatea didactică

Aplicația *Kahoot!* este foarte ușor de utilizat, atât de către profesorii, cât și de către elevii, fără a necesita cunoștințe tehnice avansate. Folosirea acestor quiz-uri îmbogățesc practica evaluativă, evită rutina și monotonia, stimulează interactivitate, dezvoltă perspicacitatea, atenția distributivă, autocontrolul, încrederea în sine, creativitatea elevilor, dar contribuie și la ridicarea standardelor nivelului competențelor digitale ale profesorilor și la dezvoltarea creativității în proiectare a acestora.

Prin quiz-urile create, *Kahoot!* își dovedește utilitatea în activitatea de predare - învățare – evaluare: răspunsurile sunt corectate automat, feed-back oferit în timp real asigură identificarea imediată a erorilor și corectarea răspunsurilor greșite. Elevul își dă astfel seama ce parte a materiei o stăpânește mai puțin, iar profesorul își poate proiecta mult mai rapid activitățile reglatorii.

Kahoot! conferă obiectivitate în evaluare, permite centralizarea și stocarea rezultatelor elevilor la diferite teste, dar și analiza și interpretarea grafică a acestora, permite crearea unei baze online cu informații referitoare la nivelul de cunoștințe dobândite și oferă o perspectivă de ansamblu asupra progresului fiecărui elev pe o perioadă mai lungă de timp.

Cu ajutorul *Kahoot!*, cadrul didactic are posibilitatea să transforme activitatea de învățare într-o experiență ludică, foarte atractivă pentru elevi, să creeze un climat de învățare plăcut, relaxat. Utilizarea creativă a aplicației oferă motivație și solicită implicare activă, prin intermediul elementelor de competiție (scoruri, clasamente), care stimulează elevii/participanții să se implice activ în rezolvarea sarcinilor de lucru.

Kahoot! are un grad ridicat de accesibilitate și poate fi utilizat pe orice dispozitiv cu acces la internet (telefon, tabletă, PC), dar și o adaptabilitate ridicată pentru că poate fi folosit pentru aproape orice disciplină și este agreat de toți elevii indiferent de vârstă.

Dezavantaje ale utilizării Kahoot!

Utilizarea aplicației Kahoot! prezintă, desigur, și o serie de riscuri, limitări, provocări și dezavantaje de ordin general. În primul rând trebuie avute în vedere probleme tehnice (căderi de tensiune, baterie descărcată, conexiune instabilă la internet, functionarea defectuoasă a unui dispozitiv etc.) care pot afecta participarea tuturor elevilor sau chiar activitatea în sine.

Kahoot! generează uneori o competitivitate excesivă, care poate fi stresantă sau poate provoca scăderea încrederii în sine. Nu permite o evaluare profundă, se pretează mai bine pentru verificarea cunoștințelor de bază, decât pentru evaluarea gândirii critice sau analitice. Sunt stimulate răspunsurile rapide, ceea ce poate încuraja memorarea mecanică, nu înțelegerea profundă a subiectului, sau îi poate dezavantaja elevii care au nevoie de mai mult timp de gândire. Interfața Kahoot! nu permite dezvoltarea unor răspunsuri elaborate, descrieri sau argumentări, fapt ce conduce la limitări de conținut și, uneori, la o evaluare superficială. Elevii pot învăța doar numele județelor fără a înțelege legăturile dintre ele sau importanța acestora. Nu pot fi evaluate competențele analitice, precum compararea regiunilor geografice sau justificarea importanței reședințelor de județ.

Gamificarea poate avea efecte nedorite, elementele de joc (clasamente, puncte, sunete) pot distra atenția de la conținutul educațional și pot diminua seriozitatea evaluării. Elevii se pot concentra mai mult pe competiție decât pe învățare. Sub presiunea timpului, elevii pot greși din grabă, chiar dacă știu răspunsul corect. Timpul limitat pentru fiecare întrebare poate crea stres și nu reflectă fidel cunoștințele reale ale elevilor.

Pot apărea, de asemenea, dificultăți în adaptarea conținuturilor, Quizul poate fi prea ușor pentru unii elevi și prea dificil pentru alții, dacă nu este personalizat pe niveluri.

Concluzie

În contextul educațional actual, resursele digitale nu doar completează metodele tradiționale, ci transformă profund modul în care învățăm, predăm și evaluăm. Platformele digitale oferă profesorilor resurse didactice variate, mijloace de automatizare și posibilități de evaluare a progresului elevilor. Ele reprezintă un pilon important al școlii moderne, sunt cheia către un învățământ modern, centrat pe elev, adaptat viitorului.

RED – Romania's Counties - Quiz Kahoot! (case study)

Kahoot! is one of the most popular platforms for creating interactive quizzes. The application provides users with a free version that can be successfully used in any discipline and from any mobile device. The games/quizzes created in Kahoot can be played individually, in pairs, in teams, and can be easily integrated at any point in the lesson: in attention grabbing, in reviewing knowledge, in consolidating knowledge, in the teaching phase, as formative assessment or even as summative assessment. Quizzes created in Kahoot can have multiple-choice or dual-choice (true/false) items. Pictures, clips and diagrams can be added to make the quiz more interesting, more attractive.

The present study proposes a critical analysis of the impact of the use of the application in the teaching of Geography in the fourth grade *The administrative organization of Romania* for which we created the quiz *Romanian Counties* (<https://create.kahoot.it/details/1e329afd-6eeb-478f-98df-07de45b59c4c>).

Fenomene optice din atmosferă

Prof. dr. *Spiridon Lucian*

1. Importanța atmosferei pentru existența vieții

Atmosfera este învelișul gazos al pământului în componența căruia se află în suspensie „cantități variabile de particule lichide și solide de origine terestră și cosmică. Ea constituie o parte a Pământului având câteva însușiri esențiale: aerul este incolor, inodor, insipid, elastic, compresibil și expansibil, transparent pentru o gamă largă de radiații, are însușirea de a absorbi altele. Aerul are greutate și exercită presiune”¹. Atmosfera asigură viața pe Pământ prin oxigenul necesar, protecția împotriva radiațiilor ultraviolete și/* termoreglarea. Conform cercetătorului ceh Smoluchovski „limita superioară a atmosferei trebuie pusă la nivelul unde forța de atracție gravitațională a Pământului este echilibrată de forța lui centrifugă”². Atmosfera, cel puțin teoretic are forma unui elipsoid de rotație, aplatizat în regiunile polare și mai bombat în cele ecuatoriale. Din punct de vedere al structurii atmosferei, conform Organizației Meteorologice Mondiale, aceasta este alcătuită din cinci straturi și anume: „troposfera, stratosfera, mezosfera, termosfera, exosfera”³.

2. Definiția fenomenului optic

Reprezintă imaginile percepute de către ochi, fenomen petrecut în atmosferă și mediul în care trăim. Datorită încălzirii inegale a straturilor care compun atmosfera, aceasta prezintă densități diferite pe verticală, dar la aceasta se mai adaugă și prezența particulelor de apă, gheață, fum, praf. Razele solare care străbat atmosfera vor da naștere unor efecte luminoase, ca urmare a reflexiei, refracției, difracției și difuziei luminii.

Dintre aceste fenomene optice întâlnite în atmosferă putem menționa printre altele: mirajul, curcubeul, haloul, aurorele polare, nimbul, umbra Pământului, curcubeul de foc, luna albastră.

¹ Prof. univ. dr. Sterie Ciulache, *Meteorologie și climatologie*, Editura Credis, București, 2003, p. 3.

² *Ibidem*, p. 4.

³ *Ibidem*, p. 21. Pentru mai multe detalii vezi și Nicoleta Ionac, Sterie Ciulache, *Esențial în meteorologie și climatologie*, Editura Universitară, București, 2007; Jon Shonk, *Introducing Meteorology. A guide to weather*, Editura Dunedin Academic Press, f.l., 2020.

3. Descrierea mecanismului de formarea a fenomenului

Curcubeu este un fenomen optic și meteorologic manifestat prin apariția spectrului luminos atunci când lumina se refractă prin atmosferă. Curcubeu ia forma unui arc multicolor apărut după ploaie cu roșu la exterior și violet la interior. Secvența de culori cea mai acceptată este aceeași cu cea a spectrului luminii albe și anume: roșu, portocaliu, galben, verde, albastru indigo și violet. Astfel lumina albă se descompune în culori diferite la intrarea în picătura de ploaie, deoarece lumina roșie este reflectată sub un unghi mai mic decât razele albastre, producându-se curcubeu. O parte din lumina solară ce pătrunde prin astfel de picături trece direct nedeviată. Unele fascicule de lumină, însă, sunt refractate sub un unghi cuprins între 40 și 42 de grade vor fi observate ca făcând parte din curcubeu, de către un observator de pe Pământ.

Curcubeu de foc este un fenomen rar întâlnit și apare când soarele se află la mai mult de 58 grade deasupra orizontului, razele solare trec prin norii superiori translucizi formați din cristale de gheață hexagonale. Lumina intră prin lateral și iese prin spatele cristalelor de gheață. Curcubeu de foc este o denumire generică. În după amiezile însorite norii cumulus fierb și trimit în sus deasupra lor straturi de aer umed, care se răcoresc, se condensează și formează norii pileus. Când acești nori se formează rapid, picăturile de apă tind să aibă aceeași mărime apărând culorile iridescențe.

Haloul este cunoscut și sub denumirea de cearcănul soarelui. În jurul soarelui se găsesc două cercuri concentrice colorate în culorile curcubeului. Atât cercurile cât și soarele sunt tăiate printr-o linie albă, strălucitoare paralelă cu orizontul. La locul de intersecție a acelei linii cu cercul mic se află două pete mari luminoase asemănătoare soarelui, iar deasupra și dedesubtul cercului două semicercuri luminoase. Haloul apare mai des în zonele polare și mai rar în cele mediteraneene. Haloul ia naștere când în fața soarelui sau a lunii se găsesc fâșii de nori subțiri formați din cristale fine de gheață. După felul în care sunt așezate aceste cristale haloul poate avea diferite forme. Cristalele de gheață au un rol important în formarea haloului, lumina se refractă pe fețele cristalelor și apoi se reflectă după diferite direcții. Refractându-se prin prisma de gheață, lumina albă a soarelui se descompune în raze colorate, de aceea cercul haloului este colorat ca al curcubeului, dar ordinea culorilor este inversă: în partea exterioară este culoarea albastră, iar în partea interioară este culoarea roșie. Cristalele mici de gheață luate împreună cu picăturile de apă și praful din atmosferă pot modifica atât de neobișnuit direcțiile razelor de soare și putem vedea proiectate pe cer diferite figuri luminoase: cruci, sori falși.

Aurorele polare se formează în ionosfera terestră, la altitudini de peste 60 de grade simultan în ambele emisfere. Ele pot fi observate cel mai bine când

soarele are activitate maximă sau puțin după aceea, când fluxul de particule ionizate electroni și ioni pozitivi eliminați de soare în spațiul cosmic are intensitate maximă. Datorită impactului, o parte din electronii și ionii pozitivi din componența „vântului solar” sunt prinși în magnetosferă și redirecționați spre Pământ pe liniile de forță ale câmpului magnetic terestru care se închid și se deschid în cei doi poli magnetici ai planetei. Aceste particule cad în atmosfera înaltă de deasupra regiunilor polare producând o ploaie de particule care se ciocnesc de moleculele de oxigen și azot din atmosferă. Când aceste particule interacționează cu gazele din ionosferă, produc acest spectacol de lumini numit auroră. Culoarele ei au o gamă diferită de la roșu, verde, albastru, la violet. Cel mai des apare culoarea verde deschis care rezultă din coliziunea electronilor captați de câmpul magnetic terestru cu atomii de oxigen din atmosferă la altitudini mai mici de 400 de km.

Nimbul este un fenomen care are la bază difracția și interferența razelor de lumină. El poate fi observat cu destulă ușurință din aeronave, deasupra norilor având soarele poziționat în spate. El poate fi observat vara, dimineața devreme, pe un șeș cu iarbă acoperită cu rouă. Când soarele începe să se ridice de la orizont, în jurul umbrei capului apare un cerc luminos. Acest fenomen mai este cunoscut și sub numele de spectru Brocken, de la un munte din Germania unde a fost observat prima dată. Nimbul nu poate fi observat pe o suprafață fără rouă.

Umbra Pământului fenomen vizibil după apusul soarelui, când umbra Pământului este proiectată în partea de est a boltei cerești. Umbra se înalță din ce în ce mai mult putând fi observat doar când cerul este senin. Banda roz de deasupra umbrei se numește „centura lui Venus”.

Luna albastră apare când atmosfera este încărcată cu particule de fum și praf care absorb o parte din culorile spectrului luminii. Acest fenomen apare după mari incendii de pădure sau erupții vulcanice majore, când luna își schimbă culoarea într-o nuanță de albastru. Este un fenomen rar întâlnit, fiind observat prima dată în 1950 în Suedia și 1951 în Canada, ca urmare a unor incendii foarte mari.

4. Locul și perioada în care se produce fenomenul

Curcubeul apare atunci când cerul se înseninează rapid după ploaie, iar soarele se află la o altitudine mică. El se observă dimineața pe cerul vestic și seara pe cerul estic. Cel mai frumos curcubeu poate fi observat atunci când jumătate din cer este încă întunecat cu nori de ploaie, iar observatorul se află într-un punct cu cer senin în direcția soarelui.

Haloul apare atunci când razele soarelui sunt reflectate pe fețele cristalelor de gheață conținute în nori și ceață. Unul din cele mai frecvente forme de halo este formarea cercurilor curcubeu în jurul circumferinței discului lunii sau a soarelui cu o rază unghiulară de 22 grade și 46 grade.

Aurorele polare se formează în timpul furtunilor geomagnetice, când particulele vântului solar pătrund în atmosfera noastră. Aurora poate fi observată cel mai bine în nordul Europei (Norvegia, Finlanda, Suedia).

Nimbul fenomen optic care apare în urma refracției și reflecției razelor solare în cristalele de gheață la înălțimi de 7-12 km, unde temperatura este de -30 grade.

Umbra Pământului fenomen vizibil după apusul soarelui, când umbra Pământului este proiectată în partea de est a boltei cerești. Umbra se înalță din ce în ce mai mult putând fi observat doar când cerul este senin.

Luna albastră apare când atmosfera este încărcată cu particule de fum și praf care absorb o parte din culorile spectrului luminii. Acest fenomen apare după mari incendii de pădure sau erupții vulcanice majore, când luna își schimbă culoarea într-o nuanță de albastru.

5. Impact asupra mediului⁴

Toate aceste fenomene influențează mediul natural și viața comunităților umane în unele cazuri în sens negativ. Ne referim la perturbarea sistemelor de comunicații care sunt influențate în unele momente de toate aceste fenomene. În același timp, mediul natural suportă transformări majore în chiar compoziția sa.

6. Concluzii

Fenomenele optice, deși sunt fenomene destul de rar întâlnite, în unele situații influențează mediul natural și viața comunităților umane. Unele dintre acestea au fost strâns legate și de viața religioasă a comunităților umane fiind considerate mesaje transmise oamenilor de către zei. În perioada modernă, ele au fost cercetate din punct de vedere științific și s-a putut observa impactul acestor fenomene asupra mediului, dar și a vieții și psihoemotivității umane.

Optical Phenomena in the Atmosphere

Optical phenomena are the images perceived by the eyes, phenomena that occur in the atmosphere and the environment in which we live, due to the uneven heating of the layers that make up the atmosphere, it has different densities vertically, but to this is added the presence of water, ice, smoke, and

⁴ *Meteorologie și climatologie. Note de curs pentru studenții ecologi, f.l., f.e., 2005.*

dust particles, sunlight rays that pass through the atmosphere give rise to light effects, due to reflection, refraction, diffraction and diffusion of light.

These optical phenomena in the atmosphere include the mirage, rainbow, halo, polar aurora, nimbus, Earth's shadow, fire rainbow, blue moon, etc.

Haloul

Aurora boreală

Luna albastră

Curcubeu

Nimb

În acest număr:

- **“Raportarea intermediară în cadrul proiectului de acreditare Erasmus+ pentru educația școlară în anul școlar 2024-2025 are rolul de a evalua progresul implementării [...]”**(p.20)

- **“Săptămâna Empatiei este un program global susținut de Reboot Education. Evenimentul a fost lansat în 2020 ca modalitate de a dezvolta abilități de empatie tinerilor din întreaga lume, scopul său fiind acela de a construi „Generația empatiei.” [...]** (pag. 90)

“Dacă poluarea ar fi un personaj negativ dintr-un film, cu siguranță ar fi un răufăcător care se strecoară peste tot: în aer, în apă, în sol.” (pag. 113)

“Când am fost acceptat să particip la proiectul Erasmus+ „Beyond Borders” în Armenia, nu știam exact ce mă așteaptă. Era primul meu proiect Erasmus+, iar emoțiile erau [...]” (pag. 95)

„În acest număr al revistei, nu pot decât să admir dăruirea și inovațiile educaționale ce diferențiază școala noastră de oricare alta: proiecte europene Erasmus+, parteneriate internaționale, educație digitală, activități sportive și extrașcolare, voluntariat și implicare comunitară. Capitole întregi ale revistei sunt dedicate inițiativelor colectivului, care deschid noi orizonturi atât pentru elevi și profesori, cât și pentru comunitate. Fiecare articol este o dovadă că educația înseamnă nu doar acumularea de cunoștințe, ci și deschiderea spre dialog, colaborare, empatie și responsabilitate. Am fost plăcut surprins de inițiative precum proiectul SMART Lab. Într-o lume în continuă schimbare, școala noastră a înțeles să păstreze vii tradițiile, dar și să încurajeze spiritul de inițiativă, inovația și dorința de autodepășire.

Vă invit să parcurgem împreună această ediție a revistei cu mintea și inima deschise. Sper că, la fel ca și mine, veți regăsi printre paginile revistei, inspirație și motivație sau prilej de a reflecta asupra propriei călătorii. Să ne amintim faptul că succesul și progresul personal își au rădăcinile în valorile pe care școala noastră le cultivă cu răbdare și dăruire.”

Dr. Victor-Mihai Juncă
Absolvent al Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăuțești

Proiectul Erasmus+ „Beyond Borders” - Armenia, 1.03.2025 - 10.03.2025

“Empathy Week !”

ERASMUS +

LICEUL TEORETIC
BOGDAN VODĂ

HĂLĂUCEȘTI
TEL. 0232 717 513
FAX 0232 715 671

www.liceulhalaucesti.ro

Print realizat la

www.pimcopy.ro

ISSN: 2668 - 1196